

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]@fnli.nl; [redacted]@cbl.nl; [redacted];
[redacted]; E.F.C. van Kossom; Ulof King; Menkveld-Beukers, Menrike;
Jelle de Jong; Saskia Kluit; [redacted]; Erna Mannen; [redacted]; Andre de Jeu;
[redacted]; Hanneke Dessing | Diabetes Fonds; Mark Monsma; Backx, Hugo;
[redacted]@vng.nl; [redacted]; [redacted]@kwadraad.nl; Marion Bachra;
(Brancheorganisatie Kinderopvang); [redacted]; [redacted]@hattem.nl;
[redacted]; Gert Mulder; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Cc: Burg, Eric van der; [redacted]@aef.nl; [redacted]; [redacted]; Seidell, J.C.
Onderwerp: Programma en bijlagen 4e thematafel overgewicht: vrijdag 27 juli 12:00-16:00 uur, VWS, Apollozaal 2
Datum: woensdag 25 juli 2018 13:42:15
Bijlagen: [Programma thematafel overgewicht 27-7-2018 Preventieakkoord.docx](#)
[aangenomen motie btw verhoging S B1800975 1.pdf](#)
[Velsen, motie preventieakkoord overgewicht 090418.pdf](#)
[Brief SGF Min VWS Thematafel Overgewicht 20 juli 2018.pdf](#)
[Verslag derde thematafel overgewicht.docx](#)
[2018 07 11 Voorstel governance monitoring en borging preventieakkoord.docx](#)
Prioriteit: Hoog

Beste deelnemers van de thematafel Overgewicht van het Preventieakkoord,

Zoals afgesproken hierbij de stukken voor ons overleg aanstaande vrijdag bij het ministerie van VWS, Parnassusplein 5, Apollozaal 2.

Als er nog vragen zijn, vernemen we het graag!

Met vriendelijke groet, mede namens Eric,

[redacted]

Programma Thematafel Overgewicht Preventieakkoord

Den Haag, Ministerie van VWS - Apollozaal 2 (B 04.33.VZ), vrijdag 27-7-2018 12:00-16:00 uur

NB: graag een geldig ID-bewijs mee te nemen. Er is lunch aanwezig.

12:00-12:30	Welkom en korte toelichting op: - programma vandaag- proces tot nu toe en de komende weken- ingezonden moties (bijlage 1 en 2)- ingezonden brief SGF (bijlage 3)- voorstel verbindingstafel over borging, monitoring en governance (bijlage 4)
12:30-13:00	Vaststellen verslag tafel 6 juli (bijlage 5)
13:00-13:30	Overzicht Ambities, doelstellingen en ingebrachte maatregelen - Doorlopen geformuleerde maatregelen en concepttekst tot nu toe
13:30-14:00	Terugkoppeling van de geleverde input uit de expertgroep
14.00-14.15	Pauze
14:15-15:30	Bespreking totaal pakket - Overzicht- Subsessies voor aanvullingen- Terugkoppeling
15:30-15:45	Hoe verder
15:45-16:00	Wvttk en afsluiting

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. Eric van der Burg
CC Staatssecretaris Paul Blokhuis
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Betreft: Thematafel Overgewicht

Amersfoort, 20 juli 2018

Geachte heer Van der Burg, Beste Eric,

Met veel plezier en passie nemen wij deel aan de gesprekken over het preventieakkoord ten aanzien van overgewicht, ook aan de deeltafels *Voeding* en *Integraal perspectief*. Uw bevologenheid op dit onderwerp helpt om zoveel mogelijk inzet te genereren bij alle betrokken partijen.

Wij vertegenwoordigen samen meer dan 6.5 miljoen huishoudens in Nederland. Onze achterban kent als geen ander het belang van gezondheid, omdat zij immers vaak te maken hebben met één of meer chronische aandoeningen waarbij leefstijl en verslaving een rol spelen. In ons eten en drinken ligt een deel van de oorzaak en de oplossing. De meeste bewerkte voedingsmiddelen, waaronder veel alledaagse voeding, bevatten onnodig veel verzadigd vet, suiker en zout. Dit levert een grote bijdrage aan het ontstaan van chronische ziektes zoals diabetes, hart- en vaatziekten, chronische nierschade en kanker, zo stelt ook de Gezondheidsraad.

Wij geloven als Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) in de noodzaak en het belang van dit preventieakkoord om de toenemende overgewicht epidemie te kunnen ombuigen. Het probleem van overgewicht en daarmee het ontstaan van onder meer diabetes, hart- en vaatziekten, gewrichts- en psychische problemen of kanker is groot en groeit de komende jaren verder als we geen vergaande maatregelen durven te nemen. Zie ook de recent gepubliceerde Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2018, waarin de impact van overgewicht op de ziektelast, sterfte en zorguitgaven wordt geschetst. Dat vergt een andere manier van denken over preventie, waarin we echt andere keuzes durven te maken. Keuzes die in het belang van gezondheid zijn én waarbij we alle hulp die we in de samenleving kunnen oproepen, nodig is.

Vanuit onze diepe betrokkenheid bij dit thema sturen wij u deze brief.

Sinds de start van het proces rondom het preventieakkoord zien we ten aanzien van overgewicht afzwakking van doelstellingen en maatregelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de positie van de Schijf van Vijf bij de bepaling van een gezond gewicht en een gezond voedingspatroon. Ook zijn de precieze doelstellingen rondom suiker eruit gehaald. Het baart ons zorgen dat we over dit belangrijk onderwerp samen niet in staat zijn de richtlijnen van de Gezondheidsraad te volgen. Richtlijnen die nodig zijn om het probleem te kunnen oplossen.

Wat ons opvalt, is dat met name vanuit de koepels van de voedingsmiddelenindustrie (producenten en supermarkten) een neerwaartse druk wordt uitgeoefend op de doelstellingen en maatregelen in het voorgenomen akkoord. Dat betreuren wij. Het is naar onze mening onnodig omdat we in die sectoren diverse koplopers zien die wel de benodigde stappen willen zetten. Uit recent onderzoek van *Profundo* van juli 2018 (zie bijlage) naar het kindermarketingbeleid van de grootste voedingsmiddelenfabrikanten binnen hun productportfolio en grootste supermarkten, blijkt dat er in die sectoren veel koplopers zijn (waaronder Kettle Foods, Coca-Cola Nederland, Mars, Pepsico, Spa, Nestle, Katja Fassin en Albert Heijn). Deze koplopers willen verder gaan dan waar hun koepels voor pleiten. Dat verwijten we de overigens de koepels niet. Zij kunnen door hun governance-model vaak niet sneller dan de zwakste schakel in hun keten: namelijk de achterblijvers. Zo lopen we het risico dat het preventieakkoord degradeert tot een 'iets minder óngezond'-akkoord.

Wij denken echter dat Nederland, en met name de Nederlandse jeugd, iets beters verdient dan dat. Wij zouden graag zien dat we de koplopers in de sectoren als uitgangspunt nemen en niet de achterblijvers. Aan alle tafels. Alleen op die manier zijn we in staat om het overgewichtprobleem afdoende aan te pakken, te beginnen bij de jeugd.

Wij hebben daarom een tweeledig voorstel. Enerzijds om de koplopers op korte termijn uit te nodigen hun input mee te geven aan de preventietafel. Anderzijds zouden wij graag een aantal doelstellingen/maatregelen die door de koplopers al worden uitgevoerd als uitgangspunt nemen in het preventieakkoord, zodat de achterblijvers geïnspireerd raken deze leiders te volgen. En als dat uiteindelijk niet vrijwillig gebeurt, dit via regelgeving te regelen. Dit is in lijn met uitgangspunt 4 van de agenda van het preventieakkoord. Als we dat niet doen worden achterblijvers beloofd voor hun *achterblijven*. Dat kan nooit de bedoeling zijn van dit preventieakkoord.

Heel concreet stellen we het volgende voor:

Op het gebied van portiegrootte en productherformulering:

- Tussendoortjes, zoals koekrepen, mueslirepen, candybars: vanaf 2020 bevatten tussendoortjes niet meer dan 110 kcal per stuk (en per verpakking), door herformulering (minder suiker) en aanpassing van portiegrootte/verpakking. Vanaf 2025 bevatten tussendoortjes niet meer dan 75 kcal. Dit sluit aan bij de adviezen van het Voedingscentrum en is gebaseerd op uitgangspunten van de Gezondheidsraad.
- Suikerhoudende frisdranken en zuivelranken: worden vanaf 2020 nog uitsluitend verkocht in flessen van 1 liter of portieverpakkingen van 250 ml.

Op het gebied van gedragsbeïnvloeding/marketing:

- Aanbiedingen/marketingacties: retail en frisdrankindustrie werken samen om te zorgen dat vanaf 2020 (of eerder) geen marketing-acties/aanbiedingen meer gedaan worden voor suikerhoudende frisdranken en zuivelranken. We weten immers dat suikerhoudende dranken een grote boosdoener zijn bij het ontstaan van overgewicht. Dit geldt zowel voor supermarkten als out-of-home locaties.
- Water wordt door retail- en industrie vanaf 2020 gepositioneerd als eerste keus dorstlesser, frisdranken als traktatie. Dit wordt in marketingcommunicatie, op Point Of Sale-materiaal en op verpakkingen gecommuniceerd.

Op het gebied van kindermarketing:

- Voedingscriteria: We zien dat de koplopers (bijvoorbeeld PepsiCo, Kettle Chips, Coca-Cola Nederland, Spa, Mars) actief op de markt van frisdrank, chips en ijs een totaalverbod op kindermarketing voor hun productportfolio ("mediadragers specifiek gericht op kinderen onder de 13 jaar") hanteren. De voedingscriteria van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen (RVV) worden hier op aangescherpt door kindermarketing voor deze productgroepen volledig uit te sluiten. We stellen voor dat eind 2019 kindermarketing voor deze productgroepen, plus koekjes en gebak, worden uitgesloten via de RVV met als volgende stap dat eind 2020 de voedingscriteria nogmaals worden aangescherpt op basis van producten die passen binnen de Schijf van Vijf.
- Verpakking en Point Of Sale-materiaal (POS): Koplopers die actief zijn op de markt van frisdrank, chips en ijs hanteren een verbod op het gebruik van kinderidolen, zelfontworpen figuren en marketingactivaties op de verpakking en POS-materiaal richting kinderen onder de 13 jaar. De RVV dient hier ook op aangescherpt te worden. We stellen voor dit op basis van dezelfde tijdslijn te doen als voor voedingscriteria, zoals hierboven beschreven.

Wij werken als gezondheidsfondsen zelf hard aan bovenstaande punten. Heel concreet maken we samen met diverse bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie al afspraken over het beperken van suikers in voeding, we stellen expertise beschikbaar en organiseren actieweken rondom minder suiker. Eind 2018 wordt bijvoorbeeld in samenwerking met een retailer en fabrikanten een 'Healthy On the Go' proeftuinproject gestart. Het doel is om ervoor te zorgen dat vanaf 2020 de gezonde keuze op een trein- of tankstation makkelijker wordt. Begin 2019 wordt een evenement georganiseerd met als thema 'Het Nieuwe Zoet', waarbij koplopers uit industrie en retail worden uitgenodigd hun innovaties te tonen voor een breed publiek, met als doel om tot meer innovatie te komen. Daarnaast wordt samen met jongeren van een Technasium een pilot georganiseerd waarbij zij onderzoeken hoe gezond zij eigenlijk eten, waarbij zij zelf adviezen geven om tot gezondere keuzes te komen. Deze adviezen zijn de basis voor concrete acties richting relevante partijen.

Ten aanzien van kindermarketing werken we samen met partijen in de Alliantie Stop kindermarketing ongezonde voeding op dit onderwerp. We lobbyen voor aangescherpte regels en doelstellingen, analoog aan bovenstaande punten.

Partnergemeenten van de Alliantie werken ook aan lokaal beleid dat de kindermarketing van ongezonde voedingsmiddelen binnen de recreatiesector terugdringt, zoals bij sportevenementen en gemeentelijke voorzieningen (zwembaden en sporthallen), waarbij de schijf van vijf het uitgangspunt is.

Tot slot, de SGF investeert de komende jaren fors in het programma Gezonde generatie 2040. De 21 gezondheidsfondsen leggen jaarlijks een bedrag van 2.5 miljoen euro neer om te zorgen dat de jeugd die nu geboren wordt in 2040 tot de gezondste jeugd van Europa behoort, ook op het gebied van overgewicht. De SGF werkt in dit kader aan het creëren van een maatschappelijke beweging om te zorgen dat een gezonde omgeving en gezond gedrag een wensbeeld wordt van ons allen. Dat doen we onder meer door de omgeving van jongeren zodanig te veranderen dat gezond gedrag makkelijker én gestimuleerd wordt. Tegelijkertijd versterken we de mentale weerbaarheid van jongeren zodat ze zelf ook sneller de gezonde keuze durven te maken. Onze plannen zullen de komende maanden verder geconcretiseerd worden.

We hopen dat u en de partners aan de preventietafel voeding onze voorstellen serieus zult overwegen tijdens uw vergadering op 27 juli. Helaas hebben wij door vakanties geen afvaardiging kunnen organiseren. Wij hopen op deze manier onze wens bij de doelstellingen, het proces en onze bijdrage op hoofdlijnen zo goed mogelijk te hebben beschreven.

We zien de definitieve stukken half augustus graag tegemoet en zullen vervolgens net als alle andere partijen onze afweging maken of de doelstellingen en het pakket van maatregelen in het preventieakkoord onze inzet en betrokkenheid in het akkoord voldoende rechtvaardigt.

Voor ons markeren de maatregelen die we in deze brief voorstellen in belangrijke mate de ondergrens in een gezond preventieakkoord dat de weg wil openen naar oplossing van het overgewichtprobleem.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Michael Rutgers
Voorzitter SGF en vertegenwoordiger SGF Verbindingstafel

10.2.e

Hanneke Dessing
Bestuurslid SGF en vertegenwoordiger Deeltafel overgewicht

10.2.e

Bernique Tool
Bestuurslid SGF en vervangend vertegenwoordiger Preventieakkoord

Verslag thematafel overgewicht, bijeenkomst 3, Preventieakkoord.

Vrijdag 6 juli 2018, 12:30-16:00 uur, Muzenzaal 3, Ministerie van VWS.

- **Welkom**

Voorzitter heet alle aanwezigen welkom. Er zijn een klein aantal afmeldingen. Special Heroes, Branchevereniging Kinderopvang en de onderwijsraden kunnen er helaas niet bij zijn.

- **Verslag 2^e bijeenkomst en toelichting op proces en tijdpad**

Het verslag van de tweede bijeenkomst is aangepast op basis van schriftelijke opmerkingen door partijen. Voorzitter loopt het nieuwe verslag door. Op basis van een aantal plenaire aanpassingen wordt het verslag vastgesteld en rondgestuurd.

De procesbegeleider licht kort het tijdpad en het proces toe tot aan het ondertekenen van het Preventieakkoord. Voorzitter licht toe hoe verschillende tafels zich tot elkaar verhouden: dit zijn losse processen (er wordt niet over en weer geïntervenieerd), maar moeten gezamenlijk wel uitkomen op een samenhangend pakket van maatregelen en ambities.

Ten aanzien van het tijdpad geven een aantal partijen aan dat dit voor een deel overlapt met de vakantieplannen. Hier is begrip voor, maar voorzitter geeft aan dat aan de einddatum geen mogelijkheid is om te verschuiven en vraagt flexibiliteit van de partijen om toch te komen met een afvaardiging in o.a. de volgende thematafel van 27 juli.

Voorts licht voorzitter toe dat er een open brief is verstuurd door de Alliantie Stop Kindermarketing met het verzoek aan deze tafel om een aantal maatregelen rond kindermarketing te nemen. Deze brief wordt met de groep gedeeld ter kennisgeving.

Tenslotte wordt de positie van de wetenschappelijke expert besproken aan tafel. Voorzitter geeft aan dat deze aan tafel is als onafhankelijke deskundige met ervaring op de thematiek, niet om voor een aantal maatregelen aan de lat te staan, maar om de discussie aan tafel te scherpen op inhoud.

- **Ambities en doelstellingen**

Naar aanleiding van de vorige bijeenkomst zijn de maatregelen aangescherpt. Deze worden doorlopen. SGF geeft aan de maatregelen te laag te vinden, met name voor jeugd en op het verdwijnen van ambities op suikerinname. De procesbegeleider geeft aan dat vanuit de expertsessie (d.d. 5 juli jl. met Jaap, RIVM, Voedingscentrum, Kenniscentrum Sport en Pharos) juist is aangegeven dat de ambities fors zijn en dat men hier positief tegenover stond. Echter, de zorg vanuit de expertsessie is of de maatregelen voldoende zijn om hier een eerste stap in te zetten richting het behalen van deze ambities.

Ten aanzien van de ambitie op ziektelasten wordt aangegeven dat dit een ingewikkeld thema is. Voorstel is om de zin opnieuw te formuleren door een werkwoord toe te voegen en opnieuw te kijken naar "ziektelasten". ZN geeft hierbij aan dat hiervoor ook een fundamentele systeem/stelselwijziging nodig is. Voorzitter vraagt ZN dit concreet te maken in het kader van voor te stellen maatregelen.

Er wordt akkoord gegaan met de ambities.

Ten aanzien van de doelstellingen wordt door de VNG aangegeven moeite te hebben met het woord Nederlanders. Dit wordt aangepast in 'inwoners van Nederland'.

Ten aanzien van de beweegrichtlijn geeft PON aan dat deze gebaseerd moet worden op de nieuwe richtlijn. Hiermee wordt akkoord gegaan.

Voorts ontstaat discussie rond het voorstel van de experts om de Schijf van Vijf prominenter in de doelstellingen te zetten. Voorzitter concludeert dat dit in de bijeenkomst van aanwezigen te weinig steun krijgt, het voorstel wordt niet opgenomen.

SGF geeft nogmaals aan de suikerreductie terug te willen zien in de doelstellingen, aangezien dit een expliciete aanbeveling is van de Gezondheidsraad. Procesbegeleider vraagt of het een absolute voorwaarde is om specifieke elementen uit voeding (suiker, vet, etc) apart in de doelstellingen op te nemen, of dat een globalere doelstelling logischer is, waarna in de maatregelen specifieke acties (kunnen) plaatsvinden op deze elementen. FNLI geeft aan de voorkeur te hebben om geen aparte categorieën in de doelstellingen er uit te lichten. VWS geeft aan vrede te hebben met een bredere doelstelling, zodra maar gespecificeerd wordt in de maatregelen. Voorzitter geeft hiermee aan dat er niet voldoende steun is voor opname van een aparte doelstelling op suiker. SGF geeft aan dit te betreuren.

Sociaal Werk Nederland geeft aan graag in de doelstellingen de sociaal-economische positie beter op te nemen. Een tekstvoorstel volgt.

FNLI vraagt waarom partijen niet geïnformeerd zijn over de aanwezigheid van stichting Jongeren Op Gezond Gewicht aan tafel. Voorzitter geeft aan dat dit op verzoek is van partijen en omdat vele partijen JOGG in hun plannen hebben beschreven. JOGG geeft aan hiertoe ook zelf een verzoek te hebben gedaan. PON en NOC*NSF ondersteunen aanwezigheid van JOGG. Secretariaat geeft aan dat in het vervolg partijen tijdig worden geïnformeerd over het aansluiten van nieuwe partijen.

Men is akkoord met de doelstellingen na aanpassingen

- **Maatregelen**

Na een korte pauze ligt het secretariaat het proces toe om maatregelen die door partijen zijn ingediend aan te scherpen. Hiervoor gaan partijen uiteen in kleinere groepen (de groepen zoals in de online werkomgeving partijen zijn ingedeeld).

Na een intensieve sessie "pitchen" partijen de aangescherpte maatregelen in de brede groep. Op basis van deze pitches wordt besloten dat in de komende periode tot aan 27 juli (de volgende thematafel) maatregelen nog verder worden aangescherpt.

- **Afsluiting**

Voorzitter stelt voor om de volgende thematafel te organiseren op 27 juli van 12:00-16:00 uur inclusief lunch en snackgroenten bij VWS. Iedereen is akkoord.

Wel worden er door partijen vraagtekens gesteld bij de snelheid (en daarmee de haalbaarheid) van een goed preventieakkoord. ZN vraagt om tussentijds bijeen te komen. Voorzitter geeft aan dat het secretariaat hiervoor benut kan worden.

De voorzitter sluit tijdig de vergadering.

Voorstel Governance, monitoring en borging

Proces:

Na het akkoord van de Verbindingstafel op 5 juli werkt het secretariaat het voorstel in de zomer uit, in overleg met het RIVM, PBL en CPB. Het uitgewerkte voorstel komt op de agenda van de eerstvolgende Verbindingstafel (er wordt gezocht naar een mogelijkheid in augustus, eerstvolgende staat nu gepland op 13 september). Ook wordt het voorstel gedeeld met de deelnemers aan de thematafels, omdat het deel wordt van het akkoord.

Het algemene voorstel is om het voorbeeld van het Energieakkoord (2013) te volgen voor het Preventieakkoord. Er zijn goede ervaringen met de opzet van de monitoring en borging van het Energieakkoord. Dit akkoord bevat een afsluitend hoofdstuk 'Borging, governance en evaluatie'. Hierin staan afspraken die de partijen hebben onderschreven zodat de doelstellingen en beleidsintenties van het akkoord ook in de toekomst worden nageleefd, en indien nodig worden bijgestuurd. Dit zijn de relevante passages:

De rijksoverheid is verantwoordelijk voor de uitwerking, implementatie, uitvoering en evaluatie van de in het akkoord benoemde beleidsmaatregelen en zal daarover verantwoording afleggen aan het parlement.

Een belangrijke factor voor een succesvolle energietransitie in de komende jaren is consistentie in beleid, uitvoering en bijsturing. Dit hebben de vertegenwoordigers van de rijksoverheid, werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, natuur- en milieuorganisaties en andere maatschappelijke partijen afgesproken met het tekenen van het Energieakkoord. Adequate borging en een goede governance gaan hiervoor zorgen.

Uitgangspunten zijn dat:

- *Partijen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de aan hen toebedachte onderdelen; hiervoor is geen extra toezicht of controle gewenst.*
- *Partijen gezamenlijk verantwoordelijk willen zijn voor het succesvol uitvoeren en uitwerken van het akkoord, inclusief de maatschappelijke betrokkenheid.*
- *Het borgen van de doelstellingen.*

Partijen willen daarom een continuering van hun samenwerking.

Partijen komen overeen om deze borging vorm te geven door hiertoe binnen de SER een permanente commissie op te richten met een brede samenstelling en met volwaardige participatie van alle bij dit Energieakkoord betrokken partijen, inclusief de overheid.

Partijen komen voorts overeen om (...) met een zekere regelmaat te komen tot actualisering van de voortgang en een eventuele bijstelling van maatregelen met het oog op de overeengekomen doelstellingen. Bij de werkzaamheden wordt gebruikgemaakt van de lopende analyses en het strategisch onderzoek van PBL, ECN, CPB etc.

(...) Deze evaluatie wordt gebruikt voor verdere bijstelling van het instrumentarium gericht op het bereiken van de doelen voor 2020, 2030 en 2050.

Concreet gevolg van deze passages is dat alle deelnemende partijen zich bonden aan het borgen van de doelstellingen en onder andere het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) mandateerden om in de Nationale Energieverkenning (NEV) te berekenen in hoeverre het beleidspakket de energiedoelen in 2020, 2030 en 2050 realiseert. De NEV komt jaarlijks in oktober uit. Indien de NEV verwacht dat de doelen niet worden bereikt, gaan de deelnemende partijen in overleg over een aanvullend beleidspakket om bij te

sturen. Omdat de doelstellingen op hoofdlijnen zijn vastgelegd, biedt dit de deelnemende partijen de beleidsruimte voor flexibiliteit, inzetten op nieuwe innovaties en adaptief vermogen in de uitvoering. Dit jaarlijks ritueel na publicatie van de NEV blijkt altijd succesvol en mondt altijd uit in een nieuwe Uitvoeringsagenda Energieakkoord, die de minister van EZK vervolgens naar het parlement stuurt.

Van Energieakkoord naar Preventieakkoord

Het voorstel is om de monitoring en de borging van het Preventieakkoord op een vergelijkbare wijze in te richten als bij het Energieakkoord. Dit vraagt om een aantal zaken:

1. Een onafhankelijke 'rekenmeester' die jaarlijks met een "Nationale Preventie Verkenning" (NPV) nagaat of de doelen van het Preventieakkoord behaald worden. De logische 'rekenmeester' zou het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zijn, eventueel in samenwerking met experts zoals PBL, CPB, Pharos, Trimbos etc.
2. Vastgelegde kwantitatieve leefstijldoelen voor de middellange en lange termijn voor de uitvoering van deze NPV. Logische jaartallen zijn 2020, 2030 en 2040. Tot 2020 vindt de implementatie van het Preventieakkoord plaats en voor 2030 en 2040 rekent het RIVM nu al de tussenstanden uit ten aanzien van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Als doelen van acties niet te kwantificeren zijn is procesmonitoring aan de orde.
3. Een vergelijkbare passage over monitoring en borging in het Preventieakkoord als in het Energieakkoord. Dit bindt de deelnemende partijen in de toekomst aan de doelen, mandateert het RIVM voor de rol als onafhankelijke 'rekenmeester', en geeft positie om - als uit de jaarlijkse NPV blijkt dat bijsturing noodzakelijk is - de deelnemers aan tafel te roepen om tot een aanvullend beleidspakket cq. afspraken te komen
4. Net zoals bij het Energieakkoord is het raadzaam een eigen Borgingscommissie in te stellen, bestaande uit de ondertekenaars (waaronder VWS) en met een onafhankelijk voorzitter. Daarmee binden de deelnemende partijen zich aan de doelen van het Nationale Preventieakkoord, maar houden de vrijheid en flexibiliteit ten aanzien van de beleidsmaatregelen. Het ministerie van VWS komt pas in actie als een nieuwe uitvoeringsagenda naar het parlement moet worden gestuurd, na goedkeuring van het RIVM t.a.v. de cijfers, of als de borgingscommissie geen tijdige overeenstemming bereikt over het noodzakelijke aanvullende beleid of aanvullende afspraken.
5. De ondertekenaars zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de aan hen toebedachte maatregelen; hiervoor is geen extra toezicht of controle gewenst. De deelnemende partijen zeggen toe om zelf te monitoren in hoeverre afspraken gerealiseerd worden en deze informatie jaarlijks te delen met de Borgingscommissie. De Borgingscommissie actualiseert op basis van deze inventarisatie en de NPV de voortgang op de maatregelen en de leefstijldoelen.
6. Een beperkte investering in een jaarlijkse NPV-monitoring door het RIVM.¹ Voor het Energieakkoord is ook een projectsubsidie vrijgemaakt om de NEV-monitoring naar wens op te bouwen en jaarlijks te laten publiceren. De investering was het waard, omdat de NEV het handvat is voor de borging van het akkoord. Het PBL wil het RIVM overigens graag helpen door ervaringen te delen en om mee te denken hoe dit NPV-monitorings- en borgingssysteem goed kan worden vormgegeven.

¹ Overigens is het ministerie van VWS in 2018 in gesprek met het RIVM over de oplevering van dit soort analyses voor de komende vier jaar, zoals nu onder andere in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) gebeurt.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; @fnli.nl; [redacted]@cbl.nl; [redacted];
[redacted]; E.F.C. van Rossum; Olof King; Menkveld-Beukers, Mennke;
Jelle de Jong; Saskia Kluit; [redacted]; Erna Mannen; [redacted]; Andre de Jeu;
[redacted]; Hanneke Dessing | Diabetes Fonds; Mark Monsma; Backx, Hugo;
[redacted]; @vng.nl; [redacted]; @kwadraad.nl; Marion Bachra;
(Brancheorganisatie Kinderopvang); [redacted]; @hattem.nl;
[redacted]; Gert Mulder; [redacted]; [redacted];
Cc: Burg, Eric van der; [redacted]@aef.nl; [redacted]; Seidell, J.C.; [redacted]
Onderwerp: RE: Programma en bijlagen 4e thematafel overgewicht: vrijdag 27 juli 12:00-16:00 uur, VWS, Apollozaal 2
Datum: donderdag 26 juli 2018 11:58:39
Bijlagen: Concepttekst voor bespreking 27 juli.docx

Beste deelnemers van de thematafel Overgewicht van het Preventieakkoord,

In aanvulling op de stukken voor morgen in de bijlage de concept tekst.

Het gaat met name om de concept tekst, in dit document zijn nog niet alle maatregelen opgenomen.

Met vriendelijke groet, mede namens Eric,

Marianne

[redacted]

M o6 [redacted]
[redacted]@ggd.amsterdam.nl

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@minvws.nl]
Verzonden: woensdag 25 juli 2018 13:42

Dubbel met doc. 138

GGD Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als een e-mail niet voor u is bestemd, verzoekt de gemeente u vriendelijk ons van de juiste adressering op de hoogte te stellen en de e-mail te verwijderen zonder de informatie te gebruiken en te delen met anderen. Voor verdere informatie over de rechten op informatie, zie www.ggd.amsterdam.nl/proclaimer

Concept Preventie Akkoord Overgewicht

Obesitas en aan obesitas gerelateerde ziekten zorgt na roken voor het meeste verlies van gezondheid. Voor obesitas gaat het om 3,0 levensjaren en 5,1 gezonde jaren; bij roken om 4,1 levensjaren en 4,6 gezonde levensjaren. In 2015 heeft de helft (50,3%) van de Nederlanders van 20 jaar en ouder overgewicht (BMI tussen 25 en 30) of obesitas (BMI van 30 en hoger). Overgewicht komt vaker voor bij mannen dan bij vrouwen, obesitas weer vaker bij vrouwen. In totaal heeft 13,7% van de Nederlanders obesitas. Van de kinderen tussen de 4 en 20 jaar oud heeft 12% in 2015 overgewicht, waarvan 3% obesitas.

Overgewicht en obesitas zijn context-afhankelijk, en vallen vaak samen met sociaal-economische factoren: in sommige wijken heeft 1 op de 3 kinderen zelfs overgewicht of obesitas. Daarmee is het niet alleen een probleem van het kind of het gezin, maar vaak ook een lokaal (wijk)probleem.

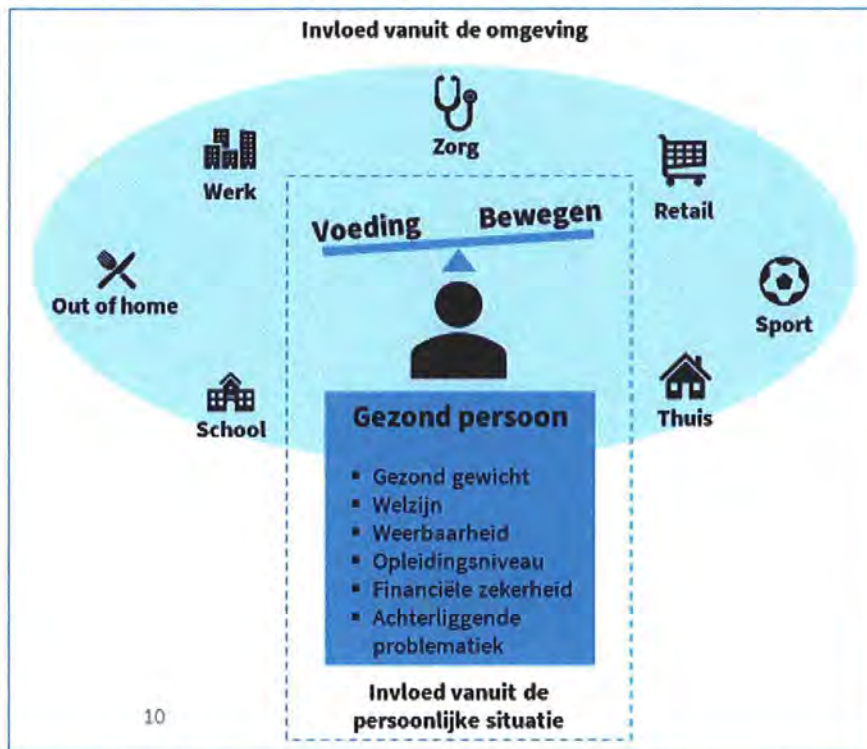
Overgewicht (en obesitas) behoren tot de belangrijkste volksgezondheidsproblemen van dit moment. Het is na roken de belangrijkste oorzaak van ziekten en is verantwoordelijk voor ruim 10% van de incidentie van chronisch hartfalen, 15% van de gevallen van hart- en vaatziekten en 40% van de gevallen van diabetes type 2. Daarnaast heeft het ook maatschappelijke en economische gevolgen. Het aantal ongezonde levensjaren (doorgebracht met ziekte en beperkingen) als gevolg van overgewicht en obesitas vergroot de maatschappelijke kosten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de kosten door arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim en kosten in de gezondheidszorg (Narbro et al., 1996, Neovius et al., 2012). Volgens het trendscenario in de VTV stijgt de prevalentie van overgewicht en obesitas de komende jaren verder.

Om hier een eind aan te maken en de gezondheid te verbeteren van mensen en van Nederland als geheel, willen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en verschillende belangrijke partijen meer doen ter preventie van overgewicht, obesitas en hieraan gerelateerde ziekten. Dit is een complexe opgave, waar iedereen een steentje aan kan bijdragen. Om overgewicht echt terug te dringen en te voorkomen, zetten we daarom in op het bevorderen van gezond eten, meer bewegen, een gezondere omgeving en betere zorg en ondersteuning. Door een samenhangende, integrale aanpak maken we het mensen makkelijker om gezond te leven.

Om die reden willen wij ons inzetten op een gezondere leefomgeving met meer balans in voeding en bewegen.

Gezond leven = balans in voeding en bewegen

De persoon zelf én zijn omgevingen hebben invloed op die balans

Uitgangspunten voor een goed akkoord

Het ministerie en de samenwerkende partijen zetten zich in om overgewicht bij kinderen en volwassenen tegen te gaan en terug te dringen. Uitgangspunten voor het akkoord zijn:

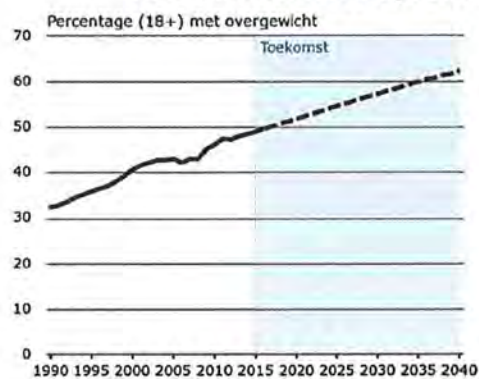
1. **Focus.** Waar de problematiek het grootst is, is de inzet dat ook. Inzet richt zich grotendeels op omgevingen waar >20% van de jeugd overgewicht heeft en/of >50% van de volwassenen.
2. **Breed bereik/ Integrale aanpak.** De maatregelen raken alle facetten van de obesogene omgeving. Dit betreft dus niet alleen de invloed die omgevingen kunnen uitoefenen op een gezonde balans van voeding en bewegen, maar ook de inzet van benodigde hulp, ondersteuning en zorg,
3. **Verantwoordelijkheid.** Alle partners nemen verantwoordelijkheid voor het behalen van de beoogde doelstellingen. Het akkoord maakt de inzet van alle partners helder en waar partners elkaar op kunnen aanspreken in het bereiken van de doelstellingen.
4. **Inzet op resultaat.** Waar geen of onvoldoende resultaat wordt bereikt op de besproken doelstellingen, wordt aanvullende stimulering of regelgeving ingezet.
5. **Monitoren en verbeteren.** Het preventie-akkoord gaat uit van leren en het steeds opnieuw verbeteren van de effectiviteit van de aanpak. Daarbij wordt gebruik gemaakt van al aanwezige 'evidence'.

- 6. Integraal perspectief.** De deeltafels overgewicht, problematisch alcoholgebruik en roken vormen samen een integraal werkend preventie-akkoord.

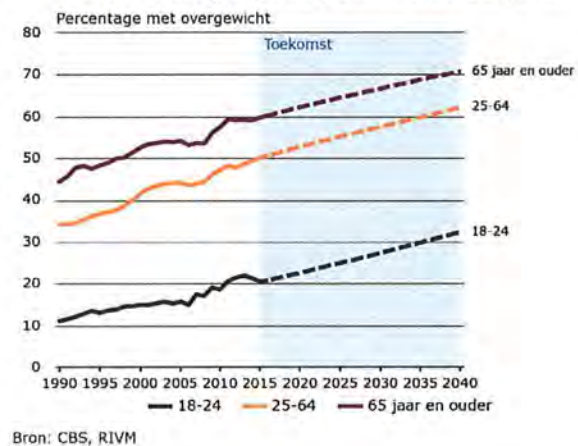
Ambitie preventieakkoord: stijgende trend overgewicht bijstellen en laten dalen

De partijen spreken de ambitie uit om de percentages van jeugdigen en volwassenen met overgewicht en obesitas te laten dalen. Dit is ambitieus, gezien de huidige stijgende trend. Wanneer we niets doen, laat de trend zien dat 62% van de volwassen Nederlanders in 2040 zou kunnen kampen met overgewicht.

We worden steeds zwaarder; in 2040 heeft 62 procent van de volwassen Nederlanders overgewicht

De toename in overgewicht geldt voor alle leeftijdsgroepen vanaf 18 jaar

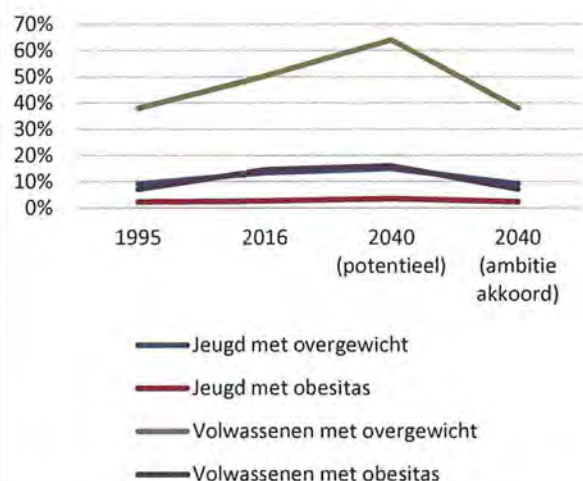

De ambitie van het Nationaal Preventieakkoord is dan ook om deze trend bij te stellen en een daling in te laten zetten. Dit maken de partijen meetbaar door in de komende 22 jaar (richting 2040) het overgewicht- en obesitasniveau terug te brengen naar het niveau van 22 jaar geleden (1995).

De partijen spreken dan ook gezamenlijk de volgende ambities uit:

- Daling percentage jeugdigen met overgewicht van 13,4% (2016, potentieel XX% in 2040) naar 9,1% of lager.
- Daling percentage jeugdigen met obesitas van 2,7% (2016,

Ambities Nationaal Preventieakkoord Overgewicht

potentieel XX% in 2040) naar 2,3% of lager.¹

- Daling percentage volwassenen met overgewicht van 50,2% (2016, of potentieel 62% in 2040) naar 38% of lager
- Daling percentage volwassenen met obesitas 14,5% (2016, of potentieel XX% in 2040) naar 7,1% of lager.
- Daling van 40% t.o.v. 2016 van het aantal Nederlanders dat lijdt aan obesitas gerelateerde ziektebelastingen (zoals diabetes mellitus type 2, hart-, vaat-, en leverziekten).

Doelstellingen 2040

De partijen zetten zich in om de bovenstaande ambities te bereiken door bij te dragen aan de volgende concrete doelen:

1. Alle inwoners van Nederland eten en drinken op een wijze die bijdraagt aan een gezond gewicht en een gezond voedingspatroon (met een voetnoot: waarbij de Schijf van Vijf leidraad is), door:
 - Consumptie van groente en fruit naar Schijf van Vijf niveau **en een stijging van het drinken van water (sugg VWS)**
(Groente en fruit 2016: 1-12 jaar = ca 40%, gemiddelde consumptie alle leeftijden is resp. 127 en 112 gram; waterinname vooralsnog niet gemeten)
 - Een consumptie van kcal hoeveelheid naar niveau passend bij leeftijd en leefstijl.
(dit cijfer verschilt per persoon en behoefte en leent zich niet voor een gemiddelde)

Huidige aantallen en percentage dat minimaal nodig is om ambities te halen worden nog aangevuld.

2. 75% van de inwoners van Nederland beweegt (*inclusief intensief bewegen*) volgens de Nederlandse Beweegrichtlijn (t.o.v. 47% in 2017);
3. Nederlandse inwoners hebben een gezonde sociale-, **(sugg expertgroep en Sociaal Werk) economische- en fysieke-** omgeving, die gezond leven stimuleert. Dit uit zich expliciet in buurten, zorginstellingen, sportaccommodaties, onderwijs, bedrijven, overheidsgebouwen, supermarkten, horeca en op centrale plekken van het (openbaar) vervoer;
4. Voor alle inwoners van Nederland met overgewicht of obesitas is een passend sport- en beweegaanbod en een passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk.

Sugg expertgroep: hier te specificeren hoe de voortgang in het realiseren van de doelstellingen wordt gemonitord.

Inzet nodig

¹ Bron: CBS. Naar de meeteenheid van de groep 4-20 jaar. Ambitie is een gelijke inzet voor de groep -10 mnd tot 4 jaar.

Om deze doelstellingen te halen, is inzet nodig van alle betrokken partijen. In het Nationaal Preventieakkoord richten deze partijen zich op de invloed die omgevingen kunnen hebben op een gezonde balans in voeding en bewegen. De partijen realiseren maatregelen op vier aandachtsgebieden:

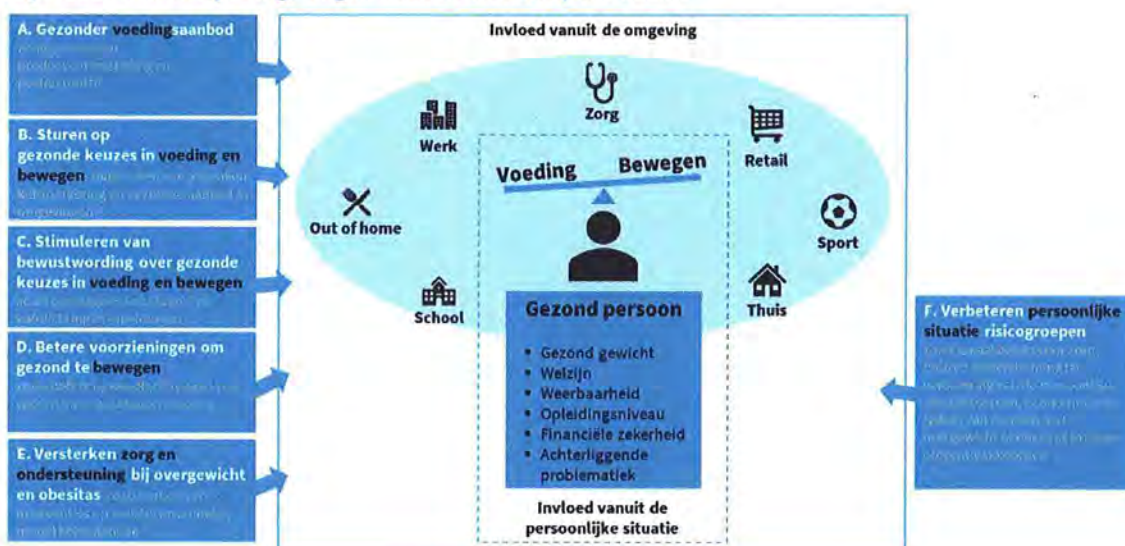
- A. Gezond voedingsaanbod**
- B. Stimulering van gezonde keuze voeding en bewegen**
- C. Informatievoorziening over voeding en bewegen**
- D. Betere faciliteiten bewegen**
- E. Versterken zorg en ondersteuning bij overgewicht en obesitas**

Daarnaast voorzien de partijen een aantal ondersteunende maatregelen

- F. Verbetering persoonlijke sociale, economische en fysieke situatie mensen met obesitas en overgewicht**

Gezond leven = balans in voeding en bewegen

De persoon zelf én zijn omgevingen hebben invloed op die balans

Hieronder leest u welke maatregelen de partijen realiseren per aandachtsgebied.

A. Gezond aanbod voeding

Als je vooral kunt kiezen uit een gezond aanbod, is het makkelijker om een gezonde keuze te maken. De partijen spreken af dat zij werken aan:

- In 2020 zijn de afspraken uit het **akkoord verbetering producten** (AVP) versneld en geïntensiveerd uitgevoerd, zoals aangepaste portiegrootte in de meest kritische categorieën (CBL en FNLI)
- In 2020 is een **nieuw integraal systeem voor productverbetering** gerealiseerd (CBL, FNLI en VWS)
- In 2020 is een **nieuw voedselkeuzelogo** ontwikkeld (CBL, FNLI en VWS)

- In 2020 is in inkoopdatabases groothandels gezonde keuze herkenbaar (VWS)
- In 2020 zijn tussendoortjes niet meer dan 110 kcal per stuk en in 2025 75 kcal (SGF)
- In 2020 suikerhoudende dranken enkel in verpakkingen 1 liter en 250 ml (SGF)
- In 2020 is waar nodig de portiegrootte van calorierijke producten aangepast en zijn kleinere porties broodbeleg verkrijgbaar (Veneca)
- In 2025 hebben 5 **ziekenhuizen** een gezond aanbod voor patiënten, personeel en bezoekers. (Alliantie V&Z en PON)
- In 2025: alle restaurants in ziekenhuizen gezond (VWS)
- In 2020 is er **meer groente en fruit** op scholen en op de werkvloer (GroentenFruit Huis)
- In 2020 2500 sportverenigingen aan de slag met gezondere omgeving (incl. roken en alcohol), 40% brons niveau Voedingscentrum (JOGG en VWS)
- In 2025 stimuleert 40% van de **sportverenigingen** een gezond aanbod en zijn 40 modelkantines gerealiseerd, in 2040 is dat 80%, waarvan 1,5 miljoen sporters in modelkantines komen (NOC*NSF en VWS)
- In 2020 hebben alle **sportevenementen gericht op kinderen** voedingsaanbod is niveau goud (80% gezond) (JOGG)
- In 2030 100% **gezonde scholen** in JOGG-gemeenten (JOGG)
- In 2020 voldoen alle ondertekenaars (huidig aantal + 10) van het **Akkoord Gezonde Voeding op Scholen** aan niveau zilver van Voedingscentrum (JOGG)
- In 2020 25% **Gezonde Scholen** (van 6800 PO, 635 VO, +50 MBO scholen NB locaties)
- 2020: 50% **Gezonde Schoolkantines** (van 1800 locaties en kantine) en in 2025: 80% Gezonde Schoolkantines (VWS)
- 2020: Verschuiving naar meer water drinken, o.a. door: 65% VO en MBO hebben **watertappunt** (huidig percentage 50%), **evt belastingmaatregel gezonder aanbod (zie andere maatregelen)** (VWS)
- In 2020: 50% Kinderopvang geschoold Gezonde KO (van 7500 KO-locaties) (VWS)
- **In 2040** doorontwikkeling **Gezonde School** aanbod voor kinderen met een beperking, en pilot doen in 2019 en 2020. Uitrol leidt tot 250 gemeenten in 2030 en 400 passend onderwijs scholen (VSO+SBO+ passend onderwijs) (Special Heroes)
- **In 2040** doorontwikkeling Gezonde School aanbod voor volwassenen in 15 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 300.000 volwassenen met een beperking (Special Heroes)
- **In 2020** is **Gezonde Werkvloer** een integraal onderdeel van de JOGG-aanpak in gemeenten (JOGG)
- In 2020 hebben **meer** ondernemers **kleinere porties** op de menukaart (KHN)
- In 2020 hebben 1000 restaurants een **Dutch Cuisine menu** op de kaart (van de 11.000 restaurants) (KHN)
- 2020: Gezonder aanbod in horeca door o.a. **gastvrij water schenken** (VWS)
- In 2020 doen 200 restaurants mee aan de **Nierstichting Restaurant Driedaagse** (KHN)
- In 2020 hebben 15% van alle **dagattractieparken** een gezond voedingsaanbod niveau brons van Voedingscentrum (JOGG)

- In 2020: start gezonder aanbod op vervoersplekken (weg+spoor) (VWS)
- In 2020: alle kantines Rijksoverheid gezond (VWS)
- In 2020 zijn er minder suikerhoudende dranken in omgevingen waar kinderen en jongeren komen (FNLI)

B. Sturing gezonde keuze voeding en bewegen

De partijen zien het als hun maatschappelijke opdracht om de verleiding naar gezonde keuzes in voeding en bewegen te versterken. De partijen spreken af dat zij werken aan:

- In 2020: Schijf van Vijf aanbod herkenbaar in supermarkt en groothandel (VWS)
- In 2040 heeft **XX%** van de **supermarkten** in JOGG wijken een gezond beleid (CBL)
- In 2020 maken we met z'n allen +3,4 miljard fietskilometers **meer dan nu (XX in 2016)**
- In 2020 zijn 200-600.000 werknemers in beweging (XX in 2016)
- In 2020 **minder sportsponsoring** gericht op kinderen in sportomgeving (FNLI)
- In 2020 **licensed media characters** voor kinderen uitgefaseerd (FNLI)
- In 2020 zijn de regels van kidsmarketing aangescherpt naar **branded characters** (CBL)
- In 2020 is de kern van gevoerde **marketing** om gematigde consumptie de norm te maken (FNLI)
- In 2020 50% **JOGG gemeenten**, in 2025 alle gemeenten JOGG (JOGG, FNLI, CBL, Sociaal Werk NL en VWS)
- In 2025: sluitende ketenaanpak en inzet op kinderen met obesitas in 50% JOGG-gem (VWS)
- In 2020 50% **JOGG gemeenten** en een derde of meer hiervan heeft een sluitende ketenaanpak (Sociaal werk NL)
- In 2020 een **stijging van gezond gewicht** in tenminste 75 JOGG gemeenten (JOGG)
- In 2020 werken 35 JOGG gemeenten aan een **sluitende ketenaanpak** op kinderen met obesitas. In 2025 heeft de helft van alle JOGG-gemeenten een sluitende ketenaanpak (JOGG)
- In 2020 is er een op maat aanpak op **BES eilanden** en in 2025 zicht op resultaat (JOGG)
- In 2020 hebben alle **sportevenementen gericht op kinderen** gezonde sportsponsoring (80% gezond) (JOGG)
- In 2020 geen marketing meer voor suikerhoudende dranken en zuivel (SGF)
- In 2020 **Reclamecode Voedingsmiddelen** aangescherpt op niveau Schijf van Vijf en verbod op frisdrank, koek, chips en ijs (SGF)
- 2020: Aangescherpt convenant **sponsoring PO en VO** op voeding conform Akkoord Gezonde Voeding op Scholen (VWS)

C. Stimulering bewustwording gezonde keuze voeding en bewegen

Het maken van een bewuste keuze is makkelijker wanneer je meer weet over de gevolgen van je keuze voor je gezondheid en je gewicht. De partijen spreken af dat zij werken aan:

- In 2020: Verbetering handelingsperspectief consument: Schijf van Vijf (VWS)
- In 2040 is in het **onderwijs voor zorgprofessionals** aandacht voor voeding, leefstijl, obesitas en context. (Alliantie V&Z en PON). In 2020 en 2025 is dit in resp. 2 en 5 opleidingen gerealiseerd en is het resp. opgenomen in het Raamplan Artsopleiding en FMS en NHG nascholingsplan (Alliantie V&Z en PON)
- In 2020 doorontwikkeling **e-health applicatie Eetscore** en **uitrol in de zorg** (Alliantie V&Z)
- In 2020 doorontwikkeling **interventie GO!** en uitrol in gemeenten via JOGG en C4O (Alliantie V&Z)
- In 2020 worden jaarlijks **750 trainingen** gegeven aan medewerkers in de retail (CBL)
- In 2020 is de app '**Kies ik gezond**' uitgebreid naar food service (CBL)
- In 2020 is jaarlijks aandacht voor de **Schijf van Vijf** bij het schap in de supermarkt (CBL)
- In 2020 worden in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) 50 **groepstrainingen** gegeven voor 15 mensen met **Diabetes M2** (DiabetesVN)
- In 2020 een platform met **10 beste maatregelen** op actieve mobiliteit naar/op werk, evt aangevuld met campagne (Fietzersbond en Wandelnet)
- In 2025 weten **zorgverleners en wijkprofessionals** de effecten van sport en bewegen, kunnen ze doorverwijzen naar lokaal passend aanbod (NOC*NSF en sportbonden)

D. Betere faciliteiten bewegen

Het makkelijker maken om meer te bewegen, door betere faciliteiten in je directe omgeving. Dat is wat de partijen willen realiseren. De partijen spreken af dat zij werken aan:

- In 2025: een passend sport en beweegaanbod voor mensen met overgewicht en obesitas (VWS)
- Meer **Gezonde Schoolpleinen**. In 2020 groeit het aantal Gezonde Schoolpleinen naar 150 (+50 in 2016), in 2025 naar 500 en in 2040 naar 2000 Gezonde Schoolpleinen. (Alliantie N&G en VWS)
- Meer **Gezonde Buurten**. In 2020 groeit het aantal Gezonde Buurten naar 15 (+XX in 2016) en in 2040 naar 100 Gezonde Buurten. (Alliantie N&G en VWS)
- Aanleg van groene **gezondheidsroutes en wandelprogramma's** met wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes. Groei naar 20 deelnemende gemeenten in 2020, 100 in 2025 en 250 gemeenten in 2040. (Alliantie N&G)
- In 2020 250 gecertificeerde **fietsvriendelijke werkgevers** (Fietzersbond en Wandelnet)
- In 2025 zijn laagdrempelige instapsporten aanwezig voor de nog niet-sportende doelgroep (NOC*NSF, VWS)
- In 2020 is het aantal leden van Sociaal Werk dat **actief aanbod heeft op het gebied van sport en bewegen** gestegen van 430 naar 650 (Sociaal Werk NL)
- Verspreiden handreiking omgevingsvisie (VSG)

E. Versterken zorg en ondersteuning bij overgewicht en obesitas

Wanneer sprake is van overgewicht en obesitas, is vaak aandacht nodig voor de onderliggende problematiek.

- In 2020 duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij kinderen met obesitas (JOGG, PON, VWS)
- In 2025 is er een multidisciplinaire gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) gerealiseerd voor hoogcomplexiteit zorg (PON)
- In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen) (PON en VWS)
- In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten (PON en VWS)
- Zorgprofessionals (i.i.g.) huisartsen beter laten doorverwijzen naar lokale wijkteams → **sociale kaart** (Sociaal Werk NL)
- Wens om contractering van zorg gebieds/populatie gebonden te maken (aanpak en inkoop) (Sociaal Werk NL)
- 2020: voor elke relevante beroepsgroep in de zorg wordt lokaal sport- en beweegaanbod en ondersteuningsaanbod inzichtelijk en gebruikt (VWS)
- 2025: kennis over obesitas, voeding, leefstijl en samenwerking in keten in onderwijs zorgprofessionals (VWS)
- In 2020 realisatie van **Integrale leefstijlaanpak op diabetes type 2** met als doel halvering DM2 in 2023 (NDF, Diabetesfonds, LUMC, BeBright en Bas vd Goor)
- In 2020 realisatie van screeningsinstrument voeding bij kinderen 0-4 jaar en monitoren data in **Platform Gezonde Voeding 0-4 jaar** (o.a. zorgprofessionals, Groentenfruit Huis, RIVM, JOGG, Voedingscentrum)

Ondersteunende maatregelen (te beleggen in lokale preventieakkoorden met gemeenten en lokale partners)

F. Verbetering persoonlijke sociale, economische en fysieke situatie mensen met obesitas en overgewicht

De persoonlijke situatie (sociaal, economisch en fysiek) is de grootste factor in het tegengaan van overgewicht en obesitas. XX Toelichting kwetsbare groepen en invloed van lage SES, opleidingsniveau, welzijn en weerbaarheid op overgewicht.

Het Nationaal Preventieakkoord heeft pas zin als ook lokaal beleid voortborduurde op de gemaakte afspraken. Dit Nationaal Preventieakkoord gaat uit van uitwerking en specificering van de gemaakte afspraken in lokale preventieakkoorden ter verbetering van de persoonlijke situatie van mensen met overgewicht en obesitas. Zo kunnen we zowel lokaal als nationaal een gezonde omgeving creëren en een sluitende keten organiseren van zorg, gezonde voeding en gezond bewegen.

Onderdeel van deze lokale afspraken zou volgens de partijen in ieder geval moeten zijn:

- Gezonde omgeving (XX)
- Sluitende keten (XX)
- (XX)

Partijen

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de volgende partijen hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de afspraken in dit akkoord en committeren zich aan het behalen van de beoogde doelstellingen:

Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI)

Branchevereniging supermarkten en food service (CBL)

Koninklijke Horeca Nederland (KHN)

Vereniging Nederlandse Cateraars (Veneca)

Samenwerkende gezondheidsfondsen (SGF)

NOC*NSF

Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

Special Heroes

Alliantie Natuur en gezondheid (N&G)

Fietsersbond

Wandelnet

GGD GHOR

PO-Raad

VO-raad

MBO Raad

Branchevereniging Kinderopvang

Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)

Sociaal Werk Nederland

Partnerschap Overgewicht Nederland (PON)

Diabetesvereniging Nederland

Alliantie Voeding en Zorg (V&Z)

Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

Groete en Fruithuis (GFH)

Interne bijlage

Overzicht gemaakte afspraken per partij of alliantie van partijen.

Partij	Wil	Doet	Vraagt	Toelichting	C VWS
Alliantie N&G (Natuur en Gezondheid, o.a. IVN)	In 2020 150 Gezonde Schoolpleinen (groei +50), in 2025 500 en in 2040 2000 Gezonde Schoolpleinen			Zie ook ambitie VWS	
Alliantie N&G	In 2020 15 Gezonde Buurten, in 2040 100 Gezonde Buurten				
Alliantie N&G	In 2020 in 20 gemeenten, in 2025 100 en in 2040 250 gemeenten fysieke groene gezondheidsroutes en wandelprogramma's EN Wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes				
Alliantie Voeding en Zorg & PON	In 2025 hebben 5 ziekenhuizen een gezond aanbod voor patiënten, personeel en bezoekers			NB: VWS ondersteunt dit, maar richt eigen beleid in eerste instantie op gezonde restaurants in ziekenhuizen	
Alliantie V&Z & PON	In 2040 is in het onderwijs voor zorgprofessionals aandacht voor voeding, leefstijl, obesitas en context. In 2020 en 2025 is dit		Sugg expertgroep: - Professionals die betrokken zijn in de zorg en begeleiding van mensen met obesitas		

	in resp. 2 en 5 opleidingen gerealiseerd en is het resp. opgenomen in het Raamplan Artsopleiding (2020) en FMS en NHG nascholingsplan (2025)		- Context specificeren in kennis en competenties tbv brede visie, brede anamnese - Specificeren wat je al doet voor dit landt in het raamwerk		
Alliantie V&Z	Doorontwikkeling e-health applicatie Eetscore en uitrol in de zorg				
Alliantie V&Z	Doorontwikkeling interventie GO! en uitrol in gemeenten via JOGG en C4O				
CBL & FNLI	AVP in 2020 versneld en geïntensiveerd uitgevoerd	Voor afloop convenant zijn afspraken gemaakt over de groepen die grootste bijdrage leveren aan calorieën (incl. suiker)	- Inzet op acceptatie suiker-, vet- en zoutvervangers. - Verbetering monitoring - Investering VWS in WAC en ondersteuning		
CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw integraal systeem voor productverbetering		- commitment Veneca en KHN - ondersteuning VWS ad hoc commissie criteria		
CBL	In 2040 heeft XX% van de supermarkten in JOGG wijk gezond beleid		In 2020 50% JOGG gemeenten		
CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw voedselkeuzelogo		Inzet CBL, SGF, FNLI en VWS	Consumenten-onderzoek, notificatie en campagne	

CBL	Jaarlijks 750 trainingen medewerkers retail				
CBL	Uitbreiding App 'Kies ik gezond' naar food service				
CBL	Elk jaar aandacht voor Schijf van Vijf bij het schap in supermarkt		Financiering VWS Schijf van Vijf campagne VC, goedkeuring (VWS/NVWA) gebruik Schijf van Vijf	Zie inzet VWS Schijf van Vijf	
CBL	Aanscherping regels kidsmarketing ook op branded characters			Alleen CBL leden of ook FNLI?	
DiabetesVN	In 2020 in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) 50 groepstrainingen voor 15 mensen met Diabetes M2		Onder voorbehoud van financiering VWS en zorgverzekeraars		
GroentenFruit Huis	Intensivering groente en fruit op scholen				
GroentenFruit Huis	Intensivering groente en fruit op de werkvloer				
Fietzersbond + WN	In 2020 +3,4 miljard fietskilometers en 200-600.000 werknemers in beweging	Oprichting Alliantie Werken in beweging	Financiering VWS	Aanvullend aan Klimaatakkoord I&W	
Fietzersbond + WN	In 2020 een platform met 10 beste maatregelen op actieve mobiliteit naar/op werk, evt aangevuld met campagne		Financiering VWS		
Fietzersbond + WN	In 2020 250 gecertificeerde fietsvriendelijke werkgevers	Kosten: 160 en 240k (2019/2020)	Financiële ondersteuning VWS		

FNLI	In 2020 minder sportsponsoring gericht op kinderen in sportomgeving			Zie ook maatregel JOGG/NOC*NSF
FNLI	In 2020 licensed media characters voor kinderen uitgefaseerd			Zie ook maatregel CBL
FNLI	Marketing om gematigde consumptie de norm te maken		Steun VWS	
GGD GHOR NL				
JOGG, FNLI, CBL, VWS	In 2020 50% JOGG gemeenten, in 2025 alle gemeenten JOGG		Financiële middelen van VWS (geldt voor alle JOGG onderdelen)	
JOGG, PON, VWS	In 2020 is duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij kinderen met obesitas			
JOGG	In 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG gemeenten			
JOGG	In 2020 werken 35 JOGG gemeenten aan een sluitende ketenaanpak op kinderen met obesitas In 2025 heeft de helft van alle JOGG-gemeenten een sluitende ketenaanpak		Er is duidelijkheid over bekostiging centrale zorgverlener (VWS, VNG, ZN) Richtlijnen zijn aangepast (VWS, PON) Inbedding in curricula/opleidingen	Overlapt deels met inzet VWS en PON
JOGG, VWS	In 2020 2500 sportverenigingen aan de slag met gezondere omgeving (incl. roken en alcohol), 40% brons		Samenwerking NOC*NSF en FNLI + alcohol	

	niveau Voedingscentrum				
JOGG	In 2020 op maat aanpak op BES eilanden en in 2025 zicht op resultaat				
JOGG	In 2020 hebben alle sportevenementen gericht op kinderen gezonde sportsponsoring (80% gezond) en voedingsaanbod is niveau goud (80% gezond)				
JOGG	In 2020 hebben 15% van alle dagattractiesparken een gezond voedingsaanbod niveau brons van Voedingscentrum				
JOGG	In 2030 100% gezonde scholen in JOGG-gemeenten				
JOGG	In 2020 voldoen alle ondertekenaars (huidig aantal + 10) van het Akkoord Gezonde Voeding op Scholen aan niveau zilver van Voedingscentrum				
JOGG	Gezonde Werkvloer integraal onderdeel van JOGG-aanpak in gemeenten				
KHN	In 2020 hebben meer ondernemers kleinere porties op de menukaart	X	X		KHN kan er geen getal aan hangen
KHN	In 2020 hebben 1000	X	X		

	restaurants een Dutch Cuisine menu op de kaart (van de 11.000 restaurants)				
KHN	In 2019 doen 200 restaurants mee aan de Nierstichting Restaurant Driedaagse				
Kinderopvang					
NOC*NSF + bonden	In 2025 weten zorgverleners en wijkprofessionals de effecten van sport en bewegen, kunnen ze doorverwijzen naar lokaal passend aanbod (		Samen met VWS, VNG, VSG	Let op overlap bij uitvoering op activiteiten PON en Sociaal Werk NL en JOGG en VWS	
NOC*NSF, VWS	In 2025 zijn laagdrempelige instapsporten aanwezig voor de nog niet-sportende doelgroep				
NOC*NSF Overlapt deels met VWS	In 2025 stimuleert 40% van de sportverenigingen een gezond aanbod en zijn 40 modelkantines gerealiseerd, in 2040 is dat 80%, waarvan 1,5 miljoen sporters in modelkantines komen		I.s.m. JOGG		
PO, VO, MBO	(nog aanvullen)				
PON	In 2025 is er een multidisciplinaire GLI gerealiseerd voor hoogcomplexere zorg.		Effectmonitoring noodzakelijk (VWS)		

PON, VWS	In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen)				
PON, VWS	In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten				
SGF	In 2020 zijn tussendoortjes niet meer dan 110 kcal per stuk In 2025 75 kcal	Inzet en expertise	Inzet FNLI, CBL, VWS		
SGF	In 2020 suikerhoudende dranken enkel in verpakkingen 1 liter en 250 ml	Inzet en expertise	Inzet FNLI, CBL, VWS		
SGF	In 2020 geen marketing meer voor suikerhoudende dranken en zuivel	Inzet en expertise	Inzet FNLI, CBL, VWS		
SGF	In 2020 Reclamecode Voedingsmiddelen aangescherpt op niveau Schijf van Vijf en verbod op frisdrank, koek, chips en ijs	Inzet en expertise	Inzet FNLI, CBL, VWS		
Sociaal Werk NL	In 2020 is het aantal leden van Sociaal Werk dat actief aanbod heeft op het gebied van sport en bewegen gestegen van 430 naar 650.	X			

Sociaal Werk NL	In 2020 is 50% van de gemeenten JOGG-gemeente , een derde hiervan heeft een sluitende ketenaanpak	X			
Sociaal Werk NL	Zorgprofessionals (i.i.g.) huisartsen beter laten doorverwijzen naar lokale wijkteams → sociale kaart	X			
Sociaal Werk NL	Wens om contractering van zorg gebieds/populatie gebonden te maken (aanpak en inkoop)	X	→ rol ZN		
Special Heroes	Doorontwikkeling Gezonde School aanbod voor kinderen met een beperking, en pilot doen in 2019 en 2020 Uitrol leidt tot 250 gemeenten in 2030 en 400 passend onderwijsscholen (VSO+SBO+ passend onderwijs)				
Special Heroes	Idem voor volwassenen, leidt in 2030 tot: 15 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 300.000 volwassenen met een beperking.				

Veneca					
VNG					
VSG	Verspreiden handreiking omgevingsvisie				
	(volgt)				
VWS	2020: 25% Gezonde Scholen (van 6800 PO, 635 VO, + 50 MBO scholen, NB ≠ locaties)		Inzet PO, VO, MBO, JOGG Subsidie VWS		
VWS	2020: 50% Gezonde Schoolkantines (van 1800 locaties en kantine) 2025: 80% Gezonde Schoolkantines		Inzet VO, MBO, JOGG Subsidie VWS		
VWS	2020: Aangescherpt convenant sponsoring PO en VO op voeding conform Akkoord Gezonde Voeding op Scholen	Convenant	Inzet PO, VO, MBO, JOGG en OCW		
VWS	2020: Verschuiving naar meer water drinken, o.a. door: - 65% VO en MBO hebben watertappunt (huidig percentage 50%) - evt belastingmaatregel - gezonder aanbod (zie andere maatregelen)		- Inzet JOGG, VO, MBO, VC - X		
VWS	2020: 50% Kinderopvang geschoold Gezonde KO (van 7500 KO-locaties)		Inzet Br. KO, JOGG, instituten		

VWS	2020: in inkoopdatabases groothandels gezonde keuze herkenbaar		Inzet Veneca, KHN (afnemer), CBL en FNLI + ondersteuning Voedingssc.	
VWS	2020: start gezonder aanbod op vervoersplekken (weg+spoor)		Inzet CBL, KHN, SGF, en via Voedingscentrum (ontwikkeling richtlijn) +NS, Bovag, BeTa	
VWS	2025: alle restaurants in ziekenhuizen gezond		Inzet Veneca, en Voedingscentrum	Zie ook inzet Alliantie V&Z
VWS	2020: Gezonder aanbod in horeca door o.a. gastvrij water schenken		Inzet KHN, en via Voedingscentrum	
VWS	2020: Schijf van Vijf aanbod herkenbaar in supermarkt en groothandel		Inzet CBL, FNLI en via reguliere inzet VC (Schijf van Vijf)	
VWS	2020: Verbetering handelingsperspectief consument: Schijf van Vijf		Inzet CBL, SGF en Veneca, en subsidie Voedingscentrum	Zie ook CBL
VWS	In 2020: alle kantines Rijksoverheid gezond		Inzet Veneca en VWS	
VWS	2025: een passend sport en beweegaanbod voor mensen met overgewicht en obesitas			Overlapt met inzet NOC*NSF en Fietzersbond en Alliantie N&G
VWS	2020: voor elke relevante beroepsgroep in de zorg wordt lokaal sport- en beweegaanbod en ondersteuningsaanbod inzichtelijk en gebruikt			Overlapt deels met inzet NOC*NSF
VWS	2025: sluitende ketenaanpak en inzet			Overlapt deels met inzet

	op kinderen met obesitas in 50% JOGG-gem.			Alliantie V&Z, Sociaal Werk NL, PON en JOGG
VWS	2025: kennis over obesitas, voeding, leefstijl en samenwerking in keten in onderwijs zorgprofessionals			Overlapt deels met inzet PON en Alliantie V&Z
ZN	(volgt)			

Buiten de tafel, maar wel concreet ingediend:

- Integrale leefstijlaanpak op diabetes type 2** (NDF, Diabetesfonds, LUMC, BeBright en Bas vd Goor):
 Doel: halvering DM2 in 2023
 Middelen: 500.000 in 2018, PPS-bijdrage voor 2019-2023 (ad XXX per jaar)
- Platform Gezonde Voeding 0-4 jaar** (o.a. zorgprofessionals, Groentenfruit Huis, RIVM, JOGG, Voedingscentrum)
 Doel: ontwikkeling screeningsinstrument voeding bij kinderen 0-4 jaar, in wachtkamer in te vullen. NB: sluit aan bij wens van andere partijen om iets dergelijks te ontwikkelen op meer thema's (o.a. brede anamnese)
 Middelen: 500.000 in periode 2019-2021

Van: [REDACTED]
 Aan: [REDACTED]
 Cc: [REDACTED]
 Onderwerp: PREVENTIEAKKOORD: verzoek tot concretisering maatregelen en concepttekst overgewicht
 Datum: maandag 30 juli 2018 20:56:59
 Bijlagen: Presentatie bijeenkomst 27 juli Overgewicht Preventieakkoord.pdf
 Concepttekst voor bespreking 27 juli.docx
 Verslag vierde thematafel overgewicht concept.docx
 Prioriteit: Hoog

Beste deelnemer van de thematafel Overgewicht van het Preventieakkoord,

Zoals aangekondigd is onze opdracht deze week om te komen van de eerste concepttekst tot een deelbare tweede versie. De concepttekst was nog onvoldoende SMART en samenhangend om dekkend te zijn voor de beoogde doelstellingen van het akkoord. De opmerkingen die hierover afgelopen vrijdag tijdens de bijeenkomst zijn gemaakt, zullen we in de tekst verwerken. In de bijlage treft u het conceptverslag aan van afgelopen vrijdag. Op de specifieke maatregelen per partij zijn we maar deels ingegaan. Wel is besproken dat we ook hier een slag moeten maken, enerzijds op het concretiseren van de losse mogelijke maatregelen zelf, als ook op het concretiseren van het samenhangende pakket op overgewicht in het Preventieakkoord inclusief een sluitende begroting. Ook voor dit totaalpakket wordt uiteraard gekeken naar de SMART formulering en mogelijke impact.

De expertgroep heeft specifieke vragen en opmerkingen gesteld over de voorgestelde maatregelen. Deze zijn aangevuld met opmerkingen van het secretariaat. Deze gebundelde opmerkingen vragen van de meeste partijen een aanscherping op de maatregelen. Wat het van jou vraagt, is hieronder aangegeven.

Verzoek

1. Op basis van de vragen en opmerkingen van de expertgroep vragen we je het volgende:

Alle maatregelen	Checken op SMART formuleren impact (zie checklist hieronder)
------------------	--

2. En vervolgens het – indien mogelijk – beantwoorden van de concretiseringsvragen en eventuele financieringsbehoefte:

Specifieke maatregel	Concretiseringsvragen (expertgroep en secretariaat)	Concretiseringsbehoefte eventuele financieringsbehoefte van a) VWS b) andere (co)financiering en voor welke periode
In 2020 50% JOGG gemeenten, in 2025 alle gemeenten JOGG		
In 2020 is duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij kinderen met obesitas	Essentieel dus zsm: is 2019 ook mogelijk?	
In 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG gemeenten		
In 2020 werken 35 JOGG gemeenten aan een sluitende ketenaanpak op kinderen met obesitas		
In 2025 heeft de helft van alle JOGG-gemeenten een sluitende ketenaanpak		
In 2020 2500 sportverenigingen aan de slag met gezondere omgeving (incl. roken en alcohol), 40% brons niveau Voedingscentrum	Samenwerking NOC*NSF en FNLI + alcohol?	
In 2020 hebben alle sportevenementen gericht op kinderen gezonde sportsponsoring (80% gezond) en voedingsaanbod is niveau goud (80% gezond)		
In 2020 hebben 15% van alle dagattractiesparken een gezond voedingsaanbod niveau brons van Voedingscentrum	In 2030 alle?	
In 2030 100% gezonde scholen in JOGG-gemeenten	Vignet voeding en sport en bewegen?	
In 2020 voldoen alle ondertekenaars (huidig aantal + 10) van het Akkoord Gezonde Voeding op Scholen aan niveau zilver van Voedingscentrum		
Gezonde Werkvloer integraal onderdeel van JOGG-aanpak in gemeenten in 2025	En wat is het integrale onderdeel (wat doe je dan)?	

NB Wij zijn bereid partijen die dat willen te faciliteren in het organiseren en begeleiden van overleg. Heb je hier behoefte aan, geef dit dan zo snel mogelijk bij ons aan, zodat we deze week nog met partijen bij elkaar kunnen komen.

Planning

Aankomende vrijdag 3 augustus zal de tweede versie van de concepttekst worden rondgestuurd, die in concept deelbaar is voor de achterbannen, danwel weer aangescherpt kan worden (hier is nog enige tijd voor). Hierin maken we duidelijk welke maatregelen wel en welke maatregelen op dat moment niet een plek hebben in het Preventieakkoord. We willen je dan ook vragen om uiterlijk komende donderdag 12.00 uur je aanscherpingen aan ons door te geven. Dit is de uiterlijke deadline voor het aanleveren van al je tekstsuggesties, zowel voor de algemene tekst, eventueel in het overzicht van de concepttekst ontbrekende maatregelen en je aanscherpingen over de maatregelen (zie bijlagen zoals voor de bijeenkomst van 27 juli verstuurd).

Checklist aanscherping maatregelen

Voorbeeld: "In 2020 is XX bereikt voor XX personen, XX % ten opzichte van 2017 (trekkende partijen)"

Is de maatregel...

- Duidelijk over de gewenste aanpassing t.o.v. de huidige situatie?
- SMART geformuleerd? Te kwantificeren in zowel absolute als relatieve aantallen
- Een eigen of gezamenlijke actie? (Indien gezamenlijk: afgestemd met alle betrokken partijen?)
- Uniek of samen te voegen met andere maatregelen?
- Voldoende helder over welke groep deze maatregel zal bereiken en of die er het meest belang bij heeft?
- Voldoende helder over wat er eventueel aan inzet nodig is in de lokale en regionale uitwerking straks en hoe resultaat geborgd wordt (duurzame implementatie, geen blijvende afhankelijkheid)?

Wil je maatregelen mede mogelijk maken die door andere partijen zijn genoemd, geef dit dan aan en stem dit af met de betreffende partijen.

Tijdens de bijeenkomst van 27 juli is ook aangegeven dat bepaalde maatregelen onder de verkeerde partij stonden of nog niet opgenomen waren. Bij deze bieden we iedereen de gelegenheid om dit nog aan te passen als dat nodig is: mochten we een maatregel missen of foutief bij jouw organisatie gezet, geef dit dan aan.

Alvast bedankt voor je inzet. We zien alle reacties graag zo snel mogelijk tegemoet.

Wij zijn tussentijds bereikbaar voor vragen of overleg, bel of mail [REDACTED] (in cc of via +316 [REDACTED]) of [REDACTED] (in cc of via +3170 [REDACTED]) of [REDACTED] (in cc of via +316 [REDACTED]).

Met vriendelijke groet, mede namens Eric, [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].

[REDACTED]

Verslag thematafel overgewicht, bijeenkomst 4, Preventieakkoord.

Vrijdag 27 juli 2018, 12:00-16:00 uur, Apollozaal 2, Ministerie van VWS.

10.2.e

- **Welkom**

Voorzitter is helaas afwezig. [REDACTED] is plaatsvervangend voorzitter (verder: Voorzitter) en heet alle aanwezigen welkom (Jaap Seidell namens de expertgroep, secretarissen, KNVB namens NOC*NSF, GGD-GHOR Nederland, PO-raad, mede namens VO- en MBO Raad, VNG, VWS, IVN mede namens Staatsbosbeheer en Landschappen NL, Jongeren Op Gezond Gewicht, Zilveren Kruis namens ZN, Diabetes Vereniging NL, FNLI, Fietsersbond mede namens Wandelnet, Special Heroes, Partnerschap Overgewicht Nederland, CBL en - nieuw aan tafel - GroentenFruit Huis). Er zijn een klein aantal afmeldingen. Er volgt, voor de nieuwe gezichten, een kleine kennismakingsronde.

- **Proces**

Voorzitter licht kort het proces tot nu toe (zie eerdere verslagen) en tot september (totstandkoming Preventieakkoord) toe. Vandaag staan de maatregelen van partijen met name centraal. Op basis van de sessie van vandaag zullen **partijen maandag 30 juli** individueel een mail ontvangen met een aantal voor hen specifieke aanscherpings- en aanvullingsvragen ontvangen. Deze vragen zullen worden gesteld op basis van de sessie van vandaag en de reacties van de experts. De vragen kunnen beantwoord worden tot en met donderdag 2 juli, 12:00 uur. Vervolgens zal op vrijdag 3 juli de **expertgroep** hier weer naar kijken, op basis waarvan partijen 's middags een tweede versie van de Akkoordtekst kunnen ontvangen ter verdere afstemming (zie ook bladzijde 4, alinea over toelichting op maatregelen).

Zoals eerder besproken en ook is uitgesproken door de staatssecretaris aan de start van het traject, wordt van het Preventieakkoord verwacht dat op o.a. het thema overgewicht een intensivering en concrete stap vooruit wordt gezet ten opzichte van de huidige situatie. Dit veronderstelt, zoals ook eerder besproken, dat het onderliggende principe van het akkoord is dat partijen het Preventieakkoord ondertekenen wanneer zij zelf wezenlijke stappen ondernemen - via de maatregelen in het Preventieakkoord - om tot een eerste stap richting de geformuleerde ambities voor 2040 te komen. Dit veronderstelt dus ook dat partijen die geen wezenlijke bijdrage (kunnen) leveren, het akkoord niet ondertekenen. Aanwezigen onderschrijven dit principe.

- **Ingekomen stukken van gemeenten, SGF en verbindingstafel**

VNG heeft 2 aangenomen moties over de verhoging van BTW (van 6% naar 9%) op groenten en fruit ingebracht om te bespreken, aangezien gemeenten het belangrijk vinden dat de Rijksoverheid bijdraagt aan goede randvoorwaarden voor gezonde voeding en een gezonde leefstijl. VWS licht toe dat de Rijksoverheid dit ook belangrijk vindt. Het Preventieakkoord illustreert dit. Intern is deze afspraak uit het regeerakkoord ook besproken, maar deze maatregel is moeilijk tegen te gaan. Echter, via het Preventieakkoord is het uiteraard de bedoeling dat er meerdere afspraken in terug komen die een gezond(er) voedingspatroon, -aanbod en - omgeving stimuleren. GroentenFruit Huis geeft aan dat niemand aan tafel - en zeker niet in de sector, waar deze maatregel 120 mln EUR kost - gelukkig is met deze BTW-maatregel, maar dat er andere maatregelen mogelijk zijn weer een stimulerend effect kunnen hebben op het eten van groenten en fruit. Voorzitter concludeert dat deze maatregel inderdaad niet in lijn is met het doel van het Preventieakkoord.

Tevens heeft SGF een brief ingezonden. Helaas was het binnen alle samenwerkende gezondheidsfondsen niet mogelijk om iemand af te vaardigen voor het gesprek aan deze tafel en toelichting op de brief. FNLI betreurt afwezigheid van SGF om het gesprek aan te gaan. FNLI geeft aan juist ook in huidige voorstel voor maatregelen te werken met

koplopersgroepen en is gemandateerd door de koplopers voor aanwezigheid aan tafel. Afgesproken wordt dat deze brief voor kennisgeving wordt aangenomen en dat de inbreng tijdens de sessie over maatregelen vanmiddag aan de orde kan komen. Tenslotte wordt het voorstel van de verbindingstafel over borging, monitoring en governance besproken. GGD GHOR Nederland geeft aan graag betrokken te willen worden voor verdere concretisering (meetbaar maken) van dit voorstel en de monitoring van het akkoord.

VNG, onderdeel van de verbindingstafel licht het stuk kort toe en geeft aan blij te zijn met de rol van de SER om dit onderdeel bij te beleggen.

Secretarissen vragen of aan de verbindingstafel besloten is dat de borgingscommissie bij de SER komt te liggen, aangezien dit nu niet af te leiden is uit de tekst (de SER komt enkel terug in het ingekaderde voorbeeld met letterlijke tekst uit het Energieakkoord, niet in het voorstel voor dit Preventieakkoord).

GGD GHOR Nederland geeft aan dat in de verbindingstafel alleen is gepleit voor een onafhankelijke borgingscommissie.

FNLI geeft aan dat het Energieakkoord niet vergelijkbaar is (qua partijen, qua inhoud en qua proces) met het Preventieakkoord en verzoekt om voor de borging en monitoring te kijken naar ervaringen op dit gebied bij de thema's van dit Preventieakkoord. Alliantie Voeding in de Zorg en GroentenFruit Huis sluiten hier bij aan.

CBL benadrukt dat woorden als 'leefstijldoelen' in de tekst voorkomen moeten worden, wil het acceptabel zijn voor het bedrijfsleven.

Voorzitter geeft aan de opmerkingen mee te laten nemen door de voorzitter naar de verbindingstafel.

- **Verslag 3^e bijeenkomst**

Het verslag van de derde bijeenkomst wordt doorgenomen. FNLI geeft aan dat het graag toegevoegd ziet worden dat zij geen voorstander zijn van het opschalen van acties door Rijksoverheid als huidige maatregelen niet voldoende voortgang blijken te boeken. Na toevoeging van deze passage is iedereen akkoord met het verslag.

- **Bespreking concepttekst Preventieakkoord, eerste versie**

Ten aanzien van de eerste bladzijde ontstaat er discussie over het verschil tussen obesitas en overgewicht en de volgorde van deze twee. Expert geeft aan dat het onderscheid wel nodig is. Afgesproken wordt om overgewicht eerst te benoemen, vervolgens obesitas.

Ten aanzien van de eerste alinea wordt afgesproken om de 2^e zin naar voren te verplaatsen en op verzoek van PON om de cijfers van 2017 te gebruiken.

Ten aanzien van de tweede alinea wordt op verzoek van GGD GHOR Nederland opgenomen dat een dergelijke aanpak noodzakelijk is voor verschillende sociaal-economische groepen.

Ten aanzien van de derde alinea geeft het PON aan dat het belangrijk is om ook de mentale aspecten van overgewicht en obesitas mee te nemen als het gaat om maatschappelijke kosten.

Vervolgens wordt ingegaan op de noodzaak van goed monitoren en meten, onder andere in het kader van een aantal specifieke interventies, zoals de GLI (Diabetes Vereniging Nederland) en groepsessies voor diabetici (DVN). PON geeft aan dat in het kader van de GLI dit gaat gebeuren, hier zijn een aantal brainstormsessies over geweest.

Er wordt stilgestaan bij het gebrek aan definities voor een gezondere omgeving (GroentenFruit Huis). Secretarissen lichten toe dat dit ook in de expertgroep aan de orde kwam. Expert geeft aan dat dit geen bezwaar hoeft te zijn in de huidige fase: de inzet om naar gezonde kantines toe te werken was ook eerder dan de onderliggende criteria. Het wordt wel belangrijk geacht om naar duidelijke definities toe te werken.

FNLI vraagt waarom het woord 'cultureel' niet in de tekst staat. Expert geeft aan dat dit onder de definitie van sociaal kan vallen.

Alliantie Voeding in de Zorg geeft aan moeite te hebben met het woord balans. Expert geeft aan door "kwantitatieve en kwalitatieve" toe te voegen eventuele bezwaren kunnen worden weggenomen.

Ten aanzien van de tweede bladzijde geeft JOGG aan dat de digitale omgeving mist in het plaatje. Alliantie Voeding in de Zorg geeft hierbij aan de industrie te missen die zorgt voor te veel "zitten". Secretariaat vraagt welke maatregelen partijen kunnen leveren indien de digitale omgeving opgenomen wordt. Hier ontstaat enige discussie over. Voorzitter geeft aan dat met een tekstvoorstel gekomen wordt om dit te adresseren, maar dat dit onder verschillende - reeds opgenomen - domeinen kan vallen.

PON geeft aan dat onder "gezond persoon" in het plaatje een aantal kwalificaties en achterliggende factoren vallen die niet consistent of volledig zijn, aangezien gezondheid zelf ook een bepalende factor is. Voorzitter geeft aan hiervoor ook met een nieuw tekstvoorstel te komen.

Alliantie Voeding in de Zorg geeft aan "voorkomen" wenselijker te vinden dan "tegen te gaan". Dit is akkoord.

PO-raad verzoekt om "aankpak" te veranderen in "maatregelen, doelstellingen en ambities".

VNG verzoekt om aan te geven dat het integrale perspectief belangrijk is, niet alleen de inzet op roken, overgewicht en alcoholgebruik. Voorzitter benadrukt dat het Preventieakkoord uiteraard wel op deze drie thema's inzet, maar dat gekomen wordt met een voorstel om het samenhangend geheel te benadrukken.

CBL verzoekt het woord "streven" toe te voegen aan de passage over het meetbaar maken door partijen.

VWS geeft aan dat in de grafiek twee keer 2040 terugkomt. Dit is verwarrend. GGD GHOR stelt voor om 2 grafieken te maken: een voor overgewicht en een voor obesitas.

FNLI vraagt om de daling van ziekten haalbaar is. Expert licht toe dat dit aansluit bij de ambities op overgewicht en obesitas, en de ziekten hieraan gekoppeld zijn ("aan obesitas gerelateerde ziekten"). FNLI vraagt voorts of de door VWS toegevoegde doelstelling op water ook water met een smaakje kan zijn. Expert geeft aan dat dit kan, zoals thee, etc. VWS vult aan dat dit kan, mits dit niet wordt aangevuld met kcal.

Voorzitter concludeert dat een ieder akkoord is met de ambities en doelstellingen en dat wijzigingen worden aangepast op basis van hetgeen besproken is. FNLI geeft aan hiertoe nog een tekstvoorstel aan te leveren over de Topsectoren.

Er ontstaat nog discussie over het hanteren van onderwerpen A t/m F (gerangschikt op thema's voeding, sport en bewegen en zorg/ondersteuning) voor het maken van een tekst, of het hanteren van de verschillende domeinen (thuis, school, werk, zorg, etc) waar een burger zich in bevindt, als uitgangspunt van de tekst. VWS en PO-raad geven aan het burgerperspectief wenselijk te vinden. PON en Alliantie Voeding in de Zorg hebben de voorkeur voor hanteren van de thema's. Besloten wordt de thema's (A t/m F) als leidraad te laten worden voor de tekst.

Tot slot geeft JOGG aan graag betrokken te worden bij het nader vormgeven van lokale preventieakkoorden, hetgeen door VNG als wenselijk wordt geacht. Ook GGD GHOR Nederland geeft aan graag betrokken te willen worden. VNG geeft aan dat de lokale

preventieakkoorden is voor lokale afspraken. Het is prima om suggesties mee te geven.

- **Toelichting op maatregelen**

De expert koppelt terug wat in de expertgroep besproken is. Maandag volgen voor specifieke partijen, mede op basis van de feedback van experts, e-mails met uitnodiging om aan te scherpen en aan te vullen. Secretarissen geven aan dat hierbij ook het verzoek wordt gedaan om de eventuele financiële kosten die nodig zijn bij een eventuele inzet te expliciteren. Verzoek is ook om een 2030 doelstelling op te nemen, zodat hierop gemonitord kan worden.

Op basis van de reactie van partijen op de e-mail met het verzoek tot aanscherping, zal het geheel van de maatregelen besproken worden in de expertgroep van 3 augustus. Hierin zullen maatregelen gewogen worden op basis van impact, haalbaarheid en wenselijkheid, om uiteindelijk terug te kunnen komen bij partijen met een nieuw tekstvoorstel voor het Preventieakkoord inclusief maatregelen en passende begroting.

Secretarissen lichten de opgave toe van deze middag om het geheel van het akkoord en de maatregelen aan te scherpen. Voorzitter vraagt hierbij partijen om 2 dingen te doen:

- 1) kijk naar de eigen maatregelen om deze aan te scherpen;
- 2) kijk naar het totaal van maatregelen om aan te scherpen: wat ontbreekt nog, wat is nog niet scherp genoeg of voldoende stevig ingezet?

Gevraagd wordt dit op te schrijven op een flap in kleinere groepen. Partijen gaan hiermee aan de slag.

- **Uitkomsten aanscherping Preventieakkoord**

Uit de sessies komen de volgende aanbevelingen om mee te nemen in de uitwerking van het Preventieakkoord:

- Inzet moet zijn om toe te werken naar een duurzaam resultaat, geen blijvende afhankelijkheid van subsidie;
- Wanneer mogelijk en passend is cofinanciering wenselijk;
- Wanneer voorstellen andere partijen raken, is afstemming noodzakelijk. Hetzelfde geldt voor de meerwaarde om samen op te trekken, in plaats van individuele maatregelen naast elkaar. Geconcludeerd wordt dat partijen hier zelf een belangrijke rol in hebben;
- Hoe concreter, hoe beter. Maatregelen die niet SMART (zowel op de actie als de mogelijke impact op overgewicht van (deel)populatie van Nederland) zijn, hebben geen plek in het Preventieakkoord. Dit maakt het vergelijken tussen maatregelen, hoe moeilijk ook bij dit thema, iets eenvoudiger. Dit kan eventueel door specifieke doelen bij maatregelen te plaatsen voor 2030, wanneer dit mogelijk is;
- Per omgeving/domein zou een ambitie kunnen horen. Afsproken wordt dat dit uit de maatregelen gehaald kan worden. Het zou goed zijn om maatregelen in dat kader ook meer te clusteren;
- De samenwerking tussen landelijk eigenaarschap en lokaal eigenaarschap en uitwerking is belangrijk bij de concretisering van maatregelen en rol van partijen aan tafel. Soms zit dit in het landelijk agenderen van 'wat' nodig is en lokaal te laten bepalen 'hoe' dit kan plaatsvinden. JOGG is het eens en geeft aan dat dit in principe de JOGG-aanpak is;
- Ook wordt aangegeven dat het IBO Gezonde Leefstijl (2016) laat zien dat alle maatregelen op overgewicht een combinatie zijn van collectieve maatregelen en leefstijlmaatregelen.
- CBL en VNG geven aan dat een meer rijksbrede (breder dan VWS) inzet belangrijk is voor de inzet op werkgevers. Voorzitter geeft aan dat VNO-NCW nadrukkelijk betrokken is bij het Preventieakkoord, maar tot op heden nog niet vanuit deze rol een actieve rol pakt op deze drie thema's van het Preventieakkoord;
- Inzet op health literacy is nog onderbelicht: de belangrijkste doelgroepen – met name lage SES – voor dit akkoord hebben die het minste. Verzoek hier op in te

zetten wanneer partijen dit kunnen. Lokaal inzicht en gebruiken maken van elkaar netwerk, kennis en inzet zou hierin helpend kunnen zijn voor (gezondheids)professionals;

- De JGZ is een ontbrekende partij in het Preventieakkoord, met een belangrijk handelingsperspectief op volwassenen (met gezinnen) en kinderen. Het verzoek is om deze actor te benoemen in het Preventieakkoord;
- Er liggen kansen in de omgevingswet: een nog ontbrekende maatregel zou kunnen zijn om in 2040 alle gemeenten een omgevingsplan te laten hebben waar gezondheid nadrukkelijk in wordt geadresseerd. VNG ondersteunt het belang, maar geeft aan het ingewikkeld te vinden om zich hieraan te committeren;
- In 2020 zou voor de relevante beroepsgroepen in de zorg financiering, organisatie, kennis en uitvoering inzichtelijk gemaakt en gebruikt, als zijnde een ketenmodel. Goede toeleiding in de zorg is maatwerk, dit vraagt kennis en kunde van de zorgverleners, zowel in het kader van de GLI als van de gehele keten. Het onderwijs kan hierbij een belangrijke rol spelen, als ook de inzet op groepsaanpakken;
- De relatie met het Sportakkoord moet benoemd en geduid worden;

- **Wvttk en afsluiting**

In een laatste rondje vraagt PON of er aandacht is in het Preventieakkoord voor verborgen dikkmakers in het milieu en plastic. Voorzitter vraagt om dit te mailen als hier een specifiek verzoek op ligt.

De PO-raad vraagt waarom Universiteiten en Hogescholen niet betrokken zijn.

Secretarissen lichten toe dat het onderwijsniveau, net als bij de Gezonde School aanpak, zich minder leent voor inzet op de schoolomgeving zelf (studenten zijn minder uren aanwezig), de leeftijd minder kansrijk is voor inzet op het thema overgewicht en de koepels hiervan minder eenvoudig zijn te betrekken. Expert geeft daarbij ook aan dat de doelgroep (hoger opgeleiden) in deze domeinen ook minder relevant zijn voor inzet. Wel wordt aangegeven dat in de maatregelen acties liggen die hun uitwerking kunnen krijgen in specifieke opleidingen van deze sectoren (denk aan onderwijs van gezondheidsprofessionals).

Voorzitter vraagt tenslotte of er nog behoefte is aan een volgende fysieke sessie, of dat men via de e-mail verder willen werken aan de totstandkoming van het akkoord, inclusief samenhangend pakket van maatregelen en een passende, sluitende begroting op basis van het voorstel van voorzitter, secretarissen en expertgroep. Voorzitter stelt vanwege het beperkte draagvlak voor een volgende sessie om een facultatief moment te plannen in augustus voor wie dat wil en verder via e-mail en telefoon nauw betrokken te blijven. Iedereen is akkoord. Partijen wordt gevraagd om zelf af te wegen hoe zorgvuldig, met de afspraken die gemaakt zijn over vertrouwelijkheid, een en ander af te stemmen met de achterbannen.

De voorzitter sluit tijdig de vergadering en dankt iedereen voor de aanwezigheid.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; Gerda Feunekes;
[redacted] Seidell, J.C.
Cc: [redacted]; [redacted]; [redacted]
Onderwerp: Agenda en verslagen voor expertbijeenkomst a.s. vrijdag 12:00-14:00 uur VWS, A13:08
Datum: maandag 30 juli 2018 19:34:32
Bijlagen: [Programma expertsessie3-8-2018 overgewicht Preventieakkoord.docx](#)
[Verslag tweede expertsessie overgewicht Preventieakkoord.docx](#)
[Verslag eerste expertsessie overgewicht Preventieakkoord.docx](#)
[Verslag vierde thematafel overgewicht concept.docx](#)

Beste experts,

Aanstaande vrijdag is er weer een expertbijeenkomst met een aantal van jullie, waarvoor alvast onze dank.

Bijgevoegd treffen jullie een agenda aan voor deze sessie van 12:00-14:00 uur bij VWS, inclusief verslagen van de vorige keren en een verslag in concept van afgelopen vrijdag (thematafel Overgewicht). Ons verzoek is om deze graag vertrouwelijk te behandelen. Aanstaande donderdag zullen jullie een aangescherpt maatregelenoverzicht tegemoet kunnen zien, op basis van wat partijen uiterlijk donderdag 12:00 uur hebben ingediend. Dit kunnen we dan vrijdag nader bespreken.

Vergeet vrijdag niet een geldig ID-bewijs mee te nemen. Voor lunch wordt gezorgd.

Tot dan!

Met vriendelijke groet, mede namens [redacted], [redacted] en [redacted],

[redacted]

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |
Teamcoördinator Gezond Gewicht | ☎ (070) [redacted] | ✉ [redacted]@minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print.

Programma derde expertsessie thematafel Overgewicht Preventieakkoord
Den Haag, VWS, A13:08, donderdag 3-8-2018 12:00-14:00 uur

NB: graag een geldig ID-bewijs meenemen. Lunch is aanwezig.

Aanwezigen: *Jaap Seidell, [REDACTED] (procesbegeleider), [REDACTED] en [REDACTED] (secretarissen), Voedingscentrum, Kenniscentrum Sport, Pharos en RIVM*

- 12:00-12:10 Welkom en terugkoppeling thematafel Preventieakkoord afgelopen vrijdag
(zie conceptverslag in bijlage)
- 12:10-12:20 Bespreking conceptverslagen vorige twee expertsessies
(zie conceptverslagen in bijlage)
→ verzoek om evt. aanvullingen te doen via de e-mail, met aanpassingen bijhouden
- 12:20-13:50: Toelichting op deze sessie en aan de slag:
waarderen (impact, haalbaarheid, wenselijkheid) van de ingebrachte maatregelen
om zodoende tot een pakket van maatregelen te komen
- NB: tijdens deze sessie wordt de laatste stand van zaken besproken,
deze wordt donderdag nagezonden.
- 13:50-14:00 Wvttk en afsluiting

Verslag expertsessie thematafel overgewicht, bijeenkomst 1, Preventieakkoord.*Vrijdag 5 juli 2018, GGD Amsterdam*

- **Welkom**

Voorzitter is helaas afwezig. [] is plaatsvervangend voorzitter (verder: voorzitter) en heet alle aanwezigen welkom (Jaap Seidell, [] (secretaris), [] (secretaris), [] van het Voedingscentrum, [] en [] van Pharos, [] van RIVM en [] van Kenniscentrum Sport). Er volgt een kleine kennismakingsronde.

- **Bespreking proces, ambities, doelstellingen en maatregelen**

De ambities en maatregelen worden besproken. Over het algemeen is men tevreden over de hoogte van de ambities en doelstellingen. Wel wordt benadrukt dat hier passende maatregelen bij moeten worden genomen. Voor het thema voeding geeft het Voedingscentrum aan dat het wenselijk is om de Schijf van Vijf als uitgangspunt te formuleren, en niet als leidraad.

Ten aanzien van de maatregelen op het thema voeding ontstaat bij het Voedingscentrum het beeld dat de maatregelen veelal te vrijblijvend van aard zijn. Daarnaast ontbreekt de focus op lage SES-doelgroepen, aangezien daar de problematiek van overgewicht en ongezonde voedingspatronen het grootst is. Kansrijke elementen zouden kunnen zijn de omgevingswet, scholen in lage SES-wijken, een gezonder voedingsaanbod in supermarkten en horeca en JOGG inzet specifiek op die doelgroepen.

Ten aanzien van de maatregelen op het thema sport en bewegen wordt de inzet op ondernemende sport gemist, zowel reguliere fitness als laag budget segment. Daarnaast is de expliciete inzet op sportkantines nog niet duidelijk genoeg. Ook hier is de inzet op de omgevingswet kansrijk. Vanuit de sportsector mist ook nog de aansluiting met zorgprofessionals (in het kader van doorverwijzing) en de inzet op het thema sportsponsoring. Tenslotte wordt vanuit de sport- en beweegsector momenteel nog niet ingezet op de meest kansrijke groep: 0-4 jarigen.

Ten aanzien van de maatregelen op het thema zorg en ondersteuning wordt aangegeven dat nog niet duidelijk blijkt hoe de inzet op specifieke interventies ook geadresseerd worden aan de behoeften van lage SES-doelgroepen, waar overgewicht een groot probleem is, en hun gezondheidsvaardigheden. Geadviseerd wordt om aan te sluiten bij de inzet vanuit het Landelijk Overleg Thema-instituten op deze thematiek.

Voorts wordt geadviseerd om gebruik te maken van bewezen interventies gekoppeld aan lage SES groepen (het LOT heeft hier criteria op). Tenslotte wordt aangegeven dat voedselonderwijs een kansrijk initiatief kan zijn voor de volle breedte van het onderwijs (van primair tot voor specifieke beroepen).

- **Wvttk en afsluiting**

Besproken wordt tenslotte wat de aard en rol van de expertgroep is. Voorzitter geeft aan dat deze expertsessie nodig is: overgewicht en obesitas vormen samen een complex probleem, waarin vele factoren (o.a. voeding, bewegen, gedrag, omgeving, zorg en ondersteuning, sociaal-economische factoren, etc) een rol spelen en dus brede expertise nodig is. Aanwezige partijen kunnen deze expertise leveren om de ambities, doelen en maatregelen van het Preventieakkoord op overgewicht te toetsen. Deze expertgroep kan Jaap helpen bij het verbinden van de verschillende expertises en aan de thematafel te komen met een breed gedragen wetenschappelijk advies.

De voorzitter sluit tijdig de vergadering en dankt iedereen voor de aanwezigheid. Er wordt een volgende bijeenkomst gepland over twee weken.

Verslag expertsessie thematafel overgewicht, bijeenkomst 2, Preventieakkoord.

Donderdag 19 juli 2018, VWS Den Haag.

- **Welkom**

Voorzitter is helaas afwezig. [REDACTED] is plaatsvervangend voorzitter (verder: voorzitter) en heet alle aanwezigen welkom (Jaap Seidell, [REDACTED] (secretaris), [REDACTED] (secretaris), Gerda Feunekes van het Voedingscentrum, [REDACTED] van Pharos, [REDACTED] van RIVM en [REDACTED] van Kenniscentrum Sport).

- **Bespreking proces, ambities, doelstellingen en maatregelen**

In eerste instantie wordt wederom de rol van de expertgroep besproken. Voorzitter geeft aan dat de expertgroep het fundament is onder de waarde (o.a. impact) van het Preventieakkoord, voor het thema overgewicht. RIVM zal uiteindelijk, na totstandkoming van het Preventieakkoord, de impact van het gehele akkoord en de monitoring van de uitvoering op zich nemen. Afgesproken wordt dat deze expertgroep ook als geheel input zal leveren voor de maatregelen en ambities en doelstellingen voor het Preventieakkoord en dat het verslag op hoofdlijnen van deze tafel gedeeld zal worden.

Voorzitter verzoekt de partijen aan tafel om met concrete opmerkingen en voorstellen te komen op de (voor hen) specifieke maatregelen in de conceptstukken van het Preventieakkoord, zodat deze gebundeld naar partijen aan de thematafel gestuurd kunnen worden voor verdere aanscherping. Dit kan dan benut worden in de uitwerking van de thematafel van 27 juli. Partijen gaan akkoord en zullen als zodanig, met elkaar in cc, de input aan secretarissen mailen.

- **Wvttk en afsluiting**

De voorzitter sluit tijdig de vergadering en dankt iedereen voor de aanwezigheid.

Van: [redacted]
Aan: "Marjon Bachra"
Cc: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: PREVENTIEAKKOORD: verzoek tot concretisering maatregelen en concepttekst overgewicht
Datum: dinsdag 31 juli 2018 12:27:44

Klopt helemaal wat je zegt. De begroting is voor het secretariaat, niet voor de experts. We vragen de experts te kijken naar de losse maatregelen en verwachte impact. Het budget bepaalt daarin hoeveel en welke maatregelen uiteindelijk gefinancierd kunnen worden, al dan niet via de specifieke organisatie die het heeft ingediend. Het wordt dus een wisselwerking van beiden, maar waarbij financiële kwestie met name voor secretariaat van belang is.

Groet

[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Marjon Bachra [mailto:[redacted]@jogg.nl]

Verzonden: dinsdag 31 juli 2018 11:23

Aan: [redacted]

CC: [redacted]; [redacted]

Onderwerp: Re: PREVENTIEAKKOORD: verzoek tot concretisering maatregelen en concepttekst overgewicht

Hi,

Nee, nog niet helemaal duidelijk. Al deze maatregelen vragen een uitsplitsing in kosten.

Een voorbeeld:

In 2020 50% van de gemeenten is JOGG-gemeenten.

Dit betekent dat we moeten investeren in het behouden van huidige JOGG-gemeenten, het laten aansluiten van nieuwe JOGG-gemeenten door bijvoorbeeld extra inzet op acquisitie. Extra inzet op acquisitie is niet alleen een relatiemanager die extra uren krijgt om op pad te gaan maar ook extra uren communicatie (en dan niet alleen in fte maar ook bijv in het organiseren van bijeenkomsten), secretariaat etc. Dit heeft zijn weerslag op de kosten voor bedrijfsvoering etc etc

Hoe beoordelen de experts dit? Ik zou dit echt graag helder hebben want wij kunnen ons natuurlijk alleen committeren aan de doelstellingen op het moment dat daar voldoende budget voor beschikbaar is.

Marjon

Verstuurd vanaf mijn iPad

> Op 31 jul. 2018 om 10:12 heeft [redacted]@minvws.nl> het volgende geschreven:

>

> Ha Marjon e.a

>

> Het is in deze fase wel handig voor ons om per maatregel bedragen te hebben, zodat we hier een goede discussie over kunnen voeren met o.a. experts. Zo doen we dat bij alle deelnemers ;-)

> Tot nu toe heb ik de maatregelen meegenomen die partijen zelf hebben ingebracht, ongeacht ingezonden visie stukken en bredere analyses wat nodig zou kunnen zijn op dit thema. Mochten er maatregelen ontbreken die er wel in zouden moeten, is dit de gelegenheid om het alsnog te doen. Hetzelfde geldt uiteraard voor de ketenaanpak.

>

> Heb je hier voldoende aan?

>

> Met vriendelijke groet

>

> [redacted]

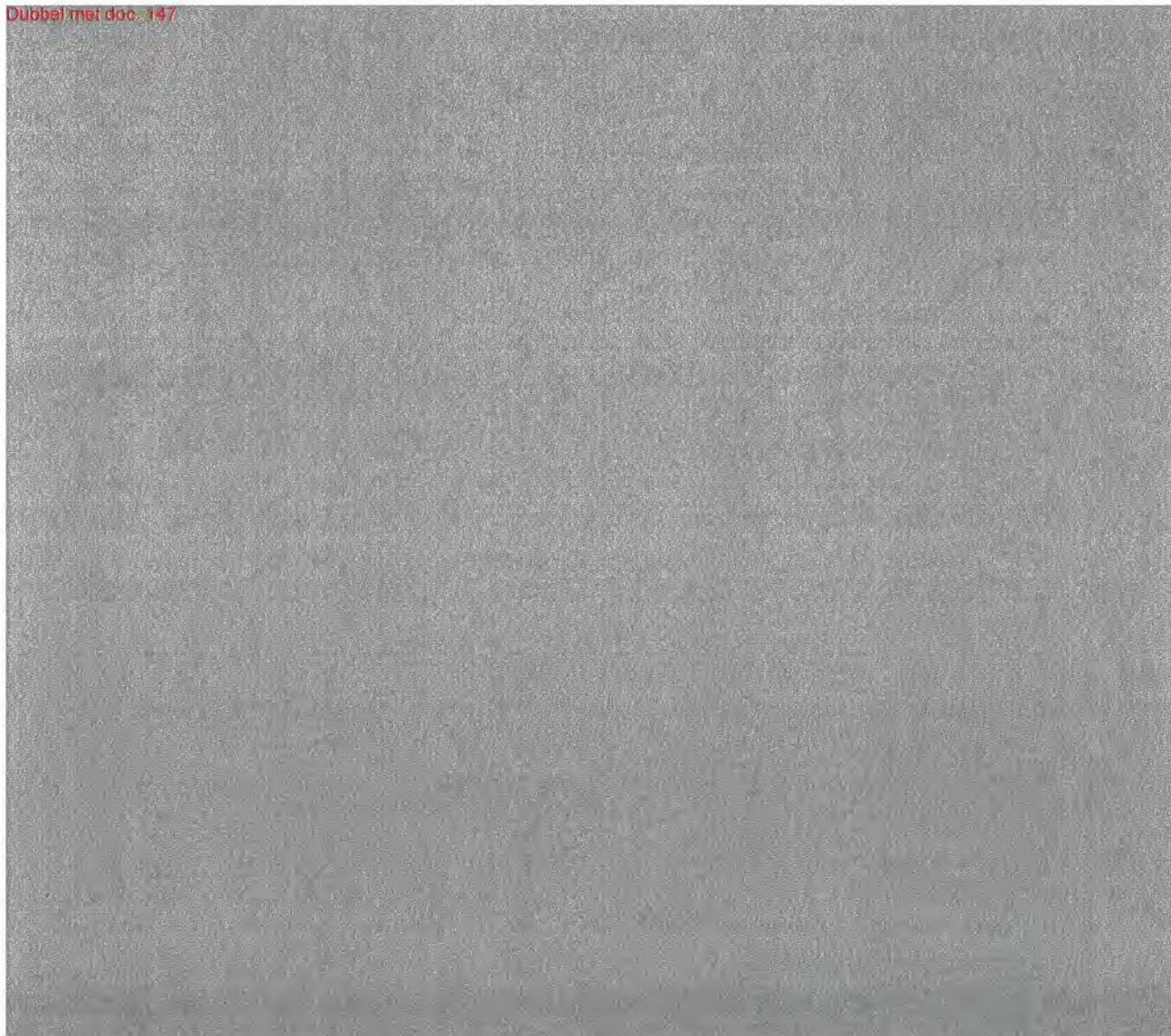
>

> Van: Marjon Bachra [redacted]@jogg.nl>

> Verzonden: 31 jul. 2018 09:15

> Naar: [redacted]@minvws.nl>
> Cc: [redacted]@jogg.nl>; [redacted]@jogg.nl>
> Onderwerp: Re: PREVENTIEAKKOORD: verzoek tot concretisering maatregelen en concepttekst
overgewicht
>
> Ha [redacted],
>
> Dank voor de mail. We gaan ermee aan de slag. We hebben wel een vraag over de financiering.
> In een eerdere mail heb ik jou laten weten ongeveer 3 tot 3,5 miljoen per jaar additioneel te willen aanvragen.
En ik weet niet goed hoe ik dat in dit schema kwijt kan.
> Niet alles van de plannen die wij hebben ingediend is door jullie overgenomen in onderstaand schema. Ik
vraag me af wat de overweging is geweest en hoe het beste nu te handelen (er zitten namelijk een paar
voorstellen in die ik echt graag wil gaan uitvoeren en waar extra geld voor nodig is. Wellicht zijn deze niet van
belang om expliciet te benoemen in het preventieakkoord maar ze zijn wel van belang om de doelstellingen te
kunnen behalen).
> Voor de sluitende ketenaanpak is een apart begrotingsvoorstel ingediend. Wil jij nog in dit schema daar het
eea van terug zien of heb je voldoende aan de reeds ingediende begrotingsplannen voor dit thema?
> Hoor graag.
> Gr.Marjon
>
>
> Verstuurd vanaf mijn iPad
>
> Op 30 jul. 2018 om 20:57 heeft [redacted]@minvws.nl<mailto:[redacted]@minvws.nl>> het volgende
geschreven:

Dubbel met doc. 147

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Cc: [redacted]
Onderwerp: Aanvullen: nota voor stass Preventieakkoord
Datum: donderdag 2 augustus 2018 12:06:07
Bijlagen: [Nota ter beslissing 2018-07-23 7 14 04.docx](#)
Prioriteit: Hoog

Dag allen,

Hierbij de conceptnota (nog even zonder bijlagen) voor de stass over het Preventieakkoord. Voornamelijk nog structuur, ik moet zelf voor overgewicht en voeding en bewegen ook nog e.e.a. invoegen.

Zouden jullie, zoals besproken, uiterlijk aanstaande vrijdag 15:00 uur jullie input in de nota kunnen verwerken en mij dit toesturen? Dan zal ik e.e.a. bundelen, mijn eigen input verwerken en vervolgens naar [redacted] sturen voor bespreking maandag in het Preventieakkoord overleg (waar [redacted], zoals ik nu begrijp, niet bij kan zijn... :-o).

NB: teksten zullen we pas "gedurende de lijn" aan het dossier toevoegen, [redacted] zal hier 13 en 14 augustus mee aan de slag gaan. Die bijlagen volgen dus later.

Alvast heel veel dank. Ik hoor het graag als er vragen zijn (voor [redacted]: dit kan ook via mail) ;-)

Groet

[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]@ggd.amsterdam.nl; [redacted]@aef.nl; [redacted]@aef.nl; [redacted]
Cc: Marjon Bachra; [redacted]; [redacted]
Onderwerp: input JOGG maatregelen preventieakkoord 02-08-2018
Datum: donderdag 2 augustus 2018 11:27:11
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[Input JOGG maatregelen preventieakkoord 02082018.docx](#)
[Bijlage I doelstellingen JOGG tbv preventieakkoord.docx](#)
[Bijlage II raming definitieve uitsplitsing ketenaanpak.xlsx](#)

Beste [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted],

Bijgevoegd de input van JOGG voor het preventieakkoord. In het document staan alle concrete maatregelen met daarbij behorende kosten opgesplitst voor 2019 en 2020. We hebben ervoor gekozen om een aantal maatregelen kort toe te lichten in het document en verwijzen voor een verdere uitwerking naar twee bijlagen. Deze zijn ook bijgevoegd.

Binnenkort volgt de aanvullende subsidieaanvraag voor 2018, waarin kosten staan opgenomen die veelal hangen aan voorbereidende werkzaamheden voor 2019 en activiteiten t.b.v. het opschalen van doelstellingen die we nu al in gang kunnen zetten.

In het document is niet de begroting 2025-2030 verwerkt. Die zal t.z.t. apart worden ingediend.

Voor aanvullende vragen ben ik uiteraard bereikbaar.

Met vriendelijke groet,

**jongeren op
gezond gewicht**

Marjon Bachra

Directeur

T: 070 [redacted] M: 06 [redacted]
A: Casuariestraat 5 | 2511 VB Den Haag
P: Postbus 47963 | 2504 CG Den Haag
W: www.jogg.nl
E: [redacted]@jogg.nl

maatregel	gezaamenlijk	financiering VWS	cofinanciering	bereik & doelgroep	opmerking
JOGG-aanpak algemeen			fee en inzet fte gemeenten, financiële en in natura bijdrage van private en maatschappelijke partners		
in 2020 50% JOGG-gemeenten	JOGG	voor 2019: €835.000 voor 2020: €1.290.000		2 miljoen kinderen in 2020	20 gemeenten per jaar extra op bestaande doelstelling. Bedrag is opgebouwd uit alle kosten, waaronder extra fte, bedrijfskosten en dienstverlening aan gemeenten, inclusief de professionalisering van deze dienstverlening
in 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG-gemeenten	JOGG	voor 2019: €490.000 voor 2020: idem		Gemeenten BES-eilanden	2 promotietrajecten om de effectiviteit van de JOGG-aanpak aan te tonen (€160.000) en een duurzame daling van het BMI te bewerkstelligen. BES-eilanden: (€330.000 per jaar) inzet toegezegd door Stas. 1 mio voor 3 jaar, vraag is uit welk budget, preventieakkoord of IZ? Pilot sociaal domein, mogelijk gefinancierd uit ander budget? Nog geen budget voor opgenomen
professionalisering /algemene organisatiekosten	JOGG	voor 2019: €450.000 voor 2020: €525.000			om alle doelstellingen/maatregelen waar te kunnen maken is nodig dat we inzetten op het uitbreiden van de formatie t.a.v. de stafdiensten (MT, secretariaat, marcom en financiën).
Totaal JOGG-aanpak algemeen:		voor 2019: €1.775.000 voor 2020: €2.305.000			
Ketenaanpak				in 2030 moet er een passend ondersteunings- en zorgaanbod beschikbaar zijn voor alle kinderen met overgewicht en obesitas (ongeveer 550.000 kinderen,	alle maatregelen hieronder vermeldt zijn in zijn geheel noodzakelijk om tot resultaat te komen. Zie in bijlage II de gedetailleerde begroting. De benoemde bedragen zijn voor 2018 t/m 2020.

				1 op 7 heeft overgewicht/obesitas) mits de aangegeven voorwaarden geregeld zijn	
in 2020 is duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij kinderen met obesitas	VWS				Inzicht en uitsluitel over bekostiging uiterlijk 01-07-2019
aanvullende maatregel op overzicht VWS: in 2020 is de CBO richtlijn en de zorgstandaard voor kinderen met overgewicht opgesteld en/of aangepast. Relevante opleidingen en professionals werken volgens de visie en werkwijze van het landelijk model voor de ketenaanpak.	NJi, RIVM, NCJ, VU en JOGG PON?		nee	professionals in de keten (zoals JGZ, kinderartsen, werkers in het sociaal domein, werkers in de 1 ^e lijnszorg). Beroepsgroepen ieg: kinderartsen, jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, diëtisten, fysiotherapeuten, psychologen, maatschappelijk werkers etc.	
in 2020 werken 35 gemeenten aan een sluitende ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas. Er is ondersteuning geboden bij implementatie en evaluatie van de lokale aanpak. In 2025 werkt de helft van het aantal JOGG-gemeenten aan een ketenaanpak (mits condities geregeld zijn).	Nji, RIVM, NCJ, VU en JOGG PON?		ja, vanuit gemeenten voor inzet lokale menskracht	kinderen met overgewicht en obesitas professionals in de keten (zoals JGZ, kinderartsen, werkers in het sociaal domein, werkers in de 1 ^e lijnszorg)	
in 2020 is het model voor de ketenaanpak verder doorontwikkeld, is input geleverd voor	Nji, RIVM, NCJ, VU en JOGG		nee	professionals in de keten (zoals JGZ, kinderartsen, werkers in het sociaal domein,	

opleidingen en zijn financieringsmogelijkheid en geoptimaliseerd.	PON?			werkers in de 1 ^e lijnszorg)	
in 2020 is het effect van de ketenaanpak (tot dan toe) gemeten en heeft optimalisatie plaatsgevonden.	Nji, RIVM, NCJ, VU en JOGG PON?		ja, vanuit gemeenten voor inzet lokale menskracht	kinderen met overgewicht en obesitas professionals in de keten (zoals JGZ, kinderartsen, werkers in het sociaal domein, werkers in de 1 ^e lijnszorg)	
Totaal Ketenaanpak		voor 2018: €490.000 voor 2019: €2.550.000 voor 2020: €2.700.00			
Gezonde omgeving					
1.Gezonde sport- en vrije tijds omgeving					
in 2020 zijn er 2500 sportverenigingen aan de slag met een gezonder voedingsaanbod, waarvan 40% op niveau Brons volgens richtlijnen Voedingscentrum	NOC*NSF, sportbonden VCN	voor 2019: €472.500 voor 2020: €472.500	vanuit budget roken en overmatig alcoholgebruik? Sportbonden en private partijen aangesloten bij Team:Fit	Sportverenigingen en sportaccommodaties, waaronder ook sporthallen en zwembaden (incl. comm.uitbaters)	Hierbij gaat het om het opschalen van de bestaande doelstellingen van Team:Fit en het verbreden van het ondersteuningsaanbod aan sportverenigingen op de thema's 'rookvrij' en 'overmatig alcoholgebruik'.
In 2020 heeft 40% van bovengenoemde sportverenigingen een rookvrije sportomgeving en een verantwoord alcoholbeleid (focus op onder 18 jaar)	NOC*NSF, sportbonden VCN Trimbos-instituut, Stichting J&A, Hartstichting	voor 2019: €90.000 voor 2020: €90.000	idem	idem	Deze doelstellingen zijn nog niet afgestemd met genoemde partijen. Het aangevraagde budget door de sport via de alcoholtafel ligt hoger. Overleg met bonden, NN en Trimbos volgt in augustus. Hierin zit niet de begroting voor de inzet van St. J&A.

In 2020 voldoen sportevenementen (lokaal, regionaal en nationaal) gericht op kinderen, aan 100% gezonde sportsponsoring en aanbod van eten en drinken aan niveau goud (80% gezond, 20 % uitzonderingskeuze) van het VC. Voor sportevenementen waar naar verwachting meer dan 25% kinderen zijn: zowel sportsponsoring als aanbod van eten en drinken op niveau goud (verhouding 80/20%)	NOC*NSF, FNLI, G4, Eindhoven, VC, Sportmarketingbureaus, JOGG	voor 2019: €90.000 voor 2020: €40.000		Gemeenten (kinderen op) sportevenementen	genoemde maatregel komt uit het concept convenant 'Gezonde sportsponsoring' er is op moment van schrijven met de G4, Eindhoven en sportmarketingbureaus nog geen 100% consensus op de doelstellingen. Deze worden in augustus definitief gemaakt.
Partijen spannen zich voorts in om de beweging voor gezonde sportsponsoring en een gezond aanbod van eten en drinken, gericht op meer doelgroepen, richting 2030 in te zetten.	NOC*NSF, FNLI, G4, Eindhoven, VC, Sportmarketingbureaus, JOGG, Brouwers Nld.	zit in budget hierboven		idem	er is nog geen invulling gegeven aan de ambities op langer termijn, zo ook niet definitief gemaakt welke partijen gezamenlijk de ambities zouden moeten stellen. Voorstel van JOGG is om hiervoor werkgroepen te formeren, maar deze doelstelling wel onderdeel uit te laten maken van het convenant dat voortvloeit uit preventieakkoord.
In 2020 hebben 15% van alle dagattractieparken een gezonder voedingsaanbod op	JOGG Gezond Uit Dagattractie parken	voor 2019: €150.000 voor 2020: €100.000		(kinderen in) dagattractieparken	focus ligt in eerste instantie op dagattractieparken in JOGG-gemeenten. Totaal aan parken is ongeveer 500 in Nederland, incl.

minimaal niveau brons van het VC	VC				kindermusea, dierentuinen en grote speeltuinen. Samenwerking met VC is essentieel om de vertaling van de richtlijnen 'gezondere kantines' te maken specifiek naar deze omgevingen.
In 2030 werken alle dagattractieparken met een gezonder voedingsaanbod minimaal niveau brons					nog geen budget voor opgenomen
2.Gezonde school					
in 2020 is 50% van de scholen in nieuwe JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet voeding en sport en bewegen.	Gezonde school/ GGD's	voor 2019: €150.000 voor 2020: €150.000	Gezonde school	Scholen in het PO-, VO- en MBO-onderwijs: 20 nieuwe JOGG-gemeenten in 2019, gemiddeld 20 scholen per gemeente = 400 scholen per jaar.	Wij zien waarde om ism met Gezonde School scholen binnen JOGG-gemeenten voorrang te verlenen bij het toekennen van ondersteuningsaanbod en (extra) taakuren Gezonde School-adviseurs extra budget hier opgenomen door JOGG is om samenwerking op lokaal niveau te intensiveren met o.a. GGD's (gezonde schooladviseurs), ontwikkelen tools, delen van kennis en extra inzet experts.
In 2030 zijn alle scholen in JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet voeding en sport en bewegen.	Gezonde school	ntb		alle scholen binnen JOGG-gemeenten	Wij zien waarde om ism met Gezonde School scholen binnen JOGG-gemeenten voorrang te verlenen bij het toekennen van ondersteuningsaanbod en (extra) taakuren Gezonde School-adviseurs

In 2020 voldoen alle ondertekenaars van het Akkoord 'Gezonde Voeding op Scholen' aan minimaal niveau zilver volgens de richtlijnen van het VC	VC	2019: €10.000 2020: €10.000		Scholen in het VO- en MBO-onderwijs	T.o.v. de huidige ambitie, willen we het aantal ondertekenaars verhogen met 10 nieuwe partijen in 2019 en 2020 voor een nog groter bereik in het VO en MBO Voedingscentrum zal meer Kantinescans uitvoeren en daar middelen voor aanvragen
3.Gezonde werkvloer					
In 2020 is 25% van het aantal JOGG-gemeenten zelf actief aan de slag met de gezonde werkvloer ('practice what you preach').	JOGG JOGG-Gemeenten	voor 2019: €120.000 voor 2020: €120.000	vanuit private partners landelijk en lokaal JOGG	JOGG-gemeenten	bewustwording op gezondheid en vitaliteit bij ambtenaren (bestuurders, beleidsmakers en uitvoerders in gemeenten) moet mede zorgen voor een doorvertaling in het beleid in het publieke domein. Focus ligt op gezonde werkomgeving die verleidt tot een gezonde leefstijl bij werknemers.
4.Fysieke omgeving/ruimtelijke domein					
In 2020 is 50% van de JOGG-gemeenten gefaciliteerd in het structureel gezonder inrichten van de fysieke leefomgeving.	VSG, gemeenten, gebiedsontwikkelaars en bouwbedrijven	voor 2019: €70.000 voor 2020: €70.000	private bijdrage van gebiedsontwikkelaars en bouwbedrijven	JOGG-gemeenten	onze focus ligt hierbij op het borgen van gezondheidsbevorderend beleid vwb ruimtelijke ordening in JOGG-gemeenten.
Totaal Gezonde Omgeving		voor 2019: €1.152.500 voor 2020: €1.052.500			

Bijlage I: Doelstellingen JOGG ten behoeve van het Preventieakkoord

Jongeren Op Gezond Gewicht streeft naar een samenleving waarin alle kinderen en jongeren wonen, leren, recreëren en werken in een gezonde omgeving met aandacht voor een gezonde leefstijl in het algemeen en voor een gezond gewicht in het bijzonder. Een samenleving waarin een gezonde leefstijl de normaalste zaak van de wereld is en een omgeving waarin de gezonde keuze de gemakkelijkste keuze is.

In deze notitie benoemen we zo concreet mogelijk de doelstellingen voor JOGG voor 2020 en waar mogelijk voor 2025. Het gaat hierbij om het opschalen en/of versnellen van bestaande activiteiten alsmede het verbreden en/of verdiepen van activiteiten.

Algemene doelstellingen 2020:

- Het creëren van een gezonde omgeving met structureel aandacht voor een gezonde leefstijl in het algemeen en voor een gezond gewicht in het bijzonder, waarmee *tenminste 2 miljoen* kinderen en jongeren bereikt worden met daarbij specifieke aandacht voor de meest kwetsbare groepen.
- Een stijging van het aantal kinderen op gezond gewicht in *tenminste 75 JOGG-gemeenten*.

Doelstellingen: overkoepelend of per programma/thema:

Om de algemene doelstellingen te behalen en ambitieuze doelstellingen te formuleren voor 2025 is focus op de kwaliteit en de effectiviteit van JOGG van groot belang. Daarom zullen in de komende jaren professionalisering van de dienstverlening, innovatie en het verstevigen van zowel de landelijke kracht als de lokale kracht ten behoeve van borging van de aanpak voorop staan.

Overkoepelend

De effectiviteit van JOGG: De daling van het BMI die op dit moment wordt bewerkstelligd door JOGG in 25 gemeenten willen we in 2020 in 75 JOGG-gemeenten zien en vasthouden. Er is zowel bij JOGG als ook bij gemeenten veel behoefte aan een wetenschappelijke onderbouwing van de effectiviteit van de JOGG-aanpak. Om de effectiviteit van de JOGG-aanpak aan te tonen en iedere gemeente in Nederland daarvan te laten profiteren willen we in 2019 twee promotietrajecten starten. Hierbij gaat het om enerzijds kwantitatieve en anderzijds kwalitatieve opbrengsten. De uitkomsten hiervan zijn in 2022 bekend. Dit gaat bijdragen aan verbetering, versterking en borging van de lokale, integrale aanpak, aan het bewerkstelligen van een duurzame daling van het BMI en aan de groei van de JOGG-beweging.

Internationale kennisuitwisseling: de vraagstukken waar JOGG zich mee bezig houdt, stoppen niet bij de grens. Internationale kennisuitwisseling staat vanaf de start van JOGG centraal en is van eminent belang om de aanpak door te ontwikkelen. Nederland wordt gezien als de voorloper internationaal op het gebied van de integrale aanpak overgewicht. Om enerzijds kennis zo optimaal mogelijk te delen en anderzijds te leren van integrale aanpakken in andere landen zal JOGG i.s.m. het Epode International Network in 2019 een online platform inrichten.

JOGG-aanpak

Het bereiken van de meest kwetsbare groepen met de JOGG-aanpak: Uit de monitor 2017 van Mulier blijkt dat er meer resultaat te behalen is wanneer de aanpak zich specifiek focust op de buurten en wijken waar de inwoners dit het hardst nodig hebben. Kinderen uit achterstandswijken blijven ook in 2019 een groot aandachtspunt. Daarom starten we samen met VWS, het NJI, Pharos in het kader van het programma sociaal domein een driejarige intensieve pilot in 7 JOGG-gemeenten. Hierin

onderzoeken en leren we met elkaar hoe we met de integrale JOGG-aanpak er in kunnen slagen ook de meest kwetsbare groepen te bereiken. De lessons learned zullen we opnemen in ons ondersteuningsaanbod en delen met alle JOGG-gemeenten.

Groei van de beweging: De komende jaren zal onder meer in het teken staan van het verder laten groeien van de JOGG-beweging met als doel de aanpak te borgen, meer kinderen te bereiken en versneld resultaten te behalen. Deze groei is terug te zien in het aantal JOGG-gemeenten maar ook in de intensivering van samenwerkingsverbanden met relevante stakeholders.

- We zorgen voor een groei van gemeenten die aan de slag zijn met een integrale lokale aanpak van overgewicht bij kinderen en jongeren. Het gaat hierbij om de groei van het aantal JOGG-gemeenten alsmede het opschalen van de JOGG-aanpak binnen bestaande JOGG-gemeenten naar meerdere wijken. We zetten extra in op versteviging van het lokale netwerk en op lokale borging van de aanpak.
- *In 2020 werkt de helft van de Nederlandse gemeenten met de JOGG-aanpak*
- *In 2025 streven we naar een landelijk dekkend netwerk van JOGG-gemeenten*
- *JOGG wil specifieke aandacht bieden aan de (BES)eilanden van het Caribisch gebied waar de problematiek rond overgewicht en obesitas zeer groot is. Met andere relevante stakeholders en op verzoek van VWS (directie IZ) werkt JOGG momenteel aan een plan voor concrete ondersteuning. Specifieke doelstellingen graag iom VWS.*

Een sluitende aanpak voor kinderen met overgewicht of obesitas: Implementatie van de ketenaanpak JOGG krijgt veel vragen en verzoeken om ondersteuning, kennisdeling en inzicht in rollen en verantwoordelijkheden over een passend aanbod voor kinderen met overgewicht of obesitas. Het 'landelijk model t.b.v. een sluitende aanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas' dient als instrument om gemeenten hierin te ondersteunen. Dit model is een zeer welkome aanvulling op het huidige ondersteuningsaanbod aan gemeenten van JOGG. JOGG ziet het als zijn verantwoordelijkheid om, in samenwerking met relevante stakeholders, zorg te dragen voor implementatie van dit model in JOGG-gemeenten. Deze implementatie zal bijdragen aan een daling van het BMI.

Doelstellingen:

- *In 2020 werken 35 JOGG-gemeenten actief aan de implementatie van de ketenaanpak*
- *In 2025 werkt de helft van het aantal JOGG-gemeenten aan de implementatie van de ketenaanpak*

Deze doelstellingen zijn haalbaar indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Er is een duidelijke, aanwijsbare basis in wetgeving om de inzet van een centrale zorgverlener te kunnen bekostigen (Zvw, WPG of Jeugdwet). Vooralsnog zetten we in op de Zvw.
- Beroepsgroepen krijgen kaders aangereikt (op landelijk niveau) om conform het landelijk model te werken. Hiervoor zijn 2 type maatregelen nodig:
 - 1) Beroepsgerichte richtlijnen, protocollen, werkwijzen etc. sluiten aan bij de verantwoordelijkheden, rollen en taken zoals in het landelijk model beschreven (zowel voor zorgprofessionals als voor professionals in het sociale domein)
 - 2) Inbedding van het gedachtengoed, de manier van werken, diverse verantwoordelijkheden, rollen en taken in curricula van relevante onderwijsinstellingen en nascholingstrajecten.
- Om deze beroepsgroepen de juiste vertaalslag te laten maken naar eigen richtlijnen, protocollen e.d. is nodig dat de CBO-richtlijn en de Zorgstandaard Obesitas voor kinderen wordt herzien.

- Tot slot is het absoluut noodzakelijk dat er goede monitoring en evaluatie plaatsvindt zodat we kunnen aantonen dat met inzet op de ketenaanpak we de juiste koers ingezet hebben:
 - De verbeteringen die deze nieuwe manier van werken met zich mee brengt ten opzichte van de nu gangbare manier van werken
 - De wijze waarop het implementatie proces lokaal verloopt en hoe dat verbetert en versneld kan worden

Alle genoemde voorwaarden zijn belangrijk en noodzakelijk om tot een vlotte en succesvolle implementatie te komen. Alleen één of enkele voorwaarden op orde brengen, zal direct negatieve consequenties hebben in de snelheid van implementatie en het succes dat bereikt kan worden.

Gezonde Omgeving

Naast de JOGG-aanpak biedt Jongeren Op Gezond Gewicht gemeenten concrete initiatieven om de omgeving van kinderen gezonder te maken. We richten ons al intensief op de sport, school en werkomgeving. In 2019 verkennen we met publieke en private partners hoe we ook de buurt, huis en de (sociale) media gezonder kunnen maken.

Naast onze focus op het terugdringen van overgewicht bij kinderen, wil JOGG waar mogelijk en efficiënt de verbinding maken met de andere thema's. Momenteel verkennen we de samenwerking met NOC*NSF, sportbonden, Stichting Jeugd en Alcohol, het Trimbosinstituut en het programma Team:Fit om gezamenlijk op te trekken om alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar in de sportomgeving terug te dringen. Ook het convenant 'gezonde sportsponsoring' voor een gezondere sportomgeving, biedt de mogelijkheid om de verbinding met het thema alcohol te leggen en met een rookvrije sportomgeving.

- De sport- en vrije tijd omgeving:

- Met het programma Team:Fit worden sportverenigingen/accommodaties ondersteund bij het gezonder maken van het aanbod in hun kantine.
In 2020 zijn 2500 sportverenigingen/accommodaties aan de slag met een gezonder voedingsaanbod, waarvan 40% voldoet aan niveau Brons.
- De infrastructuur van Team:Fit wordt benut om de sport te ondersteunen bij het doorvoeren van het anti-rookbeleid en verantwoord alcoholbeleid. Focus ligt hierbij op een betere naleving van de leeftijdsgrens binnen sportverenigingen door een gezonder aanbod te bewerkstelligen en door bewustwording over de schade van alcoholmisbruik te vergroten.
- Het weren van ongezonde reclame-uitingen en het bewerkstelligen van een gezond aanbod van eten en drinken tijdens sportevents:
- *Per 1 januari 2020 voldoen lokale, regionale en nationale sportevenementen en daarmee verbonden side-evenementen gericht op kinderen t/m 12 jaar, dan wel waar naar verwachting meer dan 25% van de aanwezigen 12 jaar of jonger zijn, aan gezonde sportsponsoring (met een verhouding 80% gezonde voedselkeuze en 20% uitzonderingskeuzes).*
- *Het aanbod van eten en drinken tijdens deze sportevenementen voldoet aan het niveau Goud (80% gezonde voedselkeuze en 20% uitzonderingskeuze) van de Richtlijnen Gezondere Kantines.*

Betrokken partijen (G4, Eindhoven, sportmarketingbureaus, NOC*NSF en JOGG) spannen zich in om de beweging voor gezonde sportsponsoring en een gezond aanbod van eten en drinken, gericht op meer doelgroepen, richting 2025 en 2030 in te zetten. Dit doen zij, onder meer, door een fasering in

10.2.e

leeftijd en in lokale, regionale, nationale en internationale sportevenementen op haalbaarheid verder uit te werken.

Hiervoor is met de directie sport () de afspraak gemaakt om in het nieuwe beleidskader (vanaf 2019) te sturen op gezonde sportevents.

De advisering en begeleiding van sportaccommodaties door Team:Fit coaches is goed te vertalen naar andere accommodaties. Het initiatief Gezond Uit bestaat uit een collectief van attractieparken, dierentuinen en musea. Bij meer dan 500 locaties is sprake van een voedingsaanbod. Op moment van schrijven wordt de samenwerking verkend met als doel een gezonder voedingsaanbod te bewerkstelligen volgens de richtlijnen 'gezondere kantines' van het Voedingscentrum. We hebben de ambitie om in 2019 een samenwerkingsvorm tot stand te brengen, waarin publieke en private partijen zich committeren aan gemaakte afspraken. JOGG zal hier beheerder van zijn en focus leggen, in eerste instantie, op locaties in JOGG-gemeenten. *In 2020 hebben 15% van alle dagattractieparken een gezond voedingsaanbod dat minimaal voldoet aan niveau Brons volgens de richtlijnen van het Voedingscentrum*

De gezonde schoolomgeving:

Doel van alle activiteiten die JOGG ontplooit in en rondom scholen in JOGG-gemeenten, is om meer gezonde scholen te bewerkstelligen in een gezonde schoolomgeving. Hierbij is een intensievere samenwerking gewenst met het programma Gezonde School, zowel op landelijk als lokaal niveau. De ambitie is om 100% gezonde scholen in JOGG-gemeenten te realiseren in 2030. Dit vraagt de volgende intensivering:

- Gezonde School legt focus op scholen in JOGG gemeenten/Het wordt voor JOGG-gemeenten aantrekkelijker gemaakt met de gezonde schoolaanpak aan de slag te gaan (financiële prikkel?)
 - Extra en structurele ondersteuning vanuit GGD aan scholen in JOGG gemeenten
 - Aandeel Gezonde Scholen wordt doelstelling voor JOGG Gemeenten
 - Lokale samenwerking tussen JOGG regisseurs, Gezonde Schooladviseurs en andere professionals wordt geoptimaliseerd
 - Lokale professionals worden beter uitgerust om scholen aan de slag te laten gaan met de Gezonde School-aanpak
 - Samenwerking met partijen die zich inzetten voor een beweegvriendelijke schoolomgeving zoals de Fietzersbond, IVN etc.
- Doelstellingen Akkoord 'Gezonde Voeding Op Scholen' 2016-2020
- Het aantal ondertekenaars van het Akkoord uitbreiden met 10 aanbodsleverende partijen voor een groter bereik;
 - Alle ondertekenaars van het Akkoord voldoen aan minimaal niveau 'Zilver' volgens de richtlijnen 'Gezondere kantines' van het Voedingscentrum;

De gezonde werkomgeving

Het belang van de doelgroep ouders en jongvolwassenen maakt het stimuleren van vitaliteit en duurzame inzetbaarheid ook voor JOGG een interessante opgave. Gezonde ouders creëren gezonde kinderen. Daarnaast zijn JOGG-gemeenten ook zelf werkgever en zijn zij de eerste die onder het

motto: 'practice what you preach', aan de slag moeten gaan met vitaliteitsbeleid voor hun werknemers. Behoeftte vanuit JOGG-gemeenten om het programma te intensiveren is groot.

Met een intensivering hebben we de volgende doelstellingen:

- Ons richten op JOGG-gemeenten als werkgever en hen ondersteunen bij het realiseren van een gezonde werkomgeving en publieke ruimte;
- De ontwikkeling van een 'Gezonde Werkvloer'-scan voor JOGG-gemeenten;
- JOGG-regisseurs faciliteren in het borgen van aandacht voor een gezonde werkomgeving binnen de JOGG-aanpak;
- Het online platform Gezondewerkvloer.nl beter benutten als inspiratiebron voor werkgevers, waarbij focus ligt op het doorvertalen van de JOGG-leefstijlcampagnes naar de werkomgeving.

Verbreding van omgevingen

De afgelopen jaren richten we ons al intensief op de sport, school en werkomgeving. Om meer kinderen te bereiken willen we meer plekken waar kinderen leven, leren of spelen gezonder maken. In 2019 willen we verkennen, met publieke en private partners, hoe we ook de buurt, thuis en de (sociale)media gezonder kunnen maken.

In het ruimtelijk domein worden keuzes gemaakt over ontwerp en de inrichting van de leefomgeving. De leefomgeving, ofwel fysieke omgeving, heeft een grote impact op een -gezonde- leefstijl. We hebben de ambitie om een gezonde leefomgeving te verbinden aan de ruimtelijk opgaven in JOGG-gemeenten door gebiedsontwikkelaars, bouwers en gemeenten te betrekken. Dit moet leiden tot het vaststellen van beleidskaders en structureel borgen van gezondheidsbevorderend beleid.

In 2019-2020 hebben we de volgende doelstellingen:

- JOGG-regisseurs en beleidsmedewerkers worden gefaciliteerd om een gezonde leefomgeving op gemeenteniveau te verbinden aan het ruimtelijke domein
- JOGG formuleert en structureert met publieke en private partners interventies die gericht zijn op het borgen van een gezonde leefomgeving voor jongeren en die door gemeenten direct kunnen worden toegepast bij ruimtelijke opgaven
- JOGG richt een publiek-privaat platform op voor het borgen van een gezonde leefomgeving voor jongeren

Bijlage II:

Traject terugdringen gezondheidsverschillen

Kostenraming

	2018	2019
Algemeen		
Kick-off bijeenkomsten (directeuren VWS, NDSD, ministers, etc)		
<i>Subtotaal</i>	€ 23.140	€ 0
Bovenliggend leertraject: integrale aanpak - Harvardachtige bijeenkomst		
Vergoeding docenten en locatiekosten wv. Vergoeding voor docenten en locatiekosten (niet belegd)	19500	19500
<i>Subtotaal</i>	€ 76.180	€ 76.180
Bijeenkomst bestuurlijk niveau: wethouders en wetenschappers (jaarlijks)		
<i>Subtotaal</i>	€ 14.040	€ 14.040
Lessen integrale aanpak voor meerdere thema's (abstraheren van kansrijke start en gezond gewicht naar andere maatschappelijke complexe vraagstukken)		
<i>Subtotaal</i>	€ 31.200	€ 46.800
Afstemming en organisatie wv. Materiele kosten (niet belegd)	€ 7.500	€ 7.500
<i>Subtotaal</i>	€ 74.775	€ 97.200
Veilig, gezond, kansrijk opgroeien		
Vorbereiding individueel leertraject gemeenten		
<i>Subtotaal</i>	€ 36.400	€ 0
Begeleiding individueel traject per gemeente (x5 - we gaan uit van een gemiddelde, waarmee uiteindelijk 7 gemeenten ondersteund kunnen worden)		
<i>Subtotaal</i>	€ 200.000	€ 100.000
Waardevolle elementen per gemeente (7)		
<i>Subtotaal</i>	€ 31.980	€ 48.880
Organiseren leerbijeenkomsten Gezond, Kansrijk en Veilig Opgroeien voor deelnemende gemeenten		
<i>Subtotaal</i>	€ 23.660	€ 47.320

Gezond Gewicht		
Vorbereiding individueel leertraject gemeenten		
<i>Subtotaal</i>	€ 22.360	€ 0
Begeleiding individueel traject per gemeente (x5 - we gaan uit van een gemiddelde, waarmee uiteindelijk 7 gemeenten ondersteund kunnen worden)		
<i>Subtotaal</i>	€ 100.000	€ 50.000
Waardevolle elementen per gemeente (7)		
<i>Subtotaal</i>	€ 32.240	€ 48.880
Organiseren leerbijeenkomsten Gezond Gewicht voor deelnemende gemeenten		
<i>Subtotaal</i>	€ 23.660	€ 47.320
	€ 689.635	€ 576.620
Totale kosten	€ 678.975	€ 583.900

Uitsplitsing kosten

Uitsplitsing 1: aard van de ondersteuning

	2018	2019
Leren en waardevolle elementen	€ 245.440	€ 336.700
Ondersteuning gemeenten	€ 358.760	€ 150.000
Programmaondersteuning	€ 74.775	€ 97.200
	€ 678.975	€ 583.900

Uitsplitsing kosten 2: naar organisaties EX BTW

	2018	2019
NJI	€ 69.019	€ 81.318
Pharos	€ 100.414	€ 107.523
JOGG	€ 38.933	€ 42.004
AEF	€ 154.633	€ 167.042
Nog te verdelen o.b.v. benodigde expertise gemeenten en leertraject (o.a. expert ondersteuning, docentenvergoeding, locatiekosten, materiele kosten)	€ 327.000	€ 177.000
Totaal	€ 689.689	€ 574.220

Uitsplitsing kosten 3: AEF en "nog te verdelen" zijn BTW plichtig

	2018	2019
NJI	€ 69.019	€ 81.318
Pharos	€ 100.414	€ 107.523
JOGG	€ 38.933	€ 42.004
AEF	€ 187.105	€ 202.120

nog te verdelen o.b.v. benodigde expertise gemeenten en leertraject (o.a. expert ondersteuning, docentenvergoeding, locatiekosten, materiele kosten)	€ 395.670	€ 214.170
Totaal	€ 791.141	€ 647.136
Dekking		
Dekking vanuit bijdrage gemeenten aan Harvardachtig traject: 14 gemeenten, € 2.500 per jaar	€ 35.000	€ 35.000
Bijdrage uit Programma Sociaal Domein		
Bijdrage VWS		
Bijdrage Bernard van Leer Foundation		
Totaal		

1

2020	Totaal
€ 0	€ 23.140 Ex BTW
19500	
€ 76.180	€ 228.540 Ex BTW
€ 14.040	€ 42.120 Ex BTW
€ 62.400	€ 140.400 Ex BTW
€ 7.500	
€ 52.350	€ 224.325 Ex BTW
€ 0	€ 36.400 Ex BTW
0	€ 300.000 Ex BTW
€ 24.440	€ 105.300 Ex BTW
€ 23.660	€ 94.640 Ex BTW

€ 0	€ 22.360 Ex BTW
	€ 150.000 Ex BTW
€ 24.440	€ 105.560 Ex BTW
€ 23.660	€ 94.640 Ex BTW
€ 301.170	
€ 304.810	€ 1.567.685 Ex BTW

2020	Totaal
€ 252.460	€ 834.600 Ex BTW
€ 0	€ 508.760 Ex BTW
€ 52.350	€ 224.325 Ex BTW
€ 304.810	€ 1.567.685 Ex BTW

2020	Totaal
€ 61.339	€ 211.676 Ex BTW
€ 75.538	€ 283.475 Ex BTW
€ 27.202	€ 108.139 Ex BTW
€ 111.721	€ 433.395 Ex BTW
€ 27.000	€ 531.000 Ex BTW
€ 303.777	€ 1.567.685 Ex BTW

2020	Totaal
€ 61.339	€ 211.676 In Btw
€ 75.538	€ 283.475 In Btw
€ 27.202	€ 108.139 In Btw
€ 135.182	€ 524.408 In Btw

€ 32.670	€ 642.510 In Btw
€ 331.931	€ 1.770.208 In Btw
€ 35.000	€ 105.000
	€ 75.000
	€ 930.000
	€ 660.000
	€ 1.770.000

Van: [redacted]
Aan: secretariaat@veneca.nl; [redacted]; @fml.nl; [redacted]; @cbl.nl; [redacted];
 E.F.C. van Rossum; Olof King; Menkveld-Beukers;
 Mennke; [redacted]; Jelle de Jong; Saskia Kluit; [redacted]; Erna Mannen;
 Andre de Jeu; [redacted]; Hanneke Dessing | Diabetes Fonds; Mark Monsma; Backx, Hugo;
 [redacted]; @vng.nl; [redacted]; @kwadraad.nl; Marjon Bachra;
 (Brancheorganisatie Kinderopvang); [redacted];
 Gert Mulder; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Cc: Burg, Eric van der; [redacted]; @aef.nl; [redacted]; @aef.nl; [redacted];
Onderwerp: Nieuwe tekst Preventieakkoord, feedback experts - reactie uiterlijk donderdag 9/8 12:00 uur
Datum: maandag 6 augustus 2018 20:10:39
Bijlagen: [overzicht maatregelen met feedback 2-8-2018.docx](#)
[Concept 2 Preventieakkoord Overgewicht - \[redacted\].DOCX](#)
Prioriteit: Hoog

Beste deelnemers aan de thematafel overgewicht van het Preventieakkoord,

Op basis van de aanscherpingen van een aantal van jullie is een nieuwe concepttekst Preventieakkoord – overgewicht geschreven. Er is ook een redactionele slag overheen gegaan om een en ander minder staccato te maken. Daarnaast treffen jullie een overzicht aan van alle ingediende maatregelen en de meest recente feedback van experts n.a.v. de expertmeeting afgelopen week.

Een ieder zal naast deze algemene mail nog een individuele mail krijgen met afwegingen in de tekst en een reactie op de ingediende maatregelen die een beslag zouden kunnen leggen op het budget van het Preventieakkoord. Zoals jullie zullen begrijpen willen we een sluitende begroting indienen bij het Preventieakkoord. Met de huidige maatregelen gaan we fors over de beschikbare middelen heen. Hier moeten dus keuzes in worden gemaakt en hierover zullen we jullie mailen.

Tenslotte was in de laatste Preventieakkoordbijeenkomst gesproken over de eventuele wens om nog een vervolgbijeenkomst te plannen. Ook al vielen de vergadergroenten in de smaak, toch bleek niet veel animo te zijn voor een nieuwe bijeenkomst. Op basis hiervan hebben we besloten geen nieuwe bijeenkomst te plannen, tenzij partijen expliciet aangeven dit wel te willen. Dit vernemen we dan uiteraard graag.

Mochten jullie input/aanscherpingen/aanvullingen of wijzigingen hebben op de nieuwe concepttekst voor dit thema van het Preventieakkoord, dan vernemen we dat graag **uiterlijk a.s. donderdag om 12:00 uur**.

Dank voor jullie inzet, als er nog vragen zijn vernemen we dat ook graag!

Met vriendelijke groet, mede namens Eric, [redacted], [redacted] en [redacted],

[redacted]

Tabel aangescherpte maatregelen t.b.v. secretariaat thematafel Overgewicht, d.d. 2/8/2018

Maatregelen worden beoordeeld op 5 criteria:

1. Effectiviteit,
2. Haalbaarheid,
3. Schaalbaarheid en
4. Draagvlak.

Deze wegen allen mee in het gegeven oordeel van de experts. Daarnaast wordt het WHO rapport 'Ending childhood obesity' en met name de aandachtgebieden die daarin genoemd worden als uitgangspunt genomen (<http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/259349/WHO-NMH-PND-ECHO-17.1-eng.pdf?sequence=1> <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/259349/WHO-NMH-PND-ECHO-17.1-eng.pdf?sequence=1>).

Aanvullend advies:

- Opstellen definities en richtlijn tav 'gezonde buurt'/'gezonde omgeving' in termen van omgevingswet.
- Aandacht voor marketing op kinderen
- Bewustwordingscampagnes zijn maar in beperkte mate van meerwaarde op de ambities en doelstellingen.
- Aandacht voor de 'eerste 1000 dagen' periode
- De huidige voedsel- en voedsel-educatie maatregelen verbreden met voedingsvaardigheden en gezondheidsvaardigheden. (kennis en skills)
- Extra aandacht voor: 1. Integrale aanpak en de integraliteit van alle maatregelen gezamenlijk
2. De specifieke lage ses doelgroep
- Afstemming met het Gezondin programma (met name lokaal).
- Meer maatregelen zijn gericht op voeding. Zoek naar meer balans.
- Tip: Inzet van Gezond in programma voor alle 3 de tafels (wordt meegegeven aan VWS).

Nr.	Partij	Maatregel	Feedback experts	Aangescherpt d.d. 2/8	Advies experts	€
1a	Alliantie N&G (Natuur en Gezondheid, o.a. IVN)	In 2020 150 Gezonde Schoolpleinen (groei +50), in 2025 500 en in 2030 2000 Gezonde Schoolpleinen	Hoeveel zijn er totaal? In 2030 100% is doel dat past bij ambities.	In 2030 hebben we 500 Gezonde Schoolpleinen gerealiseerd.	Is bijgesteld naar beneden, waarom?	a) €1.500.000 van VWS b) €4.500.000 cofinanciering van deelnemende scholen en gemeenten (dit blijkt uit eerdere projecten realistisch) c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de

						beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
1b	Alliantie N&G	In 2020 15 Gezonde Buurten, in 2030 100 Gezonde Buurten	-Hoeveel buurten zijn er? Lijkt weinig. Alle buurten die het nodig hebben (lage SEP) is wat nodig is als doel voor 2030 om 2040 ambitie te verwezenlijken. Belangrijk voor buurten: vestigingsbeleid van ongezonde outlets. - Maatregelen gericht op gezonde voeding en zorg (zoals groepstrainingen DVN en inzet op Gezonde Buurten): 1. aandacht voor vergoedingen via bijvoorbeeld gemeente- en minimapolissen 2. aansluiten bij gecombineerde leefstijlinterventies en lokale ketenafspraken over signalering, diagnostiek, verwijzing en (na)zorg	in 2030 hebben we 40 'Gezonde Buurten' gerealiseerd. (feedback wordt meegenomen in aanpak).	Lokale samenwerking met 'Gezondin' kan de impact vergroten.	1) €2.250.000 van VWS 2) €2.000.000 cofinanciering van gemeenten en wijkteams (in ons huidige project bleek deze cofinanciering haalbaar) c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
1c	Alliantie N&G	In 2020 in 20 gemeenten, in 2025 100 en in 2030 250 gemeenten fysieke groene gezondheidsroutes en wandelprogramma's EN Wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes		In 2030 100 gemeenten fysieke groene gezondheidsroutes en wandelprogramma's EN in die gemeentes wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes. We zoeken hierbij de samenwerking met de Diabetesvereniging en Fietersbond.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat	1) €2.500.000 van VWS 2) €2.500.000 cofinanciering van gemeenten en wijkteams (in ons huidige project bleek deze cofinanciering haalbaar) c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
2a	Alliantie Voeding en Zorg & VENECA?	In 2025 hebben 5 ziekenhuizen een gezond aanbod voor Spatiënten, personeel en bezoekers	Er zijn 316 ziekenhuizen. In 2030 alle ziekenhuizen gezond aanbod is nodig om ambitie 2040 te verwezenlijken. (Criteria: Voedingscentrum criteria scholen)	In 2020 zijn er richtlijnen voor 'Gezonde Voeding in het Ziekenhuis' (Alliantie V&Z, VWS, Voedingscentrum) en hebben 5 ziekenhuizen een gezond aanbod in het	Goede maatregel. Speelt ook een symboolfunctie mee en is een breed voorbeeld om te volgen.	- coördinatieteam 600.000 euro voor 2010-2024, kosten bijeenkomsten, materialen, communicatie 250.000 Euro. Totaal 850.000 €. (voor deze 3)

				personeelsrestaurant en in het bezoekersrestaurant.		
				In 2025 heeft 50% van de ziekenhuizen een gezond aanbod in personeelsrestaurant, het bezoekersrestaurant en de maaltijdservice voor patiënten (Alliantie Voeding, VWS, VENCA?).		
				In 2030 is het aanbod van voeding gezond in alle ziekenhuizen.		
				In 2025 zijn nieuwe inzichten opgedaan voor ziektespecifieke voedingsbehoeften en zorg op maat van mensen met chronische ziekten en overgewicht. Dit wordt gerealiseerd voor diverse doelgroepen (hart en vaatziekten, oncologie, leverziekten en mensen die een bariatrische ingreep hebben gehad (terugvalpreventie)).		
				In 2030 is dit ingebed in richtlijnen (Alliantie Voeding in de Zorg, VWS).		Traject van onderzoek, inbouwen in de praktijk, kennis delen 1,6 miljoen €.
2b	Alliantie V&Z & PON	In 2025 is in het onderwijs voor zorgprofessionals aandacht voor voeding, leefstijl, obesitas en context. In 2020 en 2025 is dit in resp. 2 en 5 opleidingen gerealiseerd en is het resp. opgenomen in het Raamplan Artsopleiding (2020) en FMS en NHG	-Vanaf wanneer zijn alle zorgprofessionals getraind? Om 2040 te halen is het zsm nodig, uiterlijk 2025. Niet alleen artsen –alle hulpverleners - In het curriculum van de artsen niet alleen over voeding moet gaan, maar ook over bewegen in het kader van 'bewegingsbewustzijn'	In 2030 is in het onderwijs voor zorgprofessionals aandacht voor voeding, obesitas, leefstijl en samenwerking in de keten. In 2020 en 2025 is dit in het curriculum van resp. 3 en 6 medische opleidingen gerealiseerd en is het afgestemd met de relevante stakeholders. Voor de zorgopleidingen (HBO en	Hoe zit het met opname in het raamplan? Waarom in 2025 niet alle medische opleidingen Voor hogere impact ook opnemen: -betrekken nascholingen -beroepsgroepen nemen deze aandachtsgebieden ook op in de beroepsprofielen (versterkt de implementatie in opleidingen)	Versnellen van ontwikkeling door aanstellen van team om dit aan te jagen: overleg met het veld, plan van aanpak ontwikkelen, curricula checken en vernieuwing inbedden (600.000 € voor 2019-2024). Onderwijs ontwikkelen en verzorgen, lespakketten, e-learning (200.000-500.000 €) passend bij opleiding. Totaal 1,1 miljoen ?

		nascholingsplan (2025)		MBO) wordt leefstijl een onderdeel van het curriculum, 10% van de opleidingen in 2020 en 80% in 2025.	-toevoegen gezondheidsvaardigheden en bewegen -extra maatregel op het meedenken hoe deze kennis ook binnen de huidige inzet vertaald en ingezet kan worden.	
2c	Alliantie V&Z	Doorontwikkeling e-health applicatie Eetscore en uitrol in de zorg	-uitgaan van evidence based interventies of interventies die daarop getoetst worden. Maatregel eventueel formuleren in algemene termen zonder benoemen instrument (zie opm onder) -Specifieker- wat levert het op? Bv. Alle ziekenhuispatienten krijgen in 2025 snelle screening van eetpatroon en bijbehorende advies. - Maatregelen gericht op ontwikkelen van apps (zoals de e-health applicatie eetscore en uitbreiding van de app 'Kies ik gezond') of campagnes (zoals het platform actieve mobiliteit): -benutten kwaliteitscriteria voor (online) toegankelijke informatie (checklist,eHealth4All)	In 2020 is er een gevalideerd en in de zorgketen geëvalueerd online instrument (Eetscore) beschikbaar om mensen te helpen gezonder eten. Met het veld wordt dit voorgedragen voor het Toetsingskader van Zorginstituut Nederland. In 2025 is in 50% van de ziekenhuizen en hun ketenpartners een snelle screening van het eetpatroon met voedingsadvies op maat ingebed in de zorgprocessen.		Schatting 250.000 €.
2d	Alliantie V&Z	Doorontwikkeling interventie GO! en uitrol in gemeenten via JOGG en C4O	Uitgaan van bewezen effectieve interventies zoals opgenomen in de database. GO! Is dat niet. Advies is om in te zetten op uitrol en	In 2020 is GO! een multidisciplinaire erkende GLI (kinderen met obesitas en overgewicht; specifiek inzetbaar bij multidomeinproblematiek). Het proeftuinen project van C4O loopt af dit jaar. (afgesteld met C4O?) Hoe zit het met ander aanbod	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat	Budget – nog niet gedefinieerd.

				dat volgens het ketenmodel nodig is?		
3a	CBL & FNLI	AVP in 2020 versneld en geïntensiveerd uitgevoerd		AVP in 2020 versneld en geïntensiveerd uitgevoerd	- Inzet op acceptatie suiker-, vet- en zoutvervangers. - Verbetering monitoring - Investeren VWS in WAC en ondersteuning Waardevolle inzet. 1. Is dit zonder aanvullende commitment in 2020 klaar? 2. Mist doorkijk na 2020	VWS: 300k totaal (niet pj) €500k/jr = €1,5M (CBL)
3b	CBL & FNLI		Advies productgroepen om volgens experts op te focussen: In ieder geval sign stappen in 3 branches			
3c			1. Frisdrank/sap/water: a) Kcal reductie per 100 ml 25% lager dan in 2012 --> Wat is timing? Als het over de categorie heengaat (meer water, meer light is trend) lijkt het niet veel. Beter: In 2025 de dranken gemiddeld 25% minder kcal + alle dranken met hoogste caloriegehaltes minimaal 25% minder cal. b) In VO alleen nog maar caloriearm beschikbaar, in pretparken geen energiedranken meer en regulier in	Wat is timing? Als het over de categorie heengaat (meer water, meer light is trend) lijkt het niet veel. Beter: in 2025 de dranken gemiddeld 25% minder kcal + alle dranken met hoogste caloriegehaltes minimaal 25% minder cal. → Alle scholen, zeker ook MBO.	Aanscherpen.	

			kleinere porties --> alle scholen, zeker ook MBO.			
3d			2 Koek, snoep, chocola: kcal per portie kleiner, met impact op 70% van het marktvolume			
3e			3 Zuivel: suikerreductie in zuivel: additionele verlaging van 5% gemiddeld --> Additioneel? Wat is concrete doel? 5% lijkt met beweging vd markt te halen.	Additioneel? Wat is concrete doel? 5% lijkt met beweging van de markt te halen.	Aanscherpen	
3f	CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw integraal systeem voor productverbetering	Het door commissie voorgestelde nieuwe (getrapte) systeem invoeren. Brede deelname. Wettelijke normen om aan onderkant verbeteringen te zien qua zout, suiker, verzadigd vet.	In 2020 een nieuw integraal systeem voor productverbetering		€500k/jr = €1,5M
3g	CBL	In 2040 heeft XX% van de supermarkten in JOGG wijk gezond beleid	-Om 2040 ambitie te halen zou doel moeten zijn: alle supermarkten in 2030. -Specificatie nodig: x% meer Sv% verkoop, x% minder buiten schijf. Voedingscentrum kan (net als Schoolkantines) ook richtlijnen Gezonde Supermarkten maken.	In 2040 heeft 50XX% van de supermarkten in JOGG wijk gezond beleid (CBL: Dit is niet afgestemd met de achterban, dan wel getoetst op haalbaarheid of realisme. Wij kunnen er hooguit naar streven om de omzet van Sv5-producten met bijv. 5% jaarlijks te laten stijgen. Dat zal al een hele klus zijn. In een Akkoord gaan w geen afspraken maken over verminderen. Wij willen stimuleren, nudgen, verleiden enz, maar we gaan niks verbieden.)(supermarkten moeten alle wettelijk toegestane producten kunnen verkopen. Dat is de core-business. Ook hier geldt dat	Wordt overgenomen. Ondersteuning van community aanpak 'Gezondin' kan helpen bij lokale implementatie.	

				wij willen inzetten op stimuleren, nudgen, verleiden enz.)		
3h	CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw voedselkeuzelogo	Goed om consument te informeren. Effectiviteit op gedrag helaas nog nergens gezien. Essentieel voor effectiviteit is dat alle partijen het logo gebruiken: VWS moet de voorwaarden daarvoor scheppen.	In 2020 een nieuw voedselkeuzelogo.	Consumenten-onderzoek, notificatie en campagne	VWS: 350k + cofin CBL en FNLI en SGF? CBL: €1M/jr = €3M
				In 2020 is een integraal toepasbare uitingsvorm voor Schijf van Vijf producten/recepten/maaltijd en beschikbaar (CBL, GFH, VCN, VWS)		
3i	CBL	Jaarlijks 750 trainingen medewerkers retail	Hele belangrijke actie! Wanneer is iedereen dan getraind? 750 lijkt weinig, alleen COOP heeft al zoveel winkels. Om 2040 ambitie te halen 2025 als doel en daarna elk jaar een nieuwelingentraining en opfrustrainingen.	Jaarlijks 750 trainingen medewerkers retail (Niet alle medewerkers in een supermarkt hoeven in aanmerking te komen voor de vernieuwde training. Training moet overigens nog gefinaliseerd, getest en uitgerold worden. Dit moet nog besproken wordt in de CBL-projectgroep Opleidingen en vergt nog tijd. Overigens heeft COOP 260 winkels)		
3j	CBL & VCN	Uitbreiding App 'Kies ik gezond' naar food service	-Maatregelen gericht op ontwikkelen van apps (uitbreiding van de app 'Kies ik gezond') of campagnes (zoals het platform actieve mobiliteit): benutten kwaliteitscriteria voor (online) toegankelijke informatie (checklist, eHealth4All)	Uitbreiding App 'Kies ik gezond' naar food service (SMART formulering / concretisering ontbreekt)		
3k	CBL	Eenmaal per week aandacht voor Schijf	Om 2040 ambities te halen- is eenmalige actie niet	Elk jaar aandacht voor Schijf van Vijf bij het schap in	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	€1M/jr = €3M

		van Vijf bij het schap in supermarkt	toereikend. Hele supermarkt moet mensen verleiden tot gezonde keuze. Veel aanbod + reclame voor ongezonde producten werkt tegen de 2040 ambitie in- dus afbouwen.	supermarkt. (Blijkbaar is aan deze tafel niet de mededingingstoets gedaan zoals bij Alcohol wel gedaan is. Geen referenties naar verbieden van producten of verboden op gebied van marketing of reclame. Of de experts het nou leuk vinden of niet, dit is commercieel en mag gewoon domweg niet, tenzij je het wettelijk verankerd. En dan kan het geen onderdeel zijn van het Akkoord.)	Inzet op kortstondige grote publiekscampagnes heeft weinig impact.	
3I	CBL	Aanscherping regels kidsmarketing ook op branded characters	Passend bij 2040 ambitie: kindermarketing afschaffen, alleen inzetten om gezonde product (Schijf van Vijf) te stimuleren.. Geen nieuwe eigen characters ontwikkelen, tenzij om gezonde producten te stimuleren.	Aanscherping regels kidsmarketing ook op branded characters Idem als hierboven. Verbod op commerciële activiteiten kan en mag niet. Jammer dat het steeds genoemd wordt want zo worden wij gedwongen niet op negatieve manier op te reageren. En wij willen nu juist positief met Gezondheid en preventie aan de slag. We moeten ervoor waken dat deze framing niet doorgaat. (geen reactie op verbod nieuwe eigen characters, tenzij gezonde producten.		
4a	DiabetesVN	In 2020 in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) 50 groepstrainingen voor 15 mensen met Diabetes M2 (en daarna? Doel 2030 mist)	- Maatregelen gericht op gezonde voeding en zorg (zoals groepstrainingen DVN en inzet op Gezonde Buurten): 1. aandacht voor vergoedingen via bijvoorbeeld gemeente- en minimapolissen 2. aansluiten bij gecombineerde leefstijlinterventies en lokale	De Diabetesvereniging organiseert In 2020 in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) telkens 50 groepstrainingen voor 15 mensen met, of met verhoogd risico op Diabetes M2.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Impact is gering.	financieringsbehoefte van €135.000 ex BTW, Voor de financiering van de organisatie van 150 voorbeeldtrainingen. Separaat zal DVN zich inzetten voor minimaal een zelfde aantal trainingen (150) in andere regio's/gemeenten, waarbij de financiering vanuit

			ketenafspraken over signalering, diagnostiek, verwijzing en (na)zorg			gemeenten, zorgverzekeraar en/of ketenzorgbudget (zoals gli) afkomstig is.
				DVN wil separaat in uiteindelijk alle gemeenten waarin de prevalentie van Diabetes type 2 hoog is (zie de bij u bekende overzichtskaart van Nederland) vergelijkbare trainingen aanbieden.	100% uitrol is mooi.	
				De aansluiting op de gecombineerde leefstijlinterventie en de lokale ketenafspraken wordt geborgd door afstemming vooraf met de eerste lijn.	SMART formulering / concretisering.	
5a	GroentenFruit Huis	Intensivering groente en fruit op scholen		In 2040 krijgen alle basisschoolkinderen op school gedurende de schooldag 1 stuks fruit en minimaal 50 gram groenten.	Schaalbaar. Belangrijk: pas impact als buurt en thuis betrokken worden! Dit blijkt ook uit evaluatie schoolgroenten waar thuis minder consumptie optrad. Aanpassen tav impact.	Benodigde financiering VWS € 1 miljoen per jaar voor 2019 en oplopend afhankelijk van groei deelname scholen.
				In 2019/2020 krijgen 10 % meer scholen schoolfruit/groenten. Minimaal hiervan 100 laag SES scholen.		Zie boven
				In 2025 wordt op 50% van de scholen groenten en fruit gegeten.		Zie boven
				In 2040 wordt op alle basisscholen groenten en fruit gegeten.		Zie boven
5b	GroentenFruit Huis	Intensivering groente en fruit op de werkvloer		In 2040 is het verstrekken van gezonde voeding op alle werkplekken de norm, dit is vastgelegd in de betreffende ARBO wetgeving en de negatieve belastingprikkel		Financiering VWS: in combinatie met scholenvoorstel. Samenhang met doelstelling VWS, JOGG ,Voedingscentrum, VENECA.

				hiervoor zijn opgeheven. Sociale partners hebben afspraken gemaakt over de gezonde werkvloer.		
				In 2020 zijn alle Rijkskantines gezond, het aandeel groenten en fruit voldoet aan de aanbeveling van het Voedingscentrum (niveau goud).		
				In 2025 zijn alle kantines in door overheid gefinancierde instellingen gezond (niveau goud)		
				Vanaf 2019 en verder worden alle activiteiten met het oog op het te behalen doel in 2040, consumptie van groenten en fruit naar Schijf van Vijf, versterkt binnen het Nationaal Actieplan Groente en Fruit (NAGF ¹).		Financiering VWS € 500 k per jaar voor 2019, 2020 en 2021 Inbreng LNV € 1,85 miljoen (2017-2020) Inbreng GFH € 900 k (2017-2020)
6a	Fietzersbond + WN	In 2020 +3,4 miljard fietskilometers en 200-600.000 werknemers in beweging - Oprichting Alliantie Werken in beweging		In 2030 in totaal 1,25 miljard fietskilometers per jaar voor woon-werk (23,5% meer dan in 2017) In 2030 in totaal 25.000 loopkilometers per jaar (150% meer dan in 2017) op wandel-naar-je-werkdag door: 1. Bewustwordingscampagne werkgevers gericht op het stimuleren van dagelijks bewegen bij werknemers 2. Bewustwordingscampagne werknemers gericht op het	Aanvullend aan Klimaatakkoord I&W Twijfel of deze wel genoeg impact heeft. -Accent op sectoren met lage ses groepen. Is dat mogelijk en hoe? Advies: richting werkgevers een integrale aanpak iem maatregel 5.	€ 610.000 in 2015, financiering is benodigd voor de opdrachtverstrekking aan het uitvoerende communicatiebureau. Voor nu is per campagne het bedrag van minimaal € 100.000 opgenomen. Afhankelijk van de schaal van de campagne zal hier wel of niet een wens ontstaan voor aanvullende financiering vanuit VWS vanaf 2020.

Met opmerkingen []: Boven staat rijkskantines. Hier landelijk of ook lokaal? In dat geval VNG ook aanhaken.

¹ Het NAGF bestaat sinds 2017 en richt zich op Jonge gezinnen, Gezondheidszorg en Out of Home. Het NAGF initieert, coördineert en stimuleert

				stimuleren van dagelijks bewegen door werknemers.		
6b	Fietzersbond + WN	In 2020 een platform met 10 beste maatregelen op actieve mobiliteit naar/op werk, evt aangevuld met campagne		Ten opzichte van 2017 zijn er in 2020 minimaal 205.000 extra werknemers in beweging door: - Oprichting Alliantie Werken in beweging (Fietzersbond, Wandelnet, netwerken van werkgevers en Beter Benutten regio's) - Oprichting platform met maatregelen/stimuleringspakketten voor actieve mobiliteit (waaronder 10 beste maatregelen en zoekkaart voor projecten in de regio) - Jaarlijkse campagnes 'Fiets naar je werk-dag' en 'Wandel naar je werk-dag'	Goede aanscherping Advies: extra werknemers in beweging <i>die beweegrichtlijnen halen</i> . En wordt dit richting 2030/40 nog verder uitgebouwd?!	a) Een financiële impuls wordt gevraagd voor het ontwikkelen van indicatoren en het oprichten van het platform, de nulmeting en het monitoren van de pakketten (€ 6.400 in 2018, € 64.600 in 2019 en € 15.000 p.j. na 2019 voor monitoring). Zie de bijlage voor het volledige voorstel. b) Voor het platform wordt een verdienmodel ontwikkeld zodat het na 2019 duurzaam bestendigd kan worden.
6c	Fietzersbond + WN	In 2020 250 gecertificeerde fietsvriendelijke werkgevers	Kosten: 160 en 240k (2019/2020)	Eind 2020 zijn er 250 door de Fietzersbond gecertificeerde fietsvriendelijke werkgevers (ten opzichte van PM in 2017)	Hoe leidt dit tot meer fietsende werknemers?	Inkomsten vanuit certificering en een financiële impuls vanuit VWS -2019: € 113.000 vanuit certificering door Fietzersbond, € 45.250 vanuit VWS -2020: € 270.000 vanuit certificering door Fietzersbond, € 17.250 vanuit VWS
7a	FNLI	In 2020 minder sportsponsoring gericht op kinderen in sportomgeving Zie ook maatregel JOGG/NOC*NSF	Belangrijk om zsm te beginnen met afbouwen, gezien impact op publiek. Advertising is 2000x volume van voorlichting. Om 2040 ambitie waar te maken: zsm geen sportsponsoring meer met ongezonde producten, de relatie sport en ongezond eten moet niet meer gevoed worden. Stapsgewijs programma waarbij kinderen eerst komen: 2020.			

7b	FNLI	In 2020 licensed media characters voor kinderen uitgefaseerd Zie ook maatregel CBL	Passend bij 2040 ambitie: kindermarketing afschaffen, alleen inzetten om gezonde product (Schijf van Vijf) te stimuleren.. Geen nieuwe eigen characters ontwikkelen, tenzij om gezonde producten te stimuleren.			
7c	FNLI	Marketing om gematigde consumptie de norm te maken	Goed plan. Link aan Schijf van Vijf- gaat niet alleen om cal, ook om kwaliteit.			
8a	GGD GHOR NL	Mist nog				
9a	JOGG, FNLI, CBL, VWS	In 2020 50% JOGG gemeenten, in 2025 alle gemeenten JOGG		in 2020 50% JOGG-gemeenten	Grote impact. Advies om te per JOGG pijler de ambities te verhogen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Lokale samenwerking met Gezondin kan meerwaarde hebben. Verdere uitbouw richting 2030/40?	voor 2019: €835.000 voor 2020: €1.290.000 Voor 20 gemeenten extra par jaar op bestaande doelstelling
9b	JOGG, PON, VWS	In 2019 is duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij kinderen met obesitas (essentieel dus zsm)		Inzicht en uitsluitel over bekostiging uiterlijk 01-07-2019		
9c	JOGG	In 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG gemeenten		in 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG-gemeenten	Advies tav JOGG inzet: - aanscherping tav 'daar waar de problemen het grootst zijn' vs 'omgevingen waar problemen het grootst zijn'. Focus op de lage ses doelgroepen en waar die zich bevinden. - Inzetten op alle 5 de pijlers met gelijkwaardige kwaliteit en kwantiteit.	voor 2019: €490.000 voor 2020: idem
9d	JOGG	In 2020 werken 35		in 2020 werken 35	Afstemmen met doelstelling	Co-finan vanuit gem. tav menskracht

10.2.e

Met opmerkingen [] : professionalisering /algemene organisatiekosten:
 voor 2019: €450.000
 voor 2020: €525.000
 Totale vraag JOGG:
 voor 2019: €1.775.000
 voor 2020: €2.305.000

		JOGG gemeenten aan een sluitende ketenaanpak op kinderen met obesitas In 2025 heeft de helft van alle JOGG-gemeenten een sluitende ketenaanpak		gemeenten aan een sluitende ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas. In 2025 werkt de helft van het aantal JOGG-gemeenten aan een ketenaanpak.	VWS, die is hier leidend.	
				aanvullende maatregel op overzicht VWS: in 2020 is de CBO richtlijn en de zorgstandaard voor kinderen met overgewicht opgesteld en/of aangepast. Relevante opleidingen en professionals werken volgens de visie en werkwijze van het landelijk model voor de ketenaanpak	Valt onder de maatregelen ingebracht door PON.	
				in 2020 is het model voor de ketenaanpak verder doorontwikkeld, is input geleverd voor opleidingen en zijn financieringsmogelijkheden geoptimaliseerd.	Gaat JOGG dit doen?	Voor totale ketenaanpak (3 bovenstaande) voor 2018: €490.000 voor 2019: €2.550.000 voor 2020: €2.700.00
9e	JOGG, VWS	In 2020 2500 sportverenigingen aan de slag met gezondere omgeving (incl. roken en alcohol), 40% brons niveau Voedingscentrum		in 2020 zijn er 2500 sportverenigingen aan de slag met een gezonder voedingsaanbod, waarvan 40% op niveau Brons volgens richtlijnen Voedingscentrum		voor 2019: €472.500 voor 2020: €472.500
				In 2020 heeft 40% van bovengenoemde sportverenigingen een rookvrije sportomgeving en een verantwoord alcoholbeleid (focus op onder 18 jaar)	Focus op tafel overgewicht.	voor 2019: €90.000 voor 2020: €90.000
9f	JOGG	In 2020 op maat aanpak op BES eilanden en in 2025 zicht op				

		resultaat				
9g	JOGG	In 2020 hebben alle sportevenementen gericht op kinderen gezonde sport sponsoring (80% gezond) en voedingsaanbod is niveau goud (80% gezond)		In 2020 voldoen sportevenementen (lokaal, regionaal en nationaal) gericht op kinderen, aan 100% gezonde sport sponsoring en aanbod van eten en drinken aan niveau goud (80% gezond, 20 % uitzonderingskeuze) van het VC. Voor sportevenementen waar naar verwachting meer dan 25% kinderen zijn: zowel sport sponsoring als aanbod van eten en drinken op niveau goud (verhouding 80/20%)	goede, ambitieuze, meetbare maatregel.	voor 2019: €90.000 voor 2020: €40.000
				Partijen spannen zich voorts in om de beweging voor gezonde sport sponsoring en een gezond aanbod van eten en drinken, gericht op meer doelgroepen, richting 2030 in te zetten.	Wat gaat JOGG hieraan doen? Dit is nu een beweging van het veld.	
9h	JOGG	In 2020 hebben 15% van alle dagattractieparken een gezond voedingsaanbod niveau brons van Voedingscentrum. In 2030 alle.		In 2020 hebben 15% van alle dagattractieparken een gezonder voedingsaanbod op minimaal niveau brons van het VC		voor 2019: €150.000 voor 2020: €100.000
				In 2030 werken alle dagattractieparken met een gezonder voedingsaanbod minimaal niveau brons		Nog niet opgenomen
				In 2020 is 50% van de scholen in nieuwe JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet	Valt dit niet onder 9f?	voor 2019: €150.000 voor 2020: €150.000

				voeding en sport en bewegen.		
9i	JOGG	In 2030 100% gezonde scholen (Vignet Voeding) in JOGG-gemeenten		In 2030 zijn alle scholen in JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet voeding en sport en bewegen.	Aan de slag is iets anders dan het vignet hebben. Is deze maatregel afgezwakt? In 2030 100% in bezit is nodig voor halen doelstellingen, met name omdat de effecten tijd nodig hebben om zichtbaar te worden.	
9j	JOGG	In 2020 voldoen alle ondertekenaars (huidig aantal + 10) van het Akkoord Gezonde Voeding op Scholen aan niveau zilver van Voedingscentrum		In 2020 voldoen alle ondertekenaars van het Akkoord 'Gezonde Voeding op Scholen' aan minimaal niveau zilver volgens de richtlijnen van het VC		Geld voor VC: 2019: €10.000 2020: €10.000
9k	JOGG	Gezonde Werkvloer integraal onderdeel van JOGG-aanpak in gemeenten in 2025		In 2020 is 25% van het aantal JOGG-gemeenten zelf actief aan de slag met de gezonde werkvloer ('practice what you preach').	Mogelijkheden tav samenwerking met VNO-NCW icm sociale partners?	voor 2019: €120.000 voor 2020: €120.000
				In 2020 is 50% van de JOGG-gemeenten gefaciliteerd in het structureel gezonder inrichten van de fysieke leefomgeving.	Wat betekend gefaciliteerd? Hoeveel gemeenten doen er dan daadwerkelijk wat mee?	voor 2019: €70.000 voor 2020: €70.000
10a	KHN	In 2020 hebben meer ondernemers kleinere porties op de menukaart	-KHN commitments zijn nog zeer beperkt. Gezien groei van horeca met 4% per jaar is dit ernstig. De horeca is deel van de oorzaak v overgewicht. Om 2040 ambities te halen is attitude verandering nodig: Horeca moet deel vd oplossing zijn en er voor zorgen dat ontbijt/lunch/diner/etc 1) altijd gezond kan zijn (aanbod) en 2) de gezonde keuze actief stimuleren. -Goed idee! Concreet maken. 5000 resto's in 2020 met kleine porties is passend voor 2040		Opnemen 'ook' tussen ondernemers en kleinere. Waardevol als op menukaarten de keuze komt om tav portie te kiezen.	

			ambitie. 10000 in 2030. KHN kan er geen getal aan hangen			
10b	KHN	In 2020 hebben 1000 restaurants een Dutch Cuisine menu op de kaart (van de 11.000 restaurants)	In 2020 kunnen alle horeca gelegenheden minstens 2 gezonde gerecht en die moeten bovenaan de kaart staan. (Niet perse als gezond bestempelen, bovenaan is voldoende) Criteria: 80/20 Dutch cuisine is prima plus calorie max.			
10c	KHN	In 2019 doen 200 restaurants mee aan de Nierstichting Restaurant Driedaagse	Nodig: structurele aanpak. Consument wil elke dag gezond buiten de deur kunnen eten		Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Is indicenteel. Heeft impact als dit structureel zou zijn ipv een 3-daagse.	
11a	Kinderopvang		Belangrijk- hoog intensief houden. In opleiding professionals.			
12a	NOC*NSF + bonden	In 2025 weten zorgverleners en wijkprofessionals de effecten van sport en bewegen, kunnen ze doorverwijzen naar lokaal passend aanbod Let op overlap bij uitvoering op activiteiten PON en Sociaal Werk NL en JOGG en VWS		Reactie op 3-8 (na overleg stakeholders)	Meetbare doelen formuleren ism partners?	
12b	NOC*NSF, VWS	In 2025 zijn laagdrempelige instasporten aanwezig voor de nog niet-sportende doelgroep		Idem		
12c	NOC*NSF Overlapt deels met VWS	In 2025 stimuleert 40% van de sportverenigingen een gezond aanbod en zijn	Welk nivo? Brons zilver goud. Ism JOGG?	idem		

		40 modelkantes gerealiseerd, in 2030 is dat 100%, waarvan 1,5 miljoen sporters in modelkantes komen				
13a	PO, VO, MBO	inog aanvullen	-Vooral acties op MBO belangrijk. Daar zit grote risicogroep voor overgewicht. Zie ook FNLI commitment frisraken, daar staat nu VO, moet ook beroepsonderwijs dekken. a) (feedback FNLI: In VO alleen nog maar caloriearm beschikbaar, in pretparken geen energiedranken meer en regular in kleinere porties --> alle scholen, zeker ook MBO.)		Groot gat, graag vullen. Ook tav sport en beweging.	
14a	PON	In 2025 is er een multidisciplinaire GLI gerealiseerd voor hoogcomplexere zorg.	-Zoals besproken- alle PON voorstellen -erg laat, te laat. Dit zijn basisvoorwaarden die zsm geïmplementeerd moeten zijn om 2040 ambities te halen. 2019 voor richtlijnen, 2025 volledig geïmplementeerd. -Maatregelen gericht op onderwijs en trainingen (zoals in de alliantie V&Z en PON en de multidisciplinaire GLI voor hoogcomplexere zorg): versterken coachende vaardigheden en competenties van begeleiders en professionals in het herkennen van laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden	In 2021 is een multidisciplinaire GLI toegankelijk voor patiënten met een hoog complexe zorgvraag/problematiek (voor patiënten met een laag complexe zorgvraag/problematiek is deze miv 2019 toegankelijk)	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Effect, impact, draagvlak nog uitzoeken. Advies is om eerst te kijken hoe de GLI de komende jaren gaat.	Begroting: (literatuur)Onderzoek Ontwikkeling Effect monitoring Duiding zorg 700.000 (voor drie jaar)

				2020: addendum ZIN en prestatiebeschrijvingen NZA zijn gereed op een wijze dat deze GLI kan behoren tot de ZVW		
				2021: GLI complexe zorgvraag/problematiek is opgenomen in de basisverzekering		
14b	PON, VWS	In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen)		In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen)		Benodigde financiering VWS 2.800.000 euro voor drie jaar (tot 2021) Cofinanciering: vanuit de proeftuinen (nb Care for Obesity heeft reeds van 2013-2015 een subsidie ontvangen dus het daadwerkelijke bedrag voor de ketenaanpak is veel hoger maar dat bedrag kan gevraagd worden na 2021)
14c	PON, VWS	In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten.		In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten en in 2022 de Zorgstandaard (2010)		1). Richtlijn: Literatuuranalyse (per vraag €10.000,=) €120.000 projectondersteuning €40.000 werkgroep €40.000 coördinatie PON bureau €40.000 implementatie en communicatie €20.000 onvoorziene kosten €10.000 ----- €270.000

						exclusief btw 2. Zorgstandaard: € 250.000 b) geen co-financiering kwartiermakersfunctie PON (inspanning, geen resultaat): kwartiermaker €78.000
				Communicatie patiëntengroep: Informatievoorziening aan patiënten met overgewicht en obesitas mag niet ontbreken. Binnen de zorg worden hiervoor vaak onder andere de volgende communicatiemiddelen ingezet: patiënt folders, beeldmateriaal spreekkamers, websites etc	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	Begroting: Materiaal en menskracht €100.000 per jaar
15a	SGF	In 2020 zijn tussendoortjes niet meer dan 110 kcal per stuk In 2025 75 kcal	Basis idee is goed. Wat valt daaronder? Ook frisdrank? Gebak? Waarom 75, is er bewijs dat dat meer oplevert dan 110? -betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	Concretiseren: zoals koekrepen, mueslirepen, candybars, Waarom 75, is er bewijs dat dat meer oplevert dan 110: Limiet in Kcal is gebaseerd op richtlijnen Voedselkeuze van het Voedingscentrum die zij hanteren voor tussendoortjes/snacks. Daar vallen geen frisdranken onder, maar wel candybars, snoep, chips etc. Alle hartige en zoete zaken die als tussendoortje gegeten worden. Uitvoering door FNLI, CBL Het Diabetes Fonds stelt expertise beschikbaar, werkt	Advies SGF: graag maatregelen waar SGF zelf invloed op heeft op onderneemt. Mogelijk gekoppeld aan Gezonde Generatie? Nu zijn dit allemaal maatregelen die andere partijen moeten uitvoeren.	

10.2.e

Met opmerkingen [3]: Liesbeth legt dit bij PON neer, maar deze functie moet juist zijn van een onafhankelijk iemand, met voorkeur iemand met een meer programmatische achtergrond dan iemand die oud zorgverlener is.

10.2.e

Met opmerkingen []: Staat bij alles ingebracht door SGF, maar is dit afgestemd met die partijen?

				samen met fabrikanten en volgt naleving		
15b	SGF	In 2020 suikerhoudende dranken enkel in verpakkingen 1 liter en 250 ml	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	Uitvoering door FNLI, CBL Het Diabetes Fonds stelt expertise beschikbaar, werkt samen met fabrikanten en volgt naleving		
15c	SGF	In 2020 geen marketing meer voor suikerhoudende dranken en suikerhoudendezuivel	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	Aanvulling: Water wordt gepositioneerd als eerste keus dorstlessers.		
				Eind 2019 verbod op kindermarketing frisdrank, koek en gebak, chips en ijs		
15d	SGF	In 2020 Reclamecode Voedingsmiddelen aangescherpt op niveau Schijf van Vijf en verbod op frisdrank, koek, chips en ijs	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	In 2020 reclamecode Voedingsmiddelen voor voedingscriteria, verpakking en Point Of Sale-materiaal aangescherpt op niveau Schijf van Vijf		
16a	Sociaal Werk NL	In 2020 is het aantal leden van Sociaal Werk dat actief aanbod heeft op het gebied van sport en bewegen gestegen van 430 naar 650. In 2030..	X	Reactie begin volgende week	Advies: aanbod dat minimaal streeft naar halen beweegrichtlijnen.	
16b	Sociaal Werk NL	In 2020 is 50% van de gemeenten JOGG-gemeente, een derde hiervan heeft een sluitende ketenaanpak. In 2030..	X			
16c	Sociaal Werk NL	Zorgprofessionals (i.i.g.) huisartsen beter laten doorverwijzen naar lokale wijkteams → sociale kaart	X		Overlap 12A?	
16d	Sociaal Werk NL	Wens om contractering van zorg	-Is dit niet een maatregel die bij ZN ligt?		Complexe maatregel waarbij partijen als ZN een grote rol	

		gebieds/populatie gebonden te maken (aanpak en inkoop)			hebben.	
17a	Special Heroes	Doorontwikkeling Gezonde School aanbod voor kinderen met een beperking, en pilot doen in 2019 en 2020 Uitrol leidt tot 250 gemeenten in 2030 en 400 passend onderwijsscholen (VSO+SBO+ passend onderwijs)		In 2020 is het Gezonde School aanbod doorontwikkeld voor kinderen met een beperking en in pilots getest binnen 10 Kinderopvanginstellingen en 40 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs)	Special Heroes overall: geringe impact maatregelen. -Leefstijl is een te smalle term. Hoe zit het met gezondheidsvaardigheden?	VWS: € 187.500,- Co-fin: € 450.000,- (Menzis)
				In 2025 is het Gezonde school aanbod voor kinderen met een beperking uitgerold binnen 25 Kinderopvanginstellingen en 250 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+ passend onderwijs), met deelname van 60.000 kinderen met een beperking (Special Heroes NL)		
				In 2040 is het Gezonde school aanbod voor kinderen met een beperking uitgerold binnen 100 Kinderopvanginstellingen en 100 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+ passend onderwijs), met deelname van 150.000 kinderen met een beperking (Special Heroes NL)		
				In 2020 is een sluitende ketenaanpak ontwikkeld voor kinderen met een beperking met obesitas en in pilots		

				opgezet en getest binnen minimaal 10 gemeenten		
				In 2025 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen 100 gemeenten (Special Heroes NL)		
				In 2040 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen 250 gemeenten (Special Heroes NL)		
17b	Special Heroes	Idem voor volwassenen, leidt in 2030 tot: 15 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 300.000 volwassenen met een beperking.		In 2020 is het Gezonde Leefstijl aanbod doorontwikkeld voor volwassenen met een beperking en in pilots getest binnen 5 revalidatiecentra, 5 ziekenhuizen, 5 zorginstellingen en 5 gezondheidscentra.		VWS: € 112.500,- Co-fin: € 225.000,-
				In 2025 is het Gezonde Leefstijl aanbod voor volwassenen met een beperking binnen 10 revalidatiecentra, 10 ziekenhuizen, 10 zorginstellingen, 10 gezondheidscentra in 30 gemeenten, met deelname van 80.000 volwassenen met een beperking (Special Heroes NL)		VWS: € 200.000,- Co-fin: € 200.000,-
				In 2040 is het Gezonde Leefstijl aanbod voor volwassenen met een beperking uitgerold binnen		P.M.

				20 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 250.000 volwassenen met een beperking (Special Heroes NL)		
				In 2020 is een sluitende ketenaanpak ontwikkeld voor volwassenen met een beperking met obesitas en in pilots opgezet en getest binnen minimaal 10 gemeenten		
				In 2025 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen minimaal 30 gemeenten gemeenten (Special Heroes NL)		
				In 2040 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen minimaal 40 gemeenten gemeenten (Special Heroes NL)		
				Special Heroes levert expertise/kennis over aanbieden instapsporten en gezonde schoolpleinen (maatregelen van andere partijen).		
				In 2020 is er een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) gerealiseerd voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas, en in pilots getest via lokale ketens (5 kinderopvanginstellingen en	De gli wordt nog niet voor kinderen vergoed. De voorgestelde tijdlijn kan niet.	VWS: € 1.375.000,- Co-fin: € 1.375.000,-

				40 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en minimaal 10 gemeenten)		
				In 2025 is de gerealiseerde GLI voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (25 Kinderopvanginstellingen en 250 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en 100 gemeenten)		VWS: € 1.375.000,- Co-fin: € 1.375.000,-
				In 2040 is de gerealiseerde GLI voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (100 Kinderopvanginstellingen en 1000 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en 250 gemeenten) (Special Heroes NL)		P.M.
				In 2020 is er een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) gerealiseerd voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas, en in pilots getest via lokale ketens (5 revalidatiecentra, 5 ziekenhuizen, 5 zorginstellingen en 5 gezondheidscentra, binnen minimaal 10 gemeenten)		VWS: € 112.500,- Co-fin: € 225.000,-
				In 2025 is de gerealiseerde GLI voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas		VWS: € 200.000,- Co-fin: € 200.000,-

				uitgerold via lokale ketens (10 revalidatiecentra, 10 ziekenhuizen, 10 zorginstellingen en 10 gezondheidscentra binnen minimaal 30 gemeenten)		
				In 2040 is de gerealiseerde GLI voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (20 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen en 40 gezondheidscentra binnen minimaal 40 gemeenten) (Special Heroes NL)		P.M.
18a	Veneca	Mist nog		in 2020 is waar mogelijk de portiegrootte van calorierijke producten aangepast (muv voorverpakte producten)		Totaal gevraagd budget veneca = 2.500 per jaar voor de komende 2 jaar.
				in 2025 zijn 5 van de meest verkochte beleg kleinere porties broodbeleg verkrijgbaar		
				Veneca, AWWN, VC: 2 workshops per jaar in 2019 en 2020 over gezonde en bewuste bedrijfsrestaurants, door workshops met cateraars en opdrachtgevers		
19a	VNG	Mist nog		Voorgesteld door VSG: zie 20H		
20a	VSG	Verspreiden handreiking omgevingsvisie	Wat is het doel/bijdrage hiervan? SMART formuleren	Het doel hiervan is gemeenten (lees ambtelijk en bestuurlijk) integraal de kansen van een beweegvriendelijke omgeving te laten zien als bijdrage aan een positieve gezondheid(cultuur).	SMART formuleren	Benodigd/kosten: Kosten zijn voor rekening VSG.

20b		Vanaf 2019 zijn 75 (25x3 per gezondheidsregio) Buurtsportcoaches Plus actief vanuit de CoP. De term Buurtsportcoach Plus (HBO) duidt erop dat deze als Leefstijlcoach is geschoold en dus ook in het register staat van de BLCN. En dat deze derhalve een programma mag uitvoeren volgens de voorwaarden van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI), zoals deze per 1-1-2019 in het basispakket van de verzekeraars is opgenomen.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Waarom zou een buurtsportcoach dit moeten doen? De GLI is opgenomen in de Zvw, wat is de redenatie om vervolgens de uitvoer en met name opleidingskosten in de Zvw te leggen? Wordt hiermee niet een percent af gegeven? In principe is de lijn dat met het invoeren van de prestatie, de markt zijn werk doet. Op dit moment zijn er (nog) geen indicaties dat dat niet zo is en dat extra maatregelen nodig zijn. Waarom kiezen voor inzet op alleen leefstijlcoach als GLI? GLI is alleen voor volwassenen (vanaf 16 j).	Vanaf 2019 zijn 75 (25x3 per gezondheidsregio) Buurtsportcoaches Plus actief vanuit de CoP. De term Buurtsportcoach Plus (HBO) duidt erop dat deze als Leefstijlcoach is geschoold en dus ook in het register staat van de BLCN. En dat deze derhalve een programma mag uitvoeren volgens de voorwaarden van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI), zoals deze per 1-1-2019 in het basispakket van de verzekeraars is opgenomen.	CoP goed initiatief. Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat: inzet op Plus functie van de buurtsportcoach.	
20c		De Buurtsportcoach Plus legt contact met verwijzers en bouwt lokale netwerken. met name in zorg en welzijn en sport, zoals beoogd met de CoP.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART formuleren, hoe wordt deze uitgewerkt?	De Buurtsportcoach Plus legt contact met verwijzers en bouwt lokale netwerken. met name in zorg en welzijn en sport, zoals beoogd met de CoP.	dit moet voor alle buurtsportcoaches die ingezet worden op thema zorg-sport gelden. SMARTer maken door bijv Tevredenheid van professionals in het netwerk	
20d		De Buurtsportcoach Plus werkt vanuit een CoP regionaal op de schaalgrootte van de gezondheidsregio's en stimuleert andere gemeenten eveneens hiermee aan de slag te	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART formulering. Hoe kunnen we dit inzetten & monitoren?	De Buurtsportcoach Plus werkt vanuit een CoP regionaal op de schaalgrootte van de gezondheidsregio's en stimuleert andere gemeenten eveneens hiermee aan de slag te gaan. Waarbij de kennis en ervaring van de CoP wordt		

		gaan. Waarbij de kennis en ervaring van de CoP wordt ingezet.		ingezet.		
20e		Tenminste 75 Buurtsportcoaches Plus staan als leefstijlcoaches in het register staan van de Beroepsvereniging Leefstijl Coaches Nederland (BLCN).	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Afgestemd met ZN? (zie opmerkingen eerder over leefstijlcoach)	Tenminste 75 Buurtsportcoaches Plus staan als leefstijlcoaches in het register staan van de Beroepsvereniging Leefstijl Coaches Nederland (BLCN).	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	
20f		Meer bewezen interventies creëren door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en door te ontwikkelen tot een bewezen interventie volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM. Deze bewezen interventies zijn de afgelopen jaren vaak al wel gehonoreerd door de Sportimpuls subsidieregeling (via ZonMw) als onderdeel van het Programma Sport en Bewegen in de Buurt van VWS directie sport.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) De 'bewezen interventies' staan nog niet in de database gezond leven. Op basis waarvan worden ze geklassificeerd als 'bewezen'? -welke actie moet uitgevoerd worden om hiervoor te zorgen? (concretisering) -SMART formulering	Meer bewezen interventies creëren door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en door te ontwikkelen tot een bewezen interventie volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM. Deze bewezen interventies zijn de afgelopen jaren vaak al wel gehonoreerd door de Sportimpuls subsidieregeling (via ZonMw) als onderdeel van het Programma Sport en Bewegen in de Buurt van VWS directie sport.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	
				In 2020 zijn meer bewezen interventies gecreëerd - volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM - door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en		

				door te ontwikkelen tot een bewezen interventie.		
20g		Er is een landelijk dekkend netwerk van tenminste 25 (= gezondheidsregio's en VSG-regio's) Communities of Practice (CoP). De community zal o.a. bestaan uit vertegenwoordigers van gemeenten, (werkgevers van) de "Buurtsportcoaches Plus", gebruikers van Buurtsportcoaches zoals (Gezonde) scholen, andere sport- en beweegaanbieder en bijvoorbeeld, zorgpartners/-verzekeraars, Jogg-partners etc..	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Wat is de meerwaarde van de CoP en wat gaan ze doen? Concretisering.	Er is een landelijk dekkend netwerk van tenminste 25 (= gezondheidsregio's en VSG-regio's) Communities of Practice (CoP). De community zal o.a. bestaan uit vertegenwoordigers van gemeenten, (werkgevers van) de "Buuurtsportcoaches Plus", gebruikers van Buurtsportcoaches zoals (Gezonde) scholen, andere sport- en beweegaanbieder en bijvoorbeeld, zorgpartners/-verzekeraars, Jogg-partners etc.. Concreet: • In elk van de regio's worden in 2019 3 "hostgemeenten" gezocht die met de Buurtsportcoach Plus aan de slag willen (en dus ook de organisatie van de co-financiering voor hun rekening nemen zoals gebruikelijk is bij de BSC-regeling). • In 2019 worden vervolgens 25 CoP's als het ware ingericht met en door de partijen zoals in de ambitie verwoord. • Een CoP komen tenminste 2x per jaar bij elkaar (voorjaar-najaar). • 1x per jaar is er een landelijk bijeenkomst van alle CoP's.	Herformuleren, vanuit perspectief inzet buurtsportcoach. Overlap met eerdere maatregel?	- o Algemene coördinatie door VSG: 1 fte a ca. 115.000 euro per jaar - o Ondersteuning door VSG i.c. de organisatie van de bijeenkomsten, zowel regionaal als landelijk (25x2 regionale bijeenkomsten + 1 landelijke bijeenkomst): 1 fte, plus organisatiekosten. Kosten zijn ca. 50x 2000,-/jaar voor de regionale bijeenkomsten en ca. 25.000 voor de landelijke bijeenkomst. Fte ca. 115.000 euro per jaar. - o Communicatie: middelen en personele inzet: ca. 50.000 euro per jaar - o Coördinatie jaarlijks Magazine = ca. € 25.000 per keer (50.000 voor twee jaar) - o Monitoring door Het Mulier Instituut: P.M.

				• Een jaarlijks magazine met de goede voorbeelden van de CoP's • De opbrengsten/kennis van elke CoP worden gedeeld in de bestaande regiostructuren van VSG (zowel ambtelijk als bestuurlijk). • De CoP worden gemonitord door ...bij voorkeur Het Mulier Instituut die ook de monitoring van de Buurtportcoach regeling doet. Voor deze monitoring is in het bestuursakkoord tussen VNG en Rijk overeengekomen dat ook hier CoP's gevormd zullen worden.		
20h		Alle gemeenten beschikken over up-to-date sociale kaarten die toegankelijk zijn voor en gekend zijn door de netwerkpartners.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Smart formulering	Alle gemeenten beschikken over up-to-date sociale kaarten die toegankelijk zijn voor en gekend zijn door de netwerkpartners.	Moet lokaal worden ingevuld.	P.M.
20i		Alle gemeenten hebben een actueel overzicht van sportaccommodaties waar deelnemers aan gecombineerde leefstijlinterventies naar toe (kunnen) gaan, waardoor laagdrempelige doorgeleiding naar sportclubs	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Gaat het dan om alleen GLI's? in algemenere formuleringen zou ook ander aanbod uit de keten hiervan kunnen profiteren. (NB: gli is maar 1 vorm van aanbod)	Alle gemeenten hebben een actueel overzicht van sportaccommodaties waar deelnemers aan gecombineerde leefstijlinterventies naar toe (kunnen) gaan, waardoor laagdrempelige doorgeleiding naar sportclubs vereenvoudigd wordt. Dit thema is ook in het Sportakkoord benoemd onder	Meerwaarde tov sportakkoord?	Bekostigd uit Sportakkoord

		vereenvoudigd wordt. Dit thema is ook in het Sportakkoord benoemd onder de noemer van Duurzame sportaccommodaties en Vitale sport- en beweegaanbieders.		de noemer van Duurzame sportaccommodaties en Vitale sport- en beweegaanbieders.		
20j		Alle gemeenten werken op basis van gecombineerde data en een gerichte aanpak en monitoren bij voorkeur met bestaande instrumenten de voortgang en sturen waar nodig bij.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART / concretisering	-Alle gemeenten werken vanaf 2020 op basis van gecombineerde data en een gerichte aanpak en monitoren bij voorkeur met bestaande instrumenten de voortgang en sturen waar nodig bij.	Rol VSG? VNG ook betrokken?	Flankerend beleid vanuit VSG (mede namens VNG) gefinancierd vanuit VWS. Kosten bestaan vooral uit personele inzet en een klein deel uit middelen. 1 fte ca. 115.000 euro per jaar. Middelen ca. 50.000 euro per jaar. • Naast gelden gevraagd voor partijen die hier rol in hebben zoals: RIVM, KING, CBS, GGD GHOR, MI etc.
20k		Er is een landelijk dekkend netwerk van lokale/regionale preventieakkoorden.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART / Concretisering	in 2020 werken alle gemeenten op basis van een lokaal/regionaal (preventie) akkoord.	Trekker?	P.M.
21a	VWS	2020: 25% Gezonde Scholen (vignet Voeding en Beweging) (van 6800 PO, 635 VO, + 50 MBO scholen, NB ≠ locaties)			(afstemming eerder genoemde, deze leidend). Uitwerking richting 2030/40?	Additioneel 1 mln p.j.
21b	VWS	2020: 50% Gezonde Schoolkantines (van 1800 locaties en kantine) 2025: 80% Gezonde Schoolkantines			(afstemming eerder genoemde, deze leidend)	Additioneel 800k p.j.
21c	VWS	2020: Aangescherpt convenant sponsoring PO en VO op voeding conform Akkoord Gezonde Voeding op	Convenant			X

		Scholen				
21d	VWS	2020: Verschuiving naar meer water drinken, o.a. door: - 100% VO en MBO hebben watertappunt (huidig percentage 50%) - evt belastingmaatregel op water, sappen, suiker of anders - in publieke ruimte meer mogelijkheden voor kraanwater - gezonder aanbod (zie andere maatregelen)	Eenvoudige maatregel, direct te implementeren.			X Deels via Gezonde School, Gezonde Schoolkantine, JOGG en evt belastingmaatregel
21e	VWS	2020: 50% Kinderopvang geschoold Gezonde KO (van 7500 KO-locaties) 2030 100%, in opleiding verankerd				200k p.j.
21f	VWS	2020: in inkoopdatabases groothandels gezonde keuze herkenbaar				25k, evt via topsectoren
21g	VWS	2020: start gezonder aanbod op vervoersplekken (weg+spoor)		In beeld brengen situatie, toeleveranciers tankstations VCN richtlijn gezonde shop laten ontwikkelen In beeld brengen situatie stations VCN richtlijn gezonde omgeving laten ontwikkelen (voor station/wijk/gemeente)		100k p.j.
21h	VWS	2025: alle restaurants in ziekenhuizen gezond	Targets komende 7 jaar. 2025 te laat			100k p.j.

10.2.e

Met opmerkingen []: Voorstel CBL: inschrijven 'Inkoop'.

			Zie ook inzet Alliantie V&Z			
21i	VWS	2020: Gezonder aanbod in horeca door o.a. gastvrij water schenken	Overleg met KHN?	KHN lijkt niet te willen bewegen, dit zou kunnen betekenen deze maatregel op te laten gaan in bredere maatregel 21d		25k, evt via topsectoren
21j	VWS	2020: Schijf van Vijf aanbod herkenbaar in supermarkt en groothandel		Is met name aan CBL e.a. Mogelijk kan deze maatregel opgaan in iets van CBL en GroentenFruit Huis?		X
21k	VWS	2020: Verbetering handelingsperspectief consument: Schijf van Vijf	Zie ook CBL	Aanvullend op welke maatregelen er komen op dit gebied een mogelijke campagne		1.1 mln (+ LNV bijdrage)
21l	VWS	In 2020: alle kantines Rijksoverheid gezond				X
21m	VWS	2020: een passend sport en beweegaanbod voor mensen met overgewicht en obesitas.	Moet aan begin gedaan worden om 2040 ambitie te kunnen halen. Basis	Kan mogelijk opgaan in maatregel NOC*NSF?	Hier moeten meer partijen bij betrokken worden om aanbod te genereren waar doelgroep behoefte aan heeft.	X
21n	VWS	2020: voor elke relevante beroepsgroep in de zorg wordt lokaal sport- en beweegaanbod en ondersteuningsaanbod inzichtelijk en gebruikt	Overlapt deels met inzet NOC*NSF	Idem		X
21o	VWS	2025: sluitende ketenaanpak en inzet op kinderen met obesitas in 50% JOGG-gem.	Overlapt deels met inzet Alliantie V&Z, Sociaal Werk NL, PON en JOGG			2019: 2 mln 2020: 2 mln
21p	VWS	2020 kennis over obesitas, voeding, leefstijl en samenwerking in keten in onderwijs zorgprofessionals	Overlapt deels met inzet PON en Alliantie V&Z		en bewegen!	?
22a	ZN			Aandacht voor leefstijl van	Herformuleren en beter	Aanvullende reactie in de loop van

				verzekeren en in collectieve contracten: Zorgverzekeraars zijn actief in het beheersen van zorgkosten onder meer via een passend aanbod in de collectieve polissen. Daarom is het belangrijk dat de wettelijke mogelijkheden daartoe behouden blijven	benutten. Deze maatregel is nu niet meer dan de huidige situatie.	volgende week
22b	ZN			Zorgverzekeraars ontwikkelen in samenspraak met relevante stakeholders in 2019 een leidraad voor de inbedding van leefstijl in de inkoop curatieve zorg.		
22c	ZN			In 2020 wordt de leidraad geïmplementeerd zodat vanaf 2021 in alle inkoopcontracten structureel aandacht is bij zorgverzekeraars en zorgaanbieders voor leefstijl. Uitgangspunt blijft dat aandacht voor preventie binnen de bestaande financiële kaders plaatsvindt.		
22d	ZN			Beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen stellen uiterlijk in 2020 uitkomst indicatoren vast voor leefstijl, alcoholgebruik en rookgedrag binnen de reguliere zorgverlening en hoe de effecten daarvan gemonitord kunnen worden. Zorgverzekeraars toetsen dit op haalbaarheid en passendheid binnen het Zvw-	Afstemmen met PON tav beroepsverenigingen. Het stuk over de wetenschappelijke verenigingen kunnen onder kennis vragen opgenomen worden (door VWS). Laatste deel maatregel opnemen.	

				kader en nemen deze indicatoren op in hun inkoopbeleid 2021, zodat deze indicatoren in 2022 onderdeel worden van de afspraken met zorgaanbieders in zowel de eerste als tweede lijn.		
				VNG spreekt gemeenten aan op het ontwikkelen van een samenhangend beweegaanbod (ic de inzet van de buurtsportcoach) en het daarbij aansluiten bij de inkoop van de GLI door de zorgverzekeraars.	Deze maatregel herformuleren ism VNG. Beide partijen in overleg om lokaal aan te sluiten bij het (totale) aanbod waardoor een sluitende keten ontstaat.	
				VWS maakt in 2019 met het Zorginstituut en de NZa afspraken over de manier waarop de centrale zorgverlener geborgd kan worden in de zorgverzekeringswet. Als dat niet mogelijk blijkt, maakt VWS afspraken met de VNG.		
				Zorgverzekeraars zullen indien nodig en in lijn met de uitkomst in 2020 in samenspraak met stakeholders (ic Care4Obesity en VNG) afspraken maken over de opschaling van de JOGG aanpak.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Opname als bij JOGG en VWS. Welke rol ziet ZN hier?	
X1	MISSEND	Borstvoeding. Directe link met overgewicht. Support lacterende kan beter: lactatiekundige in pakket.			1000 dagen / Borstvoeding is nog niet opgenomen. Wel van belang om onder de aandacht te brengen. Mogelijke borging met andere trajecten die al lopen? (Kansrijke start / PSS?)	
X2	MISSEND	Afvallen wordt vrij beperkt benoemd: Om 2040 ambities te			Betrekken professionals hierbij. Dit kan alleen als dit volgens	

		halen is het nodig dat x% van de mensen afvalt (RIVM) Speciaal inzetten op zwangeren lijkt raadzaam: dan ontstaat vaak overgewicht.			de uitgangsprincipes van de huidige visie/model gaat. Aanbod moet passend zijn, motiverend en niet gericht op afvallen alleen. In dat opzicht Zwangeren (die na reguliere periode gewicht niet krijgt raken) niet als aparte doelgroep, maar onderdeel van al beschikbaar aanbod.	
X3	NDF, LUMC, Diabetesfonds, Bas vd Goor	Integrale leefstijlaanpak op diabetes type 2 via groepsaanpak, doel halvering DM2 in 2023				
X4	Platform Gezonde Voeding 0-4 jaar: Groentenfruit Huis, RIVM, JOGG VC	ontwikkeling screeningsinstrument voeding bij kinderen 0-4 jaar, in wachtkamer in te vullen. NB: sluit aan bij wens van andere partijen om iets dergelijks te ontwikkelen op meer thema's (o.a. brede anamnese)				
X5	<u>Gezonde School</u>			Intensivering en versterken van de ondersteuning van scholen in ronde 2019-2020		
				Verbinding tussen zorg en preventie ism VNG en GGD GHOR met focus op inzet effectieve screeningsprogramma's middels de pijler Signaleren.		
				Intensivering van de samenwerking Gezonde school en JOGG en GGD-en en gemeenten met als doel versterking lokale infrastructuur rondom scholen.		

				Ontwikkeling van een digitaal monitorinstrument voor het in kaart brengen van activiteiten en maatregelen die worden uitgevoerd op de thema's en pijlers van Gezonde School.		
X6	Den Bosch (Jeroen Bosch Ziekenhuis)		Overlapt met ambitie PON	Doorontwikkeling van huidige methodiek van ketenaanpak naar volwassenen, vanuit de reeds bestaande samenwerking tussen 1ste lijn, GGD, gemeente en ziekenhuis	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. PON partner aan tafel.	
			Sluit aan bij diverse wensen, zoals Platform gezonde voeding en brede anamnese	Determinering dan wel ontwikkeling van methoden om communicatie tussen ouder/kind en professional te verbeteren, niet alleen voor optimalisering van overdracht van informatie maar ook het stimuleren van de eigen regie rol in de aanpak van overgewicht	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat, PON partner aan tafel.	
			Sluit aan bij ambities JOGG en VWS	Door ontwikkelen van de lokale 1e 1000 dagen aanpak met als doel om een landelijk model op te leveren (inclusief toolbox voor basisprofessionals en andere professionals).	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat, huidige subsidie	

Van: [redacted]
Aan: Seidell, J.C.; [redacted]; Gerda Feunekes; [redacted]; [redacted]; [redacted]
Cc: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
Onderwerp: Bijgewerkt schema feedback experts
Datum: maandag 6 augustus 2018 20:19:22
Bijlagen: [overzicht maatregelen met feedback 2-8-2018.docx](#)

Beste experts,

Nogmaals onze dank voor jullie aanwezigheid afgelopen week. Het was voor ons een nuttige sessie om een stap verder te komen richting een goed Preventieakkoord.

De komende dagen zullen we met partijen aan de slag gaan om de maatregelen nog scherper te krijgen en om jullie feedback te verwerken. Dit moet leiden tot een concepttekst voor het Preventieakkoord, thema overgewicht. We hebben momenteel geen expertmeeting meer staan, Jaap zal als expert aan tafel kritisch blijven op de voortgang en waar nodig jullie betrekken bij de verdere vormgeving van het Preventieakkoord. Uiteraard worden jullie überhaupt verder geïnformeerd over de vorderingen van het Preventieakkoord, zodra de teksten meer concreet zijn en er meer uitzicht is op draagvlak voor een gemeenschappelijke tekst. Dit zal allemaal de komende weken (tot de eerste week van september) zijn beslag moeten krijgen, daarna gaat het geheel richting de ministerraad.

Bijgevoegd treffen jullie (op hoofdlijnen en in aparte ingezonden stukken) jullie feedback aan. Mocht hier nog iets in ontbreken, dan horen we dat graag! Nogmaals veel dank voor jullie aanwezigheid en geleverde kennis.

Met vriendelijke groet, mede namens [redacted], [redacted] en [redacted],

[redacted]

Van: Marjon Bachra
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Re: RECENTERE VERSIE: Nieuwe tekst Preventieakkoord, feedback experts - reactie uiterlijk donderdag 9/8 12:00 uur
Datum: woensdag 8 augustus 2018 08:40:59

Ha [REDACTED],

Dank voor je mail. Ik probeerde je gisteren al te bellen maar je bent erg druk kan ik me voorstellen (realiseer ik me mede weer gezien het tijdstip van jouw mail ;-)

Ik heb even een aantal praktische vragen. Kun jij hier vandaag op reageren? Dan kan ik eea morgenochtend verwerken.

JOGG-gemeenten:

In de tabel staat een aantal vragen, bv extra inzet op de kwaliteit en kwantiteit van de JOGG-pijlers. Wil je dat we dat nog aanpassen in de tekst of is dit een aanbeveling voor de verdere uitwerking van de plannen maar niet nodig om dit in de tekst op te schrijven? Ik hoor graag wat de gedachten van de experts hierachter is en of dit dan ook nog budgettaire consequenties heeft.

Je geeft nu aan dat het budget fors is. Dat is het m.i. niet en dat licht ik je graag toe. Plan jij daarvoor een gesprek in?

Gezonde Scholen in JOGG-gemeenten:

Er staan nog vragen bij de gezonde scholen in JOGG-gemeenten en in jouw mail lees ik dat wij daar geen extra budget voor zullen ontvangen omdat dit primair ligt bij het programma de Gezonde School. Toch zou ik heel graag zien dat de ambities die wij hebben (en dit concreter en ambitieuzer zijn voor JOGG-gemeenten) wel terugkomen in het preventieakkoord zodat we echt een versnelling kunnen aanbrengen.

Gezonduit:

De stas spreekt op het congres Gezonduit in september. Het idee was om daar de start af te trappen en de ambities tav pretparken etc te presenteren. In je mail schrijf je dat hier geen middelen voor beschikbaar komen omdat dit onvoldoende impactvol is.

Hier moeten we het even over hebben. Want als daar geen middelen voor beschikbaar komen, dan kunnen wij dit niet voortzetten en blijft dit bij Schuttelaar liggen (dit werd eerder als onwenselijk door VWS beschouwd en hier is dus best wel wat haast bij).

Ik begrijp overigens de vraagtekens tav de impact maar hier moet de symboolwaarde niet onderschat worden. De stas kan hier in mijn optiek met minimale middelen een grote signaalfunctie afgeven (lees: ongezond is nu de norm, dat gaan we veranderen naar de gezonde keuze als norm).

Sportkantines:

Goed om te lezen dat er draagvlak is voor een gezonder voedingsaanbod in kantines. Wat betekent dit voor de verbreding naar de andere thema's (alcohol, roken) waar de afgelopen weken uitvoerig over is gesproken? Heb je daar nog verdere input voor nodig?

Gezonde werkvloer/ fysieke leefomgeving.

Begrijp ik goed dat hier een aanvullende tekst voor nodig is om eea helder te maken?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 7 aug. 2018 om 23:41 heeft [REDACTED] [REDACTED]@minvws.nl> het volgende geschreven:

Beste Marjon,

Afgelopen maanden zijn we bezig geweest met het toewerken naar een Preventieakkoord op de thema's alcohol, roken en overgewicht. Nu komt het Preventieakkoord in een fase terecht waarin de teksten concreter gaan worden en we richting een beslissende fase gaan. Op dit moment zijn we aan het onderzoeken welke partijen een rol kunnen spelen op de thema's van het Preventieakkoord.

Op basis van de gesprekken met experts zijn alle ingediende maatregelen bij de thematafel overgewicht beoordeeld op een aantal criteria (effectiviteit, haalbaarheid, schaalbaarheid en draagvlak) en op basis van de uitgangspunten van het WHO rapport 'ending childhood obesity'. Ook is overleg geweest met VWS ten aanzien van de maatregelen die financiële ondersteuning vragen, aangezien die zich moet verantwoorden over de uitgegeven middelen en of de te financieren activiteiten onder de verantwoordelijkheid kunnen of horen te vallen van de Rijksoverheid. Op basis hiervan hebben we maatregelen in het kader van het Preventieakkoord geprioriteerd.

Voor de maatregel gericht op het realiseren van een sterkere groei van JOGG-gemeenten, het doorontwikkelen van een sluitende ketenaanpak (inclusief nieuwe CBO richtlijn) en dit uitvoeren in (een deel van) deze gemeenten werd geconcludeerd dat dit mogelijk een grote impact kan hebben op het realiseren van de doelstellingen en ambities uit het Preventieakkoord gericht op overgewicht. Wel werd aangegeven dat het hierbij nodig is dat JOGG-gemeenten dan ook op alle pijlers een stevige inzet moeten plegen. Hier valt mogelijk nog een ontwikkeling of aanscherping te maken. Ook lijkt het gevraagde budget voor deze onderdelen stevig te zijn. Hierover is nader overleg nodig met VWS om te bezien welke mogelijkheden er zijn om met behoud van ambitie een passende begroting te kunnen realiseren voor het Preventieakkoord.

Ten aanzien van de maatregelen op de sportverenigingen/sportkantines en sport sponsoring voor het onderdeel overgewicht (voeding) zet dit voort op de bestaande beleidslijnen en liggen hier grote kansen om te komen tot een gezonder voedingsaanbod, overeenkomstig de criteria van het Voedingscentrum. Ook deze maatregel lijkt daarmee van belang te kunnen zijn voor het Preventieakkoord. Over de maatregelen gericht op gezondere dagattractieparken werd geconcludeerd dat dit een mooi voorbeeld kan zijn, maar wellicht niet voldoende impactvol is voor de doelstellingen van het Preventieakkoord om extra gefinancierd te moeten worden. Uw inzet om te komen tot meer gezonde scholen in JOGG-wijken is belangrijk, maar is in eerste instantie aan de uitvoerende partijen van de Gezonde School aanpak om te realiseren. Over de maatregel gericht op het voldoen van ondertekenaars aan het Akkoord Gezonde Voeding op Scholen werd aangegeven dat dit weliswaar belangrijk is, maar momenteel al onderdeel is van uw huidige activiteiten. Een eventuele groei van partijen bij dit akkoord zou als zodanig opgevangen kunnen worden binnen de instellingssubsidie. Voor de inzet op een gezonde werkvloer is onvoldoende concreet waartoe dit leidt en welke impact dit heeft op de doelen van het Preventieakkoord. Hetzelfde geldt voor het faciliteren van gemeenten om de fysieke omgeving structureel gezonder in te richten.

Op basis van bovenstaande afwegingen is de tekst, die u gisteren heeft ontvangen, voor het Preventieakkoord thema overgewicht geschreven. We vernemen graag of er eventuele aanpassingen aan de tekst nodig zijn, bij voorkeur **uiterlijk a.s. donderdag om 12:00 uur**. En uiteraard horen we het ook graag als er vragen zijn.

Tenslotte: uiteraard leidt deze ronde van aanscherpingen en keuzes maken tot een pakket van maatregelen waar tijdens het proces nog van kan worden afgeweken. Door keuzes van de staatssecretaris van VWS of door andere omstandigheden. Daarnaast is het ministerie van VWS bij financiering van activiteiten uiteraard gehouden aan de geldende regelgeving en subsidiekaders en kan niets op voorhand toegezegd worden qua financiering.

Met vriendelijke groet, mede namens Eric.

[redacted], [redacted], [redacted] en [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 6 augustus 2018 20:36

Aan: secretariaat@veneca.nl; [redacted]; [redacted]@fnli.nl;

[redacted]@cbl.nl; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[redacted]; E.F.C. van Rossum; Olor King; Menkveld-Beukers, Menrike;
[redacted]; Jelle de Jong; Saskia Kluit; [redacted]; Erna Mannen;
Andre de Jeu; [redacted]; Hanneke Dessing | Diabetes Fonds; Mark
Monsma; Backx, Hugo; [redacted]@vng.nl; [redacted];
[redacted]@kwadraad.nl; Marjon Bachra; [redacted] (Brancheorganisatie
Kinderopvang); [redacted]; [redacted]; [redacted]; Gert
Mulder; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];

CC: Burg, Eric van der; [redacted]@aef.nl; [redacted]@aef.nl;

Onderwerp: RECENTERE VERSIE: Nieuwe tekst Preventieakkoord, feedback experts - reactie uiterlijk donderdag 9/8 12:00 uur

De bijlagen in de vorige mail kunnen jullie negeren, bijgevoegd de meest recente stukken. Excuses voor het ongemak.

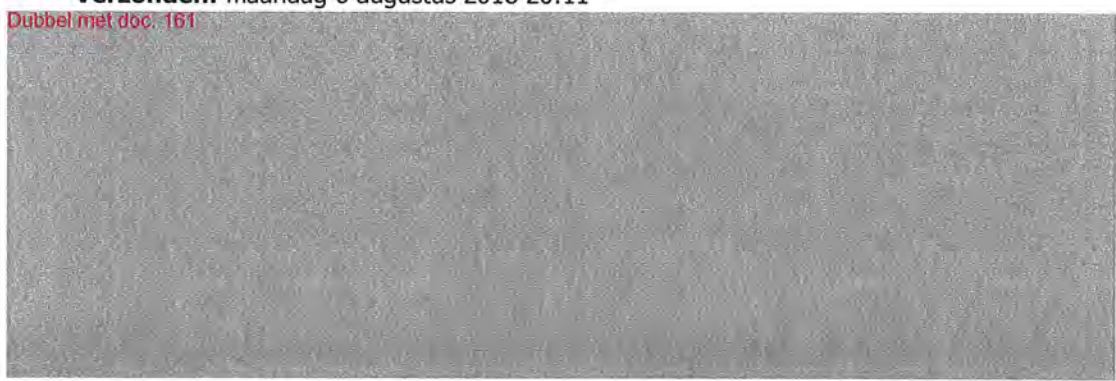
Met vriendelijke groet

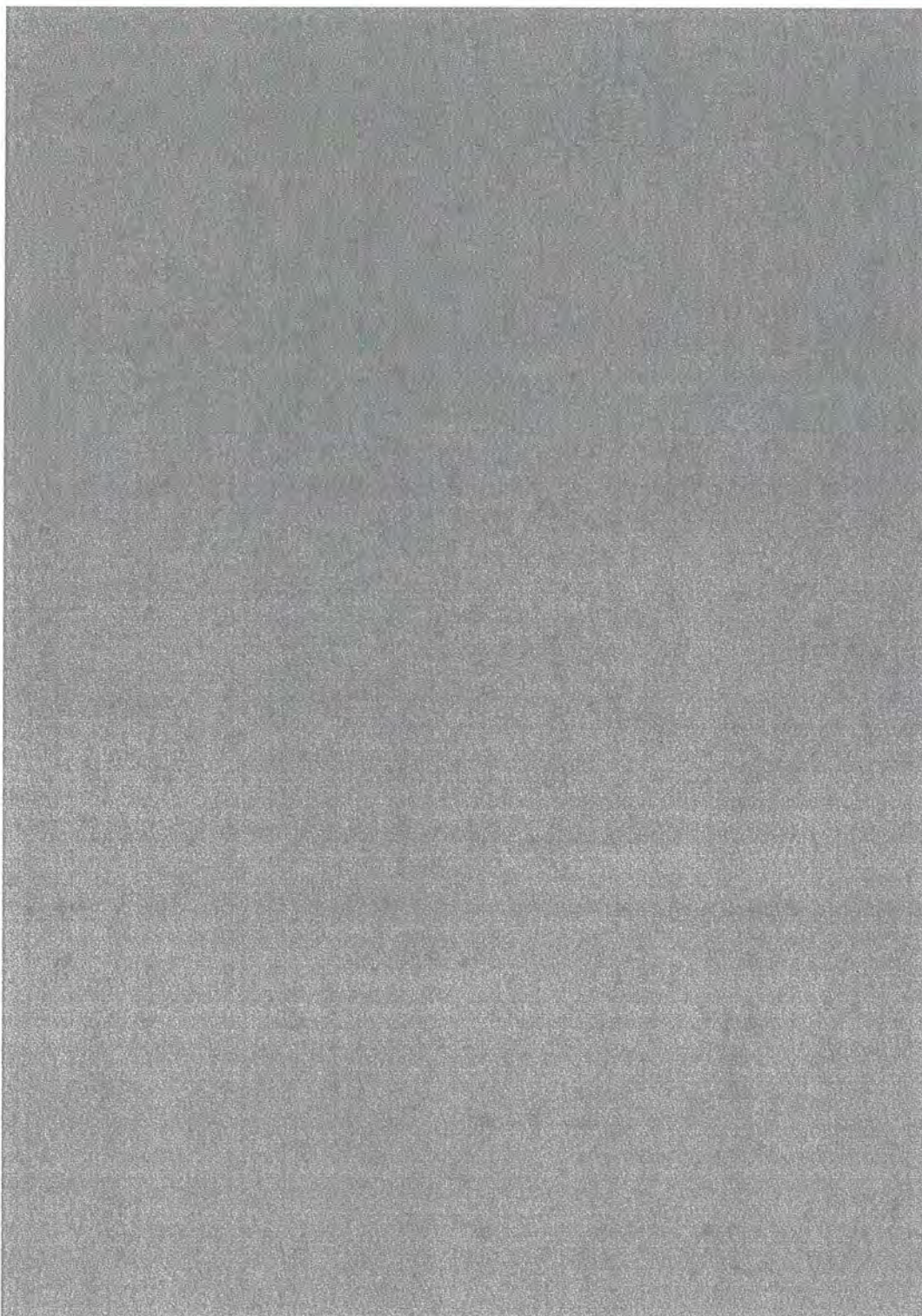
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 6 augustus 2018 20:11

Dubbel met doc. 161

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Conceptnota voor bespreking met stass Preventieakkoord
Datum: woensdag 8 augustus 2018 10:46:20
Bijlagen: [Nota ter beslissing 2018-07-23 7_14_04 \(2\).docx](#)

Ha [redacted],
Mooi overzicht, er is al veel werk verzet! Ik heb nog wat suggesties/opmerkingen in de nota gezet. Laat maar weten als ik nog iets kan doen!
Groetjes,
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 4 augustus 2018 19:27
Aan: [redacted]
Onderwerp: Conceptnota voor bespreking met stass Preventieakkoord

Dag allen,

Ten eerste natuurlijk veel dank voor het aanleveren van jullie informatie en bijdragen. Ik heb her en der wel wat ingekort, want anders kwam de nota tot over de 16 pagina's. Het is nu 12 pagina's :-o

En dan moet [redacted] (zie onderstaand) er nog naar kijken en aanvullen.

Aanstaande maandagochtend is Preventieakkoord overleg. Mochten jullie op basis van deze versie nog aanvullingen en aanpassingen hebben, dan kan dat dan of nog later in de week (nota gaat donderdag de lijn in).

Nogmaals dank!

Fijn weekend

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 4 augustus 2018 19:23
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Nota ter beslissing 2018-07-23 7_14_04 (2)

Ha [redacted],

Hierbij alvast een eerste conceptnota voor bespreking met de stass. Bijlagen heb ik er nog niet bij (teksten van thematafels, preambule en borgingstuk), maar dat moet eind komende week natuurlijk wel. Ik hoop dat je tijd kunt vinden om er naar te kijken en evt feedback te geven (wellicht in de trein richting Limburg)?

Met vriendelijke groet en nog een fijn weekend!

Van: Marc Jansen
Aan: secretariaat@veneca.nl; @fnli.nl; E.F.C. van Rossum; Olort King; Menkveld-Beukers, Menrike; Jelle de Jong; Saskia Kluit; Erna Mannen; Andre de Jeu; Hanneke Dessing; Diabetes Fonds; Mark Monsma; Backx, Hugo; @vng.nl; @kwadraad.nl; Marion Bachra; [Brancheorganisatie Kinderopvang](mailto:(Brancheorganisatie Kinderopvang)); Mulder; Gert
Cc: Burg, Eric van der; @aef.nl; @aef.nl
Onderwerp: RE: RECENTERE VERSIE: Nieuwe tekst Preventieakkoord, feedback experts - reactie uiterlijk donderdag 9/8 12:00 uur
Datum: donderdag 9 augustus 2018 12:00:16
Bijlagen: [image001.png](#)
[overzicht maatregelen met feedback 2-8-2018 reactie CBL.docx](#)
[Concept 2 Preventieakkoord Overgewicht - opmerkingen CBL.DOCX](#)

Beste [\[redacted\]](#),

Zie bijgevoegd onze reactie.

Opgemerkt moet worden dat wij dit niet met onze volledige achterban hebben kunnen afstemmen.

In een separate mail heb ik al aangegeven dat het proces van de totstandkoming van dit Preventieakkoord feitelijk onwerkbaar is. Wij hebben hier grote bezwaren tegen. In de piek van de vakantieperiode krijgen sectoren als de onze tweeënhalve dag om afstemming te krijgen met de achterban, die grotendeels met vakantie is.

Zie deze opmerkingen dus als een eerste voorlopige reactie en wij behouden ons het recht voor om aanvullende reacties te geven wanneer wij de komende tijd meer terugkoppelingen van onze leden krijgen.

Wij pleiten er dan ook serieus voor om het gehele Preventieakkoord in de loop van het najaar te concretiseren en finaliseren. Dit doet recht aan de oproep van de Staatssecretaris dat de betrokken partijen met mandaat een achterban vertegenwoordigen en er serieus mee aan de slag gaan. Door de thans gehanteerde tijdsdruk juist in deze periode van het jaar is dat feitelijk onmogelijk.

Ik ga ervan uit dat jullie dit met de staatssecretaris bespreken en tegemoet komen aan deze wens.

Verder pleiten wij ervoor dat het Preventieakkoord breed wordt ingebed en afgestemd met andere departementen zoals armoedebelief van SZW (lage SES) en Jong Leren Eten van LNV (gezonde kinderen) en initiatieven als NL2025 waar ook aandacht is voor gezondheid en preventie.

Verder is het van belang dat de gevraagde financiële ondersteuning voor een aantal maatregelen wordt onderkend en gehonoreerd.

Samengevat:

3a. en 3f. Ondersteuning WAC en verbetering monitoring resultaten AVP miljoen (€ 500k/jaar)	€ 1,5
3h. Nieuw voedselkeuzelogo. Vergt vergelijkbare organisatie als IKB destijds miljoen (€ 1 miljoen/jaar voor minimaal 3 jaar)	€ 3
3k. icm 21j en 21k Integraal toepasbare uitingsvorm Schijf van Vijf, ontwikkelen logo, borging gebruik en uitrol campagne minimaal € 3 miljoen	

Let wel, de kosten die het bedrijfsleven hiervoor moet maken als dit wordt toegepast betreft een veelvoud hiervan in aanpassing productsamenstelling, aanpassing verpakkingen, inpassing in bedrijfsvoering enz enz.

Met vriendelijke groet,

Marc Jansen

Directeur

T 070 [redacted]

I www.cbl.nl | [@passievoorfood](#) en [@desupermarkt](#)

A Overgoo 13, 2266 JZ Leidschendam, Nederland

Van: [redacted]@minvws.nl>

Verzonden: maandag 6 augustus 2018 20:36

Aan: secretariaat@veneca.nl; [redacted]@minvws.nl>;

[redacted]@fnli.nl; Marc Jansen [redacted]@cbl.nl>; [redacted]

[redacted]@cbl.nl>; [redacted]@fnli.nl>; [redacted]

[redacted]@atriumgroep.nl>; [redacted]@khn.nl>; E.F.C. van Rossum

<[redacted]@erasmusmc.nl>; Olof King <[redacted]@dvn.nl>; Menkveld-Beukers, Menrike

<[redacted]@zgv.nl>; [redacted]@mboraad.nl>; Jelle de Jong

[redacted]@ivn.nl>; Saskia Kluit <[redacted]@fietzersbond.nl>; [redacted]

[redacted]@fietzersbond.nl>; Erna Mannen <[redacted]@specialheroes.nl>; [redacted]

[redacted]@nocnsf.nl>; Andre de Jeu <[redacted]@sportengemeenten.nl>; [redacted]

[redacted]@zilverenkruis.nl>; Hanneke Dessing | Diabetes Fonds

<[redacted]@diabetesfonds.nl>; Mark Monsma <[redacted]@gezondheidsfondsen.nl>; Backx, Hugo

[redacted]@ggdghor.nl>; [redacted]@ggdghor.nl>; [redacted]@vng.nl; Elly

Dekker <[redacted]@VNG.NL>; [redacted]@kwadraad.nl' <[redacted]@kwadraad.nl>;

Marjon Bachra [redacted]@jogg.nl>; [redacted] (Brancheorganisatie

Kinderopvang) <[redacted]@kinderopvang.nl>; [redacted] <[redacted]@nocnsf.nl>; [redacted]

[redacted]@sociaalwerk.nl>; [redacted]@knvb.nl>;

[redacted]@fietzersbond.nl>; Gert Mulder <[redacted]@groentenfruihuis.nl>; [redacted]

[redacted]@nagf.nl>; [redacted]

[redacted]@zilverenkruis.nl>; [redacted]@poraad.nl>; [redacted]

[redacted]@zn.nl>; [redacted]@ivn.nl>; [redacted]

[redacted]@minvws.nl>

CC: Burg, Eric van der <[redacted]@amsterdam.nl>; [redacted]@aef.nl; [redacted]

[redacted]@aef.nl) <[redacted]@aef.nl>; [redacted]

[redacted]@ggd.amsterdam.nl>

Onderwerp: RECENTERE VERSIE: Nieuwe tekst Preventieakkoord, feedback experts - reactie
uiterlijk donderdag 9/8 12:00 uur

De bijlagen in de vorige mail kunnen jullie negeren, bijgevoegd de meest recente stukken.
Excuses voor het ongemak.

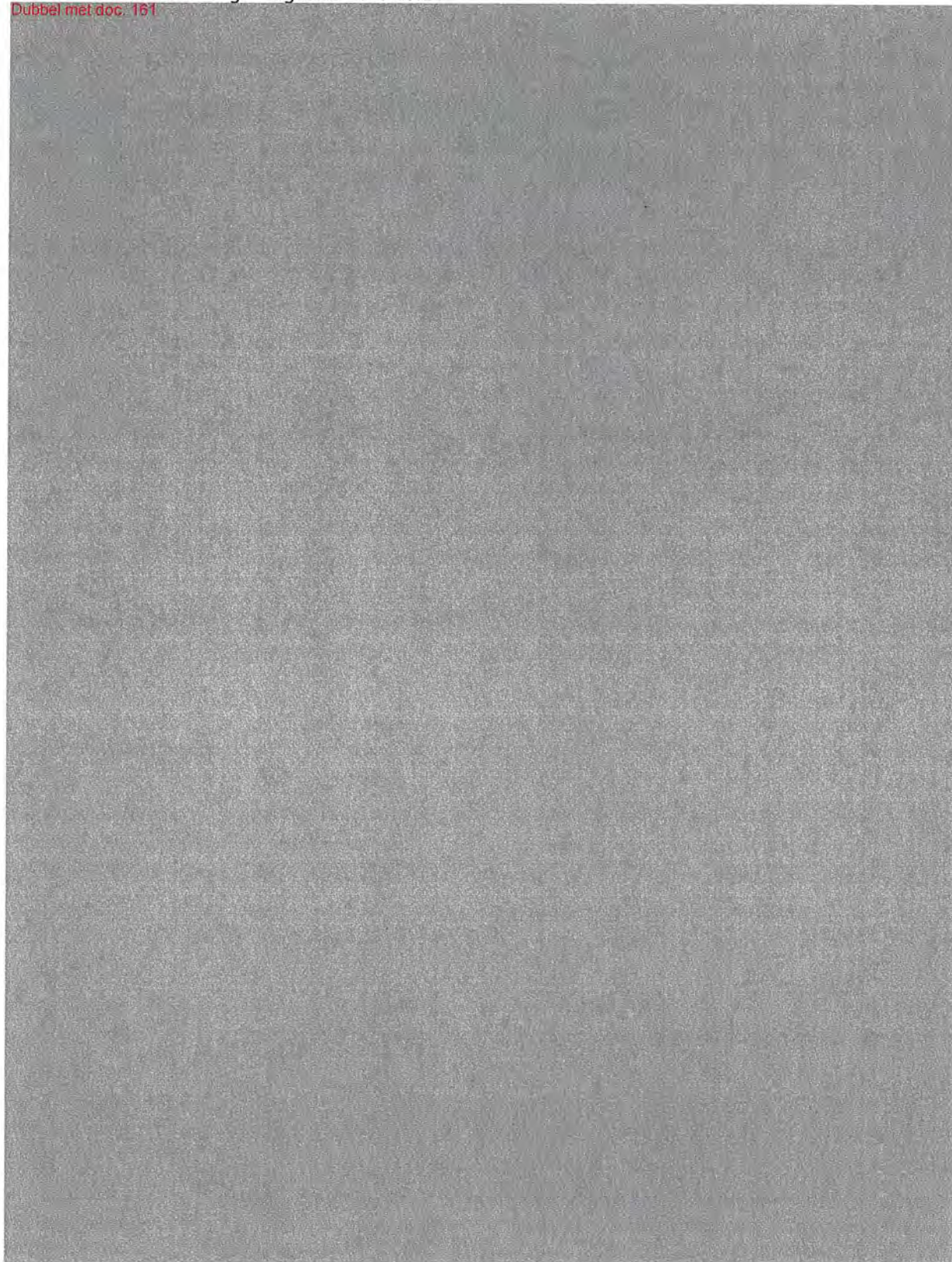
Met vriendelijke groet

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 6 augustus 2018 20:11

Dubbel met doc. 161

Tabel aangescherpte maatregelen t.b.v. secretariaat thematafel Overgewicht, d.d. 2/8/2018

Maatregelen worden beoordeeld op 5 criteria:

1. Effectiviteit,
2. Haalbaarheid,
3. Schaalbaarheid en
4. Draagvlak.

Deze wegen allen mee in het gegeven oordeel van de experts. Daarnaast wordt het WHO rapport 'Ending childhood obesity' en met name de aandachtgebieden die daarin genoemd worden als uitgangspunt genomen (<http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/259349/WHO-NMH-PND-ECHO-17.1-eng.pdf?sequence=1>).

Aanvullend advies:

- Opstellen definities en richtlijn tav 'gezonde buurt'/'gezonde omgeving' in termen van omgevingswet.
- Aandacht voor marketing op kinderen
- Bewustwordingscampagnes zijn maar in beperkte mate van meerwaarde op de ambities en doelstellingen.
- Aandacht voor de 'eerste 1000 dagen' periode
- De huidige voedsel- en voedselonderwijs maatregelen verbreden met voedingsvaardigheden en gezondheidsvaardigheden. (kennis en skills)
- Extra aandacht voor: 1. Integrale aanpak en de integraliteit van alle maatregelen gezamenlijk
2. De specifieke lage ses doelgroep
- Afstemming met het Gezondin programma (met name lokaal).
- Meer maatregelen zijn gericht op voeding. Zoek naar meer balans.
- Tip: inzet van Gezond in programma voor alle 3 de tafels (wordt meegegeven aan VWS).

Algemene opmerkingen:

Wij missen nog twee voorgestelde maatregelen:

- In 2020 is een integraal toepasbare uitingsvorm voor Schijf van Vijf producten/recepten/maaltijden beschikbaar'. Staat nu min of meer verstopt bij maatregel 21j en 21k. Deze maatregel opnemen onder onderdeel 3 en veel prominentere plek geven en duidelijker aangeven. Uitvoering VWS, Voedingscentrum, CBL.
Kosten pm
- In 2015 is Voedselonderwijs structureel en verplicht op alle (basis)scholen opgenomen in het curriculum (cf Alliantie Voedselonderwijs). OCW, VWS, JOGG

Dit Preventieakkoord betreft samenwerking tussen diverse stakeholders van overheid, ngo's en bedrijfsleven. Wettelijke maatregelen zoals belastingmaatregelen, distributiebeperkingen en wettelijke normen voor productsamenstelling maken geen onderdeel uit van een Akkoord en kunnen door partijen als ontbindende voorwaarde worden gezien indien deze (later) worden toegevoegd.

Met opmaak: Lettertype: Vet

Nr.	Partij	Maatregel	Feedback experts	Aangescherpt d.d. 2/8	Advies experts	€
1a	Alliantie N&G (Natuur en Gezondheid, o.a. IVN)	In 2020 150 Gezonde Schoolpleinen (groei +50), in 2025 500 en in 2030 2000 Gezonde Schoolpleinen	Hoeveel zijn er totaal? In 2030 100% is doel dat past bij ambities.	In 2030 hebben we 500 Gezonde Schoolpleinen gerealiseerd.	Is bijgesteld naar beneden, waarom?	a) €1.500.000 van VWS b) €4.500.000 cofinanciering van deelnemende scholen en gemeenten (dit blijkt uit eerdere projecten realistisch) c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
1b	Alliantie N&G	In 2020 15 Gezonde Buurten, in 2030 100 Gezonde Buurten	-Hoeveel buurten zijn er? Lijkt weinig. Alle buurten die het nodig hebben (lage SEP) is wat nodig is als doel voor 2030 om 2040 ambitie te verwezenlijken. Belangrijk voor buurten: vestigingsbeleid van ongezonde outlets. - Maatregelen gericht op gezonde voeding en zorg (zoals groepstrainingen DVN en inzet op Gezonde Buurten): 1. aandacht voor vergoedingen via bijvoorbeeld gemeente- en minimapolissen 2. aansluiten bij gecombineerde leefstijlinterventies en lokale ketenafspraken over signalering, diagnostiek, verwijzing en (na)zorg	in 2030 hebben we 40 'Gezonde Buurten' gerealiseerd. (feedback wordt meegenomen in aanpak).	Lokale samenwerking met 'Gezondin' kan de impact vergroten.	1) €2.250.000 van VWS 2) €2.000.000 cofinanciering van gemeenten en wijkteams (in ons huidige project bleek deze cofinanciering haalbaar) c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
1c	Alliantie N&G	In 2020 in 20 gemeenten, in 2025 100 en in 2030 250 gemeenten fysieke groene		In 2030 100 gemeenten fysieke groene gezondheidsroutes en wandelprogramma's EN in die gemeentes	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat	1) €2.500.000 van VWS 2) €2.500.000 cofinanciering van gemeenten en wijkteams (in ons huidige project bleek deze cofinanciering haalbaar)

		gezondheidsroutes en wandelprogramma's EN Wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes		wandelinterventies op maat voor mensen met overgewicht en diabetes. We zoeken hierbij de samenwerking met de Diabetesvereniging en Fietersbond.		c) de financiering loopt tot 2030, waarbij we het bedrag van VWS graag in het beginstadium al tot de beschikking hebben. Dit blijkt bij het werven van cofinanciering een belangrijke trigger.
2a	Alliantie Voeding en Zorg & VENECA?	In 2025 hebben 5 ziekenhuizen een gezond aanbod voor 5patiënten, personeel en bezoekers	Er zijn 316 ziekenhuizen. In 2030 alle ziekenhuizen gezond aanbod is nodig om ambitie 2040 te verwezenlijken. (Criteria: Voedingscentrum criteria scholen)	In 2020 zijn er richtlijnen voor 'Gezonde Voeding in het Ziekenhuis' (Alliantie V&Z, VWS, Voedingscentrum) en hebben 5 ziekenhuizen een gezond aanbod in het personeelsrestaurant en in het bezoekersrestaurant.	Goede maatregel. Speelt ook een symboolfunctie mee en is een breed voorbeeld om te volgen.	- coördinatieteam 600.000 euro voor 2010-2024, kosten bijeenkomsten, materialen, communicatie 250.000 Euro. Totaal 850.000 €. (voor deze 3)
				In 2025 heeft 50% van de ziekenhuizen een gezond aanbod in personeelsrestaurant, het bezoekersrestaurant en de maaltijdservice voor patiënten (Alliantie Voeding, VWS, VENECA?).		
				In 2030 is het aanbod van voeding gezond in alle ziekenhuizen.		
				In 2025 zijn nieuwe inzichten opgedaan voor ziektespecifieke voedingsbehoeften en zorg op maat van mensen met chronische ziekten en overgewicht. Dit wordt gerealiseerd voor diverse doelgroepen (hart en vaatziekten, oncologie, leverziekten en mensen die een bariatrische ingreep hebben gehad (terugvalpreventie)).		

				In 2030 is dit ingebed in richtlijnen (Alliantie Voeding in de Zorg, VWS).		Traject van onderzoek, inbouwen in de praktijk, kennis delen 1,6 miljoen €.
2b	Alliantie V&Z & PON	In 2025 is in het onderwijs voor zorgprofessionals aandacht voor voeding, leefstijl, obesitas en context. In 2020 en 2025 is dit in resp. 2 en 5 opleidingen gerealiseerd en is het resp. opgenomen in het Raamplan Artsopleiding (2020) en FMS en NHG nascholingsplan (2025)	-Vanaf wanneer zijn alle zorgprofessionals getraind? Om 2040 te halen is het zsm nodig, uiterlijk 2025. Niet alleen artsen –alle hulpverleners - In het curriculum van de artsen niet alleen over voeding moet gaan, maar ook over bewegen in het kader van 'bewegingsbewustzijn'	In 2030 is in het onderwijs voor zorgprofessionals aandacht voor voeding, obesitas, leefstijl en samenwerking in de keten. In 2020 en 2025 is dit in het curriculum van resp. 3 en 6 medische opleidingen gerealiseerd en is het afgestemd met de relevante stakeholders. Voor de zorgopleidingen (HBO en MBO) wordt leefstijl een onderdeel van het curriculum, 10% van de opleidingen in 2020 en 80% in 2025.	Hoe zit het met opname in het raamplan? Waarom in 2025 niet alle medische opleidingen Voor hogere impact ook opnemen: -betrekken nascholingen -beroepsgroepen nemen deze aandachtsgebieden ook op in de beroepsprofielen (versterkt de implementatie in opleidingen) -toevoegen gezondheidsvaardigheden en bewegen -extra maatregel op het meedenken hoe deze kennis ook binnen de huidige inzet vertaald en ingezet kan worden.	Versnellen van ontwikkeling door aanstellen van team om dit aan te jagen: overleg met het veld, plan van aanpak ontwikkelen, curricula checken en vernieuwing inbedden (600.000 € voor 2019-2024). Onderwijs ontwikkelen en verzorgen, lespakketten, e-learning (200.000-500.000 €) passend bij opleiding. Totaal 1,1 miljoen ?
2c	Alliantie V&Z	Doorontwikkeling e-health applicatie Eetscore en uitrol in de zorg	-uitgaan van evidence based interventies of interventies die daarop getoetst worden. Maatregel eventueel formuleren in algemene termen zonder benoemen instrument (zie opm onder) -Specifieker- wat levert het op? Bv. Alle ziekenhuispatienten krijgen in 2025 snelle screening van eetpatroon en bijbehorende advies. - Maatregelen gericht op ontwikkelen van apps (zoals de e-health applicatie eetscore en uitbreiding van de app 'Kies ik gezond') of campagnes (zoals het platform actieve mobiliteit): -benutten kwaliteitscriteria	In 2020 is er een gevalideerd en in de zorgketen geëvalueerd online instrument (Eetscore) beschikbaar om mensen te helpen gezonder eten. Met het veld wordt dit voorgedragen voor het Toetsingskader van Zorginstituut Nederland. In 2025 is in 50% van de ziekenhuizen en hun ketenpartners een snelle screening van het eetpatroon met voedingsadvies op maat ingebed in de zorgprocessen.		Schatting 250.000 €.

			voor (online) toegankelijke informatie (checklist, eHealth4All)			
2d	Alliantie V&Z	Doorontwikkeling interventie GO! en uitrol in gemeenten via JOGG en C4O	Uitgaan van bewezen effectieve interventies zoals opgenomen in de database. GO! Is dat niet. Advies is om in te zetten op uitrol en	In 2020 is GO! een multidisciplinaire erkende GLI (kinderen met obesitas en overgewicht; specifiek inzetbaar bij multidomeinproblematiek). Het proeftuinen project van C4O loopt af dit jaar. (afgesteld met C4O?) Hoe zit het met ander aanbod dat volgens het ketenmodel nodig is?	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat	Budget – nog niet gedefinieerd.
3a	CBL & FNLI	AVP in 2020 versneld en geïntensiveerd uitgevoerd		AVP in 2020 versneld en geïntensiveerd uitgevoerd	- Inzet op acceptatie suiker-, vet- en zoutvervangers. - Verbetering monitoring - Investering VWS in WAC en ondersteuning Waardevolle inzet. 1. Is dit zonder aanvullende commitment in 2020 klaar? 2. Mist doorkijk na 2020	VWS: 300k totaal (niet pj) €500k/jr = €1,5M ₁
3b	CBL & FNLI		Advies productgroepen om volgens experts op te focussen: In ieder geval sign stappen in 3 branches			
3c			1. Frisdrank/sap/water: a) Kcal reductie per 100 ml 25% lager dan in 2012 --> Wat is timing? Als het over de categorie heengaat (meer water, meer light is trend) lijkt het	Wat is timing? Als het over de categorie heengaat (meer water, meer light is trend) lijkt het niet veel. Beter: in 2025 de dranken gemiddeld 25% minder kcal + alle dranken met hoogste caloriegehalten minimaal 25% minder cal.	Aanscherpen.	

Met opmerkingen [MJ1]: Gevraagd van VWS

Verwijderd: (CBL)

Met opmerkingen [MJ2]: Wie heeft dit ingebracht?

			niet veel. Beter: In 2025 de dranken gemiddeld 25% minder kcal + alle dranken met hoogste caloriegehalten minimaal 25% minder cal. b) In VO alleen nog maar caloriearm beschikbaar, in pretparken geen energiedranken meer en regular in kleinere porties --> alle scholen, zeker ook MBO.	→ Alle scholen, zeker ook MBO.		
3d			2 Koek, snoep, chocola: kcal per portie kleiner, met impact op 70% van het marktvolume			
3e			3 Zuivel: suikerreductie in zuivel: additionele verlaging van 5% gemiddeld --> Additioneel? Wat is concrete doel? 5% lijkt met beweging vd markt te halen.	Additioneel? Wat is concrete doel? 5% lijkt met beweging van de markt te halen.	Aanscherpen	
3f	CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw integraal systeem voor productverbetering	Het door commissie voorgestelde nieuwe (getrapte) systeem invoeren. Brede deelname. Wettelijke normen om aan onderkant verbeteringen te zien qua zout, suiker, verzadigd vet.	In 2020 een nieuw integraal systeem voor productverbetering		€500k/jr = €1,5M
3g	CBL	In 2040 heeft XX% van de supermarkten in JOGG wijk gezond beleid		In 2040 heeft 50XX% van de supermarkten in JOGG wijk gezond beleid (CBL: Dit is niet afgestemd met de achterban, dan wel getoetst op haalbaarheid of	Wordt overgenomen. Ondersteuning van community aanpak 'Gezondin' kan helpen bij lokale implementatie.	

Met opmerkingen [MJ3]: Wie heeft dit ingebracht?

Met opmerkingen [MJ4]: Wie heeft dit ingebracht?

Met opmerkingen [MJ6]: Gevraagd van VWS

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [MJ5]: Past niet in Akkoord

Verwijderd: -Om 2040 ambitie te halen zou doel moeten zijn: alle supermarkten in 2030. ¶
 -Specificatie nodig: x% meer Sv% verkoop, x% minder buiten schijf. Voedingscentrum kan (net als Schoolkantines) ook richtlijnen Gezonde Supermarkten maken.

Met opmerkingen [MJ7]: Definieer Gezond Beleid

				realisme. Wij kunnen er hooguit naar streven om de omzet van Sv5-producten met bijv. 5% jaarlijks te laten stijgen. Dat zal al een hele klus zijn. In een Akkoord gaan w geen afspraken maken over verminderen. Wij willen stimuleren, nudgen, verleiden enz, maar we gaan niks verbieden.)(supermarkten moeten alle wettelijk toegestane producten kunnen verkopen. Dat is de core-business. Ook hier geldt dat wij willen inzetten op stimuleren, nudgen, verleiden enz.)		
3h	CBL & FNLI & VWS	In 2020 een nieuw voedselkeuzelogo	Goed om consument te informeren. Effectiviteit op gedrag helaas nog nergens gezien. Essentieel voor effectiviteit is dat alle partijen het logo gebruiken: VWS moet de voorwaarden daarvoor scheppen.	In 2020 een nieuw voedselkeuzelogo.	Consumenten-onderzoek, notificatie en campagne	VWS: 350k + cofin CBL en FNLI en SGF? CBL: €1M/jr = €3M
				In 2020 is een integraal toepasbare uitingsvorm voor Schijf van Vijf producten/recepten/maaltijd en beschikbaar (CBL, GFH, VCN, VWS)		
3i	CBL	Jaarlijks 750 trainingen medewerkers retail	Hele belangrijke actie! Wanneer is iedereen dan getraind? 750 lijkt weinig, alleen COOP heeft al zoveel winkels. Om 2040 ambitie te halen 2025 als doel en daarna elk jaar een nieuwelingentraining en opfrustrainingen.	Jaarlijks 750 trainingen medewerkers retail (Niet alle medewerkers in een supermarkt hoeven in aanmerking te komen voor de vernieuwde training. Training moet overigens nog gefinaliseerd, getest en uitgerold worden. Dit moet nog besproken wordt in de		

Met opmerkingen [MJ8]: Uiterlijk in 2020. Uiteraard als randvoorwaarde dat wij betrokken zijn bij de ontwikkeling en eens zijn met een nieuw logo. Gaat namelijk om enorme investeringen om verpakkingen van een nieuw logo te voorzien en producten erop aan te passen. Hier mag niet lichtzinnig aan voorbij worden gegaan.

Met opmerkingen [MJ9]: Geen cofinanciering CBL beschikbaar

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [MJ10]: Gevraagd van VWS

Met opmaak: Doorhalen

				CBL-projectgroep Opleidingen en vergt nog tijd. Overigens heeft COOP 260 winkels)		
3j	CBL & VCN	Uitbreiding App 'Kies ik gezond' naar food service	-Maatregelen gericht op ontwikkelen van apps (uitbreiding van de app 'Kies ik gezond') of campagnes (zoals het platform actieve mobiliteit): benutten kwaliteitscriteria voor (online) toegankelijke informatie (checklist, eHealth4All)	Uitbreiding App 'Kies ik gezond' naar food service (SMART formulering / concretisering ontbreekt)		
3k	CBL	Eenmaal per week Regelmatig aandacht voor Schijf van Vijf bij het schap in supermarkt	Om 2040 ambities te halen- is eenmalige actie niet toereikend. Hele supermarkt moet mensen verleiden tot gezonde keuze. Veel aanbod + reclame voor ongezonde producten werkt tegen de 2040 ambitie in- dus afbouwen.	Elk jaar aandacht voor Schijf van Vijf bij het schap in supermarkt. (Blijkbaar is aan deze tafel niet de mededingingstoets gedaan zoals bij Alcohol wel gedaan is. Geen referenties naar verbieden van producten of verboden op gebied van marketing of reclame. Of de experts het nou leuk vinden of niet, dit is commercieel en mag gewoon domweg niet, tenzij je het wettelijk verankerd. En dan kan het geen onderdeel zijn van het Akkoord.)	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Inzet op kortstondige grote publiekscampagnes heeft weinig impact.	€1M/jr = €3M
3l	CBL	Aanscherping regels kidsmarketing ook op branded characters	Passend bij 2040 ambitie: kindermarketing afschaffen, alleen inzetten om gezonde product (Schijf van Vijf) te stimuleren.. Geen nieuwe eigen characters ontwikkelen, tenzij om gezonde producten te stimuleren.	Aanscherping regels kidsmarketing ook op branded characters Idem als hierboven. Verbod op commerciële activiteiten kan en mag niet. Jammer dat het steeds genoemd wordt want zo worden wij gedwongen niet op negatieve manier op te reageren. En wij willen nu juist positief met Gezondheid en preventie aan		

Met opmerkingen [MJ11]: Gevraagd van VWS

Met opmaak: Doorhalen

Met opmaak: Doorhalen

				de slag. We moeten ervoor waken dat deze framing niet doorgaat. (geen reactie op verbod nieuwe eigen characters, tenzij gezonde producten.		
4a	DiabetesVN	In 2020 in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) 50 groepstrainingen voor 15 mensen met Diabetes M2 (en daarna? Doel 2030 mist)	- Maatregelen gericht op gezonde voeding en zorg (zoals groepstrainingen DVN en inzet op Gezonde Buurten): 1. aandacht voor vergoedingen via bijvoorbeeld gemeente- en minimapolissen 2. aansluiten bij gecombineerde leefstijlinterventies en lokale ketenafspraken over signalering, diagnostiek, verwijzing en (na)zorg	De Diabetesvereniging organiseert In 2020 in 3 regio's (Zuid-Limburg, evt Haaglanden en evt Groningen) telkens 50 groepstrainingen voor 15 mensen met, of met verhoogd risico op Diabetes M2.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Impact is gering.	financieringsbehoefte van €135.000 ex BTW, Voor de financiering van de organisatie van 150 voorbeeldtrainingen. Separaat zal DVN zich inzetten voor minimaal een zelfde aantal trainingen (150) in andere regio's/gemeenten, waarbij de financiering vanuit gemeenten, zorgverzekeraar en/of ketenzorgbudget (zoals gli) afkomstig is.
				DVN wil separaat in uiteindelijk alle gemeenten waarin de prevalentie van Diabetes type 2 hoog is (zie de bij u bekende overzichtskaart van Nederland) vergelijkbare trainingen aanbieden.	100% uitrol is mooi.	
				De aansluiting op de gecombineerde leefstijlinterventie en de lokale ketenafspraken wordt geborgd door afstemming vooraf met de eerste lijn.	SMART formulering / concretisering.	
5a	GroentenFruit Huis	Intensivering groente en fruit op scholen		In 2040 krijgen alle basisschoolkinderen op school gedurende de schooldag 1 stuks fruit en minimaal 50 gram groenten.	Schaalbaar. Belangrijk: pas impact als buurt en thuis betrokken worden! Dit blijkt ook uit evaluatie schoolgruizen waar thuis minder consumptie optrad. Aanpassen tav impact.	Benodigde financiering VWS € 1 miljoen per jaar voor 2019 en oplopend afhankelijk van groei deelname scholen.
				In 2019/2020 krijgen 10 % meer scholen		Zie boven

				schoolfruit/groenten. Minimaal hiervan 100 laag SES scholen.		
				In 2025 wordt op 50% van de scholen groenten en fruit gegeten.		Zie boven
				In 2040 wordt op alle basisscholen groenten en fruit gegeten.		Zie boven
5b	GroentenFruit t Huis	Intensivering groente en fruit op de werkvloer		In 2040 is het verstrekken van gezonde voeding op alle werkplekken de norm, dit is vastgelegd in de betreffende ARBO wetgeving en de negatieve belastingprikkel hiervoor zijn opgeheven. Sociale partners hebben afspraken gemaakt over de gezonde werkvloer.		Financiering VWS: in combinatie met scholenvoorstel. Samenhang met doelstelling VWS, JOGG ,Voedingscentrum, VENECA.
				In 2020 zijn alle Rijkskantines gezond, het aandeel groenten en fruit voldoet aan de aanbeveling van het Voedingscentrum (niveau goud).		
				In 2025 zijn alle kantines in door overheid gefinancierde instellingen gezond (niveau goud)		
				Vanaf 2019 en verder worden alle activiteiten met het oog op het te behalen doel in 2040, consumptie van groenten en fruit naar Schijf van Vijf, versterkt binnen het Nationaal Actieplan Groente en Fruit (NAGF ¹).		Financiering VWS € 500 k per jaar voor 2019, 2020 en 2021 Inbreng LNV € 1,85 miljoen (2017- 2020) Inbreng GFH € 900 k (2017-2020)
6a	Fietzersbond + WN	In 2020 +3,4 miljard fietskilometers en 200-		In 2030 in totaal 1,25 miljard fietskilometers per jaar voor woon-werk (23,5% meer dan	Aanvullend aan Klimaatakkoord I&W	€ 610.000 in 2015, financiering is benodigd voor de opdrachtverstrekking aan het

10.2.e

Met opmerkingen]: Boven staat rijkskantines. Hier
landelijk of ook lokaal? In dat geval VNG ook aanhaken.

¹ Het NAGF bestaat sinds 2017 en richt zich op Jonge gezinnen, Gezondheidszorg en Out of Home. Het NAGF initieert, coördineert en stimuleert

		600.000 werknemers in beweging - Oprichting Alliantie Werken in beweging		in 2017) In 2030 in totaal 25.000 loopkilometers per jaar (150% meer dan in 2017) op wandel-naar-je-werkdag door: 1. Bewustwordingscampagne werkgevers gericht op het stimuleren van dagelijks bewegen bij werknemers 2. Bewustwordingscampagne werknemers gericht op het stimuleren van dagelijks bewegen door werknemers.	Twijfel of deze wel genoeg impact heeft. -Accent op sectoren met lage ses groepen. Is dat mogelijk en hoe? Advies: richting werkgevers een integrale aanpak icm maatregel 5.	uitvoerende communicatiebureau. Voor nu is per campagne het bedrag van minimaal € 100.000 opgenomen. Afhankelijk van de schaal van de campagne zal hier wel of niet een wens ontstaan voor aanvullende financiering vanuit VWS vanaf 2020.
6b	Fietzersbond + WN	In 2020 een platform met 10 beste maatregelen op actieve mobiliteit naar/op werk, evt aangevuld met campagne		Ten opzichte van 2017 zijn er in 2020 minimaal 205.000 extra werknemers in beweging door: - Oprichting Alliantie Werken in beweging (Fietzersbond, Wandelnet, netwerken van werkgevers en Beter Benutten regio's) - Oprichting platform met maatregelen/stimuleringspakketten voor actieve mobiliteit (waaronder 10 beste maatregelen en zoekkaart voor projecten in de regio) - Jaarlijkse campagnes 'Fiets naar je werk-dag' en 'Wandel naar je werk-dag'	Goede aanscherping Advies: extra werknemers in beweging <i>die beweegrichtlijnen halen</i> . En wordt dit richting 2030/40 nog verder uitgebouwd?!	a) Een financiële impuls wordt gevraagd voor het ontwikkelen van indicatoren en het oprichten van het platform, de nulmeting en het monitoren van de pakketten (€ 6.400 in 2018, € 64.600 in 2019 en € 15.000 p.j. na 2019 voor monitoring). Zie de bijlage voor het volledige voorstel. b) Voor het platform wordt een verdienmodel ontwikkeld zodat het na 2019 duurzaam bestendig kan worden.
6c	Fietzersbond + WN	In 2020 250 gecertificeerde fietsvriendelijke werkgevers	Kosten: 160 en 240k (2019/2020)	Eind 2020 zijn er 250 door de Fietzersbond gecertificeerde fietsvriendelijke werkgevers (ten opzichte van PM in 2017)	Hoe leidt dit tot meer fietsende werknemers?	Inkomsten vanuit certificering en een financiële impuls vanuit VWS -2019: € 113.000 vanuit certificering door Fietzersbond, € 45.250 vanuit VWS -2020: € 270.000 vanuit certificering

						door Fietzersbond, € 17.250 vanuit VWS
7a	FNLI	In 2020 minder sportsponsoring gericht op kinderen in sportomgeving Zie ook maatregel JOGG/NOC*NSF	Belangrijk om zsm te beginnen met afbouwen, gezien impact op publiek. Advertising is 2000x volume van voorlichting. Om 2040 ambitie waar te maken: zsm geen sportsponsoring meer met ongezonde producten, de relatie sport en ongezond eten moet niet meer gevoed worden. Stapsgewijs programma waarbij kinderen eerst komen: 2020.			
7b	FNLI	In 2020 licensed media characters voor kinderen uitgefaseerd Zie ook maatregel CBL	Passend bij 2040 ambitie: kindermarketing afschaffen, alleen inzetten om gezonde product (Schijf van Vijf) te stimuleren.. Geen nieuwe eigen characters ontwikkelen, tenzij om gezonde producten te stimuleren.			
7c	FNLI	Marketing om gematigde consumptie de norm te maken	Goed plan. Link aan Schijf van Vijf- gaat niet alleen om cal, ook om kwaliteit.			
8a	GGD GHOR NL	Mist nog				
9a	JOGG, FNLI, CBL VWS	In 2020 50% JOGG gemeenten, in 2025 alle gemeenten JOGG		in 2020 50% JOGG-gemeenten	Grote impact. Advies om te per JOGG pijler de ambities te verhogen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Lokale samenwerking met Gezondin kan meerwaarde hebben. Verdere uitbouw richting 2030/40?	voor 2019: €835.000 voor 2020: €1.290.000 Voor 20 gemeenten extra per jaar op bestaande doelstelling
9b	JOGG, PON, VWS	In 2019 is duidelijkheid over de bekostiging van de centrale zorgverlener bij		Inzicht en uitsluitel over bekostiging uiterlijk 01-07-2019		

Met opmerkingen [M13]: CBL gaat hier niet over

Met opmaak: Doorhalen

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen : professionalisering /algemene organisatiekosten:

voor 2019: €450.000

voor 2020: €525.000

Totale vraag JOGG:
voor 2019: €1.775.000
voor 2020: €2.305.000

10.2.e

		kinderen met obesitas (essentieel dus zsm)				
9c	JOGG	In 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG gemeenten		in 2020 een stijging van gezond gewicht in tenminste 75 JOGG-gemeenten	Advies tav JOGG inzet: - aanscherping tav 'daar waar de problemen het grootst zijn' vs 'omgevingen waar problemen het grootst zijn'. Focus op de lage ses doelgroepen en waar die zich bevinden. - Inzetten op alle 5 de pijlers met gelijkwaardige kwaliteit en kwantiteit.	voor 2019: €490.000 voor 2020: idem
9d	JOGG	In 2020 werken 35 JOGG gemeenten aan een sluitende ketenaanpak op kinderen met obesitas In 2025 heeft de helft van alle JOGG-gemeenten een sluitende ketenaanpak		in 2020 werken 35 gemeenten aan een sluitende ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas. In 2025 werkt de helft van het aantal JOGG-gemeenten aan een ketenaanpak.	Afstemmen met doelstelling VWS, die is hier leidend.	Co-finan vanuit gem. tav menskracht
				aanvullende maatregel op overzicht VWS: in 2020 is de CBO richtlijn en de zorgstandaard voor kinderen met overgewicht opgesteld en/of aangepast. Relevante opleidingen en professionals werken volgens de visie en werkwijze van het landelijk model voor de ketenaanpak	Valt onder de maatregelen ingebracht door PON.	
				in 2020 is het model voor de ketenaanpak verder doorontwikkeld, is input geleverd voor opleidingen en zijn financieringsmogelijkheden geoptimaliseerd.	Gaat JOGG dit doen?	Voor totale ketenaanpak (3 bovenstaande) voor 2018: €490.000 voor 2019: €2.550.000 voor 2020: €2.700.00
9e	JOGG, VWS	In 2020 2500 sportverenigingen aan		in 2020 zijn er 2500 sportverenigingen aan de slag		voor 2019: €472.500 voor 2020: €472.500

		de slag met gezondere omgeving (incl. roken en alcohol), 40% brons niveau Voedingscentrum		met een gezonder voedingsaanbod, waarvan 40% op niveau Brons volgens richtlijnen Voedingscentrum		
				In 2020 heeft 40% van bovengenoemde sportverenigingen een rookvrije sportomgeving en een verantwoord alcoholbeleid (focus op onder 18 jaar)	Focus op tafel overgewicht.	voor 2019: €90.000 voor 2020: €90.000
9f	JOGG	In 2020 op maat aanpak op BES eilanden en in 2025 zicht op resultaat				
9g	JOGG	In 2020 hebben alle sportevenementen gericht op kinderen gezonde sportsponsoring (80% gezond) en voedingsaanbod is niveau goud (80% gezond)		In 2020 voldoen sportevenementen (lokaal, regionaal en nationaal) gericht op kinderen, aan 100% gezonde sportsponsoring en aanbod van eten en drinken aan niveau goud (80% gezond, 20 % uitzonderingskeuze) van het VC. Voor sportevenementen waar naar verwachting meer dan 25% kinderen zijn: zowel sportsponsoring als aanbod van eten en drinken op niveau goud (verhouding 80/20%)	goede, ambitieuze, meetbare maatregel.	voor 2019: €90.000 voor 2020: €40.000
				Partijen spannen zich voorts in om de beweging voor gezonde sportsponsoring en een gezond aanbod van eten en drinken, gericht op meer doelgroepen, richting 2030 in te zetten.	Wat gaat JOGG hieraan doen? Dit is nu een beweging van het veld.	

9h	JOGG	In 2020 hebben 15% van alle dagattractiesparken een gezond voedingsaanbod niveau brons van Voedingscentrum. In 2030 alle.		In 2020 hebben 15% van alle dagattractiesparken een gezonder voedingsaanbod op minimaal niveau brons van het VC		voor 2019: €150.000 voor 2020: €100.000
				In 2030 werken alle dagattractiesparken met een gezonder voedingsaanbod minimaal niveau brons		Nog niet opgenomen
				in 2020 is 50% van de scholen in nieuwe JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet voeding en sport en bewegen.	Valt dit niet onder 9i?	voor 2019: €150.000 voor 2020: €150.000
9i	JOGG	In 2030 100% gezonde scholen (Vignet Voeding) in JOGG-gemeenten		In 2030 zijn alle scholen in JOGG-gemeenten aan de slag met de gezonde schoolaanpak op het vignet voeding en sport en bewegen.	Aan de slag is iets anders dan het vignet hebben. Is deze maatregel afgezwakt? In 2030 100% in bezit is nodig voor halen doelstellingen, met name omdat de effecten tijd nodig hebben om zichtbaar te worden.	
9j	JOGG	In 2020 voldoen alle ondertekenaars (huidig aantal + 10) van het Akkoord Gezonde Voeding op Scholen aan niveau zilver van Voedingscentrum		In 2020 voldoen alle ondertekenaars van het Akkoord 'Gezonde Voeding op Scholen' aan minimaal niveau zilver volgens de richtlijnen van het VC		Geld voor VC: 2019: €10.000 2020: €10.000
9k	JOGG	Gezonde Werkvloer integraal onderdeel van JOGG-aanpak in gemeenten in 2025		In 2020 is 25% van het aantal JOGG-gemeenten zelf actief aan de slag met de gezonde werkvloer ('practice what you preach').	Mogelijkheden tav samenwerking met VNO-NCW icm sociale partners?	voor 2019: €120.000 voor 2020: €120.000
				In 2020 is 50% van de JOGG-gemeenten gefaciliteerd in het structureel gezonder inrichten van de fysieke leefomgeving.	Wat betekend gefaciliteerd? Hoeveel gemeenten doen er dan daadwerkelijk wat mee?	voor 2019: €70.000 voor 2020: €70.000

10a	KHN	In 2020 hebben meer ondernemers kleinere porties op de menukaart	-KHN commitments zijn nog zeer beperkt. Gezien groei van horeca met 4% per jaar is dit ernstig. De horeca is deel van de oorzaak v overgewicht. Om 2040 ambities te halen is attitude verandering nodig: Horeca moet deel vd oplossing zijn en er voor zorgen dat ontbijt/lunch/diner/etc 1) altijd gezond kan zijn (aanbod) en 2) de gezonde keuze actief stimuleren. -Goed idee! Concreet maken. 5000 resto's in 2020 met kleine porties is passend voor 2040 ambitie. 10000 in 2030. KHN kan er geen getal aan hangen		Opnemen 'ook' tussen ondernemers en kleinere. Waardevol als op menukaarten de keuze komt om tav portie te kiezen.	
10b	KHN	In 2020 hebben 1000 restaurants een Dutch Cuisine menu op de kaart (van de 11.000 restaurants)	In 2020 kunnen alle horeca gelegenheden minstens 2 gezonde gerecht en die moeten bovenaan de kaart staan. (Niet perse als gezond bestempelen, bovenaan is voldoende) Criteria: 80/20 Dutch cuisine is prima plus calorie max.			
10c	KHN	In 2019 doen 200 restaurants mee aan de Nierstichting Restaurant Driedaagse	Nodig: structurele aanpak. Consument wil elke dag gezond buiten de deur kunnen eten		Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Is indicenteel. Heeft impact als dit structureel zou zijn ipv een 3-daagse.	
11a	Kinderopvang		Belangrijk- hoog intensief houden. In opleiding professionals.			
12a	NOC*NSF + bonden	In 2025 weten zorgverleners en wijkprofessionals de effecten van sport en bewegen, kunnen ze doorverwijzen naar		Reactie op 3-8 (na overleg stakeholders)	Meetbare doelen formuleren ism partners?	

		lokaal passend aanbod Let op overlap bij uitvoering op activiteiten PON en Sociaal Werk NL en JOGG en VWS				
12b	NOC*NSF, VWS	In 2025 zijn laagdrempelige instapsporten aanwezig voor de nog niet-sportende doelgroep		Idem		
12c	NOC*NSF Overlapt deels met VWS	In 2025 stimuleert 40% van de sportverenigingen een gezond aanbod en zijn 40 modelkantines gerealiseerd, in 2030 is dat 100%, waarvan 1,5 miljoen sporters in modelkantines komen	Welk nivo? Brons zilver goud. Ism JOGG?	idem		
13a	PO, VO, MBO	(nog aanvullen)	-Vooral acties op MBO belangrijk. Daar zit grote risicogroep voor overgewicht. Zie ook FNLI commitment frisranken, daar staat nu VO, moet ook beroepsonderwijs dekken. a) (feedback FNLI: In VO alleen nog maar caloriearm beschikbaar, in pretparken geen energiedranken meer en regular in kleinere porties --> alle scholen, zeker ook MBO.)		Groot gat, graag vullen. Ook tav sport en beweging.	
14a	PON	In 2025 is er een multidisciplinaire GLI	-Zoals besproken- alle PON voorstellen -erg laat, te laat. Dit zijn basisvoorwaarden die zsm	In 2021 is een multidisciplinaire GLI toegankelijk voor patiënten	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	Begroting: (literatuur)Onderzoek

		gerealiseerd voor hoogcomplexiteit zorg.	geïmplementeerd moeten zijn om 2040 ambities te halen. 2019 voor richtlijnen, 2025 volledig geïmplementeerd. -Maatregelen gericht op onderwijs en trainingen (zoals in de alliantie V&Z en PON en de multidisciplinaire GLI voor hoogcomplexiteit zorg): versterken coachende vaardigheden en competenties van begeleiders en professionals in het herkennen van laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden	met een hoog complexe zorgvraag/problematiek (voor patiënten met een laag complexe zorgvraag/problematiek is deze miv 2019 toegankelijk)	Effect, impact, draagvlak nog uitzoeken. Advies is om eerst te kijken hoe de gll de komende jaren gaat.	Ontwikkeling Effect monitoring Duiding zorg 700.000 (voor drie jaar)
				2020: addendum ZIN en prestatiebeschrijvingen NZA zijn gereed op een wijze dat deze GLI kan behoren tot de ZVW		
				2021: GLI complexe zorgvraag/problematiek is opgenomen in de basisverzekering		
14b	PON, VWS	In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen)		In 2025 is een landelijk model obesitas bij volwassenen ontwikkeld (in lijn met ketenaanpak op kinderen)		Benodigde financiering VWS 2.800.000 euro voor drie jaar (tot 2021) Cofinanciering: vanuit de proeftuinen (nb Care for Obesity heeft reeds van 2013-2015 een subsidie ontvangen dus het daadwerkelijke bedrag voor de ketenaanpak is veel hoger maar dat bedrag kan gevraagd worden na 2021)
14c	PON, VWS	In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten.		In 2020 is de richtlijn overgewicht en obesitas (2008) aangepast op basis van meest recente inzichten en in 2022 de Zorgstandaard (2010)		1). Richtlijn: Literatuuranalyse (per vraag €10.000,=) €120.000 projectondersteuning €40.000

						werkgroep €40.000 coördinatie PON bureau €40.000 implementatie en communicatie €20.000 onvoorziene kosten €10.000 ----- €270.000 exclusief btw 2. Zorgstandaard: € 250.000 b) geen co-financiering kwartiermakersfunctie PON (inspanning, geen resultaat): kwartiermaker €78.000
				Communicatie patiëntengroep: Informatievoorziening aan patiënten met overgewicht en obesitas mag niet ontbreken. Binnen de zorg worden hiervoor vaak onder andere de volgende communicatiemiddelen ingezet: patiënt folders, beeldmateriaal spreekkamers, websites etc	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	Begroting: Materiaal en menskracht €100.000 per jaar
15a	SGF		Basis idee is goed. Wat valt daaronder? Ook frisdrank? Gebak? Waarom 75, is er bewijs dat dat meer oplevert dan 110?		Advies SGF: graag maatregelen waar SGF zelf invloed op heeft op onderneemt. Mogelijk	

10.2.e

Met opmerkingen []: Liesbeth legt dit bij PON neer, maar deze functie moet juist zijn van een onafhankelijk iemand, met voorkeur iemand met een meer programmatische achtergrond dan iemand die oud zorgverlener is.

Verwijderd: In 2020 zijn tussendoortjes niet meer dan 110 kcal per stuk

In 2025 75 kcal

Verwijderd: Concretiseren: zoals koekrepen, mueslirepen, candybars, ¶
 Waarom 75, is er bewijs dat dat meer oplevert dan 110: Limiet in Kcal is gebaseerd op richtlijnen Voedselkeuze van het Voedingscentrum die zij hanteren voor tussendoortjes/snacks. Daar vallen geen frisdranken onder, maar wel candybars, snoep, chips etc. Alle hartige en zoete zaken die als tussendoortje gegeten worden.¶

¶
 Uitvoering door FNLI, CBL¶

¶
 Het Diabetes Fonds stelt expertise beschikbaar, werkt samen met fabrikanten en volgt naleving

			-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?		gekoppeld aan Gezonde Generatie? Nu zijn dit allemaal maatregelen die andere partijen moeten uitvoeren.	
15b	SGF	▼	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	▼		
15c	SGF	▼	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	▼		
15d	SGF	▼	-betrokkenheid FNLI, CBL, VWS duidelijk?	▼		
16a	Sociaal Werk NL	In 2020 is het aantal leden van Sociaal Werk dat actief aanbod heeft op het gebied van sport en bewegen gestegen van 430 naar 650. In 2030..	X	Reactie begin volgende week	Advies: aanbod dat minimaal streeft naar halen beweegrichtlijnen.	
16b	Sociaal Werk NL	In 2020 is 50% van de gemeenten JOGG-gemeente, een derde hiervan heeft een sluitende ketenaanpak. In 2030..	X			
16c	Sociaal Werk NL	Zorgprofessionals (i.i.g.) huisartsen beter laten doorverwijzen naar lokale wijkteams → sociale kaart	X		Overlap 12A?	
16d	Sociaal Werk NL	Wens om contractering van zorg gebieds/populatie gebonden te maken (aanpak en inkoop)	-Is dit niet een maatregel die bij ZN ligt?		Complexe maatregel waarbij partijen als ZN een grote rol hebben.	
17a	Special Heroes	Doorontwikkeling Gezonde School aanbod voor kinderen met een beperking, en pilot doen in 2019 en 2020		In 2020 is het Gezonde School aanbod doorontwikkeld voor kinderen met een beperking en in pilots getest binnen 10 Kinderopvanginstellingen en 40 scholen	Special Heroes overall: geringe impact maatregelen. -Leefstijl is een te smalle term. Hoe zit het met gezondheidsvaardigheden?	VWS: € 187.500,- Co-fin: € 450.000,- (Menzis)

Verwijderd: In 2020 suikerhoudende dranken enkel in verpakkingen 1 liter en 250 ml

Verwijderd: Uitvoering door FNLI, CBL

Het Diabetes Fonds stelt expertise beschikbaar, werkt samen met fabrikanten en volgt naleving

Verwijderd: In 2020 geen marketing meer voor suikerhoudende dranken en suikerhoudende zuivel

Verwijderd: Aanvulling: Water wordt gepositioneerd als eerste keus dorstlesser.

Verwijderd: Eind 2019 verbod op kindermarketing frisdrank, koek en gebak, chips en ijs

Met opmerkingen [MJ17]: 15 a t/m d Schrapen. Geen overleg over geweest met CBL. SGF kan maatregelen indienen die zij zelf kunnen uitvoeren met hun achterbannen.

Verwijderd: In 2020 Reclamecode Voedingsmiddelen aangescherpt op niveau Schijf van Vijf en verbod op frisdrank, koek, chips en ijs

Verwijderd: In 2020 reclamecode Voedingsmiddelen voor voedingscriteria, verpakking en Point Of Sale-materiaal aangescherpt op niveau Schijf van Vijf

		Uitrol leidt tot 250 gemeenten in 2030 en 400 passend onderwijscholen (VSO+SBO+ passend onderwijs)		(SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs)		
				In 2025 is het Gezonde school aanbod voor kinderen met een beperking uitgerold binnen 25 Kinderopvanginstellingen en 250 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+ passend onderwijs), met deelname van 60.000 kinderen met een beperking (Special Heroes NL)		
				In 2040 is het Gezonde school aanbod voor kinderen met een beperking uitgerold binnen 100 Kinderopvanginstellingen en 100 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+ passend onderwijs), met deelname van 150.000 kinderen met een beperking (Special Heroes NL)		
				In 2020 is een sluitende ketenaanpak ontwikkeld voor kinderen met een beperking met obesitas en in pilots opgezet en getest binnen minimaal 10 gemeenten		
				In 2025 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen 100 gemeenten (Special Heroes NL)		
				In 2040 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor		

				kinderen met een beperking met obesitas binnen 250 gemeenten (Special Heroes NL)		
17b	Special Heroes	Idem voor volwassenen, leidt in 2030 tot: 15 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 300.000 volwassenen met een beperking.		In 2020 is het Gezonde Leefstijl aanbod doorontwikkeld voor volwassenen met een beperking en in pilots getest binnen 5 revalidatiecentra, 5 ziekenhuizen, 5 zorginstellingen en 5 gezondheidscentra.		VWS: € 112.500,- Co-fin: € 225.000,-
				In 2025 is het Gezonde Leefstijl aanbod voor volwassenen met een beperking binnen 10 revalidatiecentra, 10 ziekenhuizen, 10 zorginstellingen, 10 gezondheidscentra in 30 gemeenten, met deelname van 80.000 volwassenen met een beperking (Special Heroes NL)		VWS: € 200.000,- Co-fin: € 200.000,-
				In 2040 is het Gezonde Leefstijl aanbod voor volwassenen met een beperking uitgerold binnen 20 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen, 40 gezondheidscentra in 40 gemeenten, met deelname van 250.000 volwassenen met een beperking (Special Heroes NL)		P.M.
				In 2020 is een sluitende ketenaanpak ontwikkeld voor		

				volwassenen met een beperking met obesitas en in pilots opgezet en getest binnen minimaal 10 gemeenten		
				In 2025 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen minimaal 30 gemeenten gemeenten (Special Heroes NL)		
				In 2040 is een sluitende ketenaanpak opgezet voor kinderen met een beperking met obesitas binnen minimaal 40 gemeenten gemeenten (Special Heroes NL)		
				Special Heroes levert expertise/kennis over aanbieden instapsporten en gezonde schoolpleinen (maatregelen van andere partijen).		
				In 2020 is er een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) gerealiseerd voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas, en in pilots getest via lokale ketens (5 kinderopvanginstellingen en 40 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en minimaal 10 gemeenten)	De GLI wordt nog niet voor kinderen vergoed. De voorgestelde tijdlijn kan niet.	VWS: € 1.375.000,- Co-fin: € 1.375.000,-
				In 2025 is de gerealiseerde GLI voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (25 Kinderopvanginstellingen en		VWS: € 1.375.000,- Co-fin: € 1.375.000,-

				250 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en 100 gemeenten)		
				In 2040 is de gerealiseerde GLI voor jeugd met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (100 Kinderopvanginstellingen en 1000 scholen (SBO+(V)SO+Praktijkonderwijs+Passend Onderwijs) en 250 gemeenten) (Special Heroes NL)		P.M.
				In 2020 is er een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) gerealiseerd voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas, en in pilots getest via lokale ketens (5 revalidatiecentra, 5 ziekenhuizen, 5 zorginstellingen en 5 gezondheidscentra, binnen minimaal 10 gemeenten)		VWS: € 112.500,- Co-fin: € 225.000,-
				In 2025 is de gerealiseerde GLI voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas uitgerold via lokale ketens (10 revalidatiecentra, 10 ziekenhuizen, 10 zorginstellingen en 10 gezondheidscentra binnen minimaal 30 gemeenten)		VWS: € 200.000,- Co-fin: € 200.000,-
				In 2040 is de gerealiseerde GLI voor volwassenen met een beperking met overgewicht en obesitas		P.M.

				uitgerold via lokale ketens (20 revalidatiecentra, 25 ziekenhuizen, 40 zorginstellingen en 40 gezondheidscentra binnen minimaal 40 gemeenten) (Special Heroes NL)		
18a	Veneca	Mist nog		in 2020 is waar mogelijk de portiegrootte van calorierijke producten aangepast (muv voorverpakte producten)		Totaal gevraagd budget veneca = 2.500 per jaar voor de komende 2 jaar.
				in 2025 zijn 5 van de meest verkochte beleg kleinere porties broodbeleg verkrijgbaar		
				Veneca, AWWN, VC: 2 workshops per jaar in 2019 en 2020 over gezonde en bewuste bedrijfsrestaurants, door workshops met cateraars en opdrachtgevers		
19a	VNG	Mist nog		Voorgesteld door VSG: zie 20H		
20a	VSG	Verspreiden handreiking omgevingsvisie	Wat is het doel/bijdrage hiervan? SMART formuleren	Het doel hiervan is gemeenten (lees ambtelijk en bestuurlijk) integraal de kansen van een beweegvriendelijke omgeving te laten zien als bijdrage aan een positieve gezondheid(cultuur).	SMART formuleren	Benodigd/kosten: Kosten zijn voor rekening VSG.
20b		Vanaf 2019 zijn 75 (25x3 per gezondheidsregio) Buurtportcoaches Plus actief vanuit de CoP. De term Buurtportcoach Plus (HBO) duidt erop dat deze als Leefstijlcoach is geschoold en dus ook in	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Waarom zou een buurtportcoach dit moeten doen? De GLI is opgenomen in de Zvw, wat is de redenatie om vervolgens de uitvoer en met name opleidingskosten in de Zvw te leggen?	Vanaf 2019 zijn 75 (25x3 per gezondheidsregio) Buurtportcoaches Plus actief vanuit de CoP. De term Buurtportcoach Plus (HBO) duidt erop dat deze als Leefstijlcoach is geschoold en dus ook in het register staat van de BLCN. En dat deze derhalve een programma mag	CoP goed initiatief. Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat: inzet op Plus functie van de buurtportcoach.	

		het register staat van de BLCN. En dat deze derhalve een programma mag uitvoeren volgens de voorwaarden van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI), zoals deze per 1-1-2019 in het basispakket van de verzekeraars is opgenomen.	Wordt hiermee niet een precent af gegeven? In principe is de lijn dat met het invoeren van de prestatie, de markt zijn werk doet. Op dit moment zijn er (nog) geen indicaties dat dat niet zo is en dat extra maatregelen nodig zijn. Waarom kiezen voor inzet op alleen leefstijlcoach als GLI? GLI is alleen voor volwassenen (vanaf 16 j).	uitvoeren volgens de voorwaarden van de Gecombineerde Leefstijl Interventies (GLI), zoals deze per 1-1-2019 in het basispakket van de verzekeraars is opgenomen.		
20c		De Buurtsportcoach Plus legt contact met verwijzers en bouwt lokale netwerken. met name in zorg en welzijn en sport, zoals beoogd met de CoP.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART formuleren, hoe wordt deze uitgewerkt?	De Buurtsportcoach Plus legt contact met verwijzers en bouwt lokale netwerken. met name in zorg en welzijn en sport, zoals beoogd met de CoP.	dit moet voor alle buurtsportcoaches die ingezet worden op thema zorg-sport gelden. SMARTer maken door bijv. Tevredenheid van professionals in het netwerk	
20d		De Buurtsportcoach Plus werkt vanuit een CoP regionaal op de schaalgrootte van de gezondheidsregio's en stimuleert andere gemeenten eveneens hiermee aan de slag te gaan. Waarbij de kennis en ervaring van de CoP wordt ingezet.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART formulering. Hoe kunnen we dit inzetten & monitoren?	De Buurtsportcoach Plus werkt vanuit een CoP regionaal op de schaalgrootte van de gezondheidsregio's en stimuleert andere gemeenten eveneens hiermee aan de slag te gaan. Waarbij de kennis en ervaring van de CoP wordt ingezet.		
20e		Tenminste 75 Buurtsportcoaches Plus staan als leefstijlcoaches in het register staan van de Beroepsvereniging	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Afgestemd met ZN? (zie opmerkingen eerder over leefstijlcoach)	Tenminste 75 Buurtsportcoaches Plus staan als leefstijlcoaches in het register staan van de	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	

		Leefstijl Coaches Nederland (BLCN).		Beroepsvereniging Leefstijl Coaches Nederland (BLCN).		
20f		Meer bewezen interventies creëren door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en door te ontwikkelen tot een bewezen interventie volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM. Deze bewezen interventies zijn de afgelopen jaren vaak al wel gehonoreerd door de Sportimpuls subsidieregeling (via ZonMw) als onderdeel van het Programma Sport en Bewegen in de Buurt van VWS directie sport.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) De 'bewezen interventies' staan nog niet in de database gezond leven. Op basis waarvan worden ze geklassificeerd als 'bewezen'? -welke actie moet uitgevoerd worden om hiervoor te zorgen? (concretisering) -SMART formulering	Meer bewezen interventies creëren door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en door te ontwikkelen tot een bewezen interventie volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM. Deze bewezen interventies zijn de afgelopen jaren vaak al wel gehonoreerd door de Sportimpuls subsidieregeling (via ZonMw) als onderdeel van het Programma Sport en Bewegen in de Buurt van VWS directie sport.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat.	
				In 2020 zijn meer bewezen interventies gecreëerd - volgens de uitgangspunten van GLI/RIVM - door het bestaande aanbod van beweeginterventies kwalitatief te verbeteren en door te ontwikkelen tot een bewezen interventie.		
20g		Er is een landelijk dekkend netwerk van tenminste 25 (= gezondheidsregio's en VSG-regio's)	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Wat is de meerwaarde van de	Er is een landelijk dekkend netwerk van tenminste 25 (= gezondheidsregio's en VSG-regio's) Communities of Practice (CoP). De community	Herformuleren, vanuit perspectief inzet buurtsportcoach. Overlap met eerdere maatregel?	- o Algemene coördinatie door VSG: 1 fte a ca. 115.000 euro per jaar - o Ondersteuning door VSG i.c. de organisatie van de bijeenkomsten, zowel regionaal

		Communities of Practice (CoP). De community zal o.a. bestaan uit vertegenwoordigers van gemeenten, (werkgevers van) de "Buurtsportcoaches Plus", gebruikers van Buurtsportcoaches zoals (Gezonde) scholen, andere sport- en beweegaanbieder en bijvoorbeeld, zorgpartners/-verzekeraars, Jogg-partners etc..	CoP en wat gaan ze doen? Concretisering.	zal o.a. bestaan uit vertegenwoordigers van gemeenten, (werkgevers van) de "Buuartsportcoaches Plus", gebruikers van Buurtsportcoaches zoals (Gezonde) scholen, andere sport- en beweegaanbieder en bijvoorbeeld, zorgpartners/-verzekeraars, Jogg-partners etc.. Concreet: • In elk van de regio's worden in 2019 3 "hostgemeenten" gezocht die met de Buurtsportcoach Plus aan de slag willen (en dus ook de organisatie van de co-financiering voor hun rekening nemen zoals gebruikelijk is bij de BSC-regeling). • In 2019 worden vervolgens 25 CoP's als het ware ingericht met en door de partijen zoals in de ambitie verwoord. • Een CoP komen tenminste 2x per jaar bij elkaar (voorjaar-najaar). • 1x per jaar is er een landelijk bijeenkomst van alle CoP's. • Een jaarlijks magazine met de goede voorbeelden van de CoP's • De opbrengsten/kennis van elke CoP worden gedeeld in de bestaande regiostructuren van VSG		als landelijk (25x2 regionale bijeenkomsten + 1 landelijke bijeenkomst): 1 fte, plus organisatiekosten. Kosten zijn ca. 50x 2000,-/jaar voor de regionale bijeenkomsten en ca. 25.000 voor de landelijke bijeenkomst. Fte ca. 115.000 euro per jaar. ○ Communicatie: middelen en personele inzet: ca. 50.000 euro per jaar ○ Coördinatie jaarlijks Magazine = ca. € 25.000 per keer (50.000 voor twee jaar) ○ Monitoring door Het Mulier Instituut: P.M.
--	--	--	---	---	--	---

				(zowel ambtelijk als bestuurlijk). • De CoP worden gemonitord door ...bij voorkeur Het Mulier Instituut die ook de monitoring van de Buurtportcoach regeling doet. Voor deze monitoring is in het bestuursakkoord tussen VNG en Rijk overeengekomen dat ook hier CoP's gevormd zullen worden.		
20h		Alle gemeenten beschikken over up-to-date sociale kaarten die toegankelijk zijn voor en gekend zijn door de netwerkpartners.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Smart formulering	Alle gemeenten beschikken over up-to-date sociale kaarten die toegankelijk zijn voor en gekend zijn door de netwerkpartners.	Moet lokaal worden ingevuld.	P.M.
20i		Alle gemeenten hebben een actueel overzicht van sportaccommodaties waar deelnemers aan gecombineerde leefstijlinterventies naar toe (kunnen) gaan, waardoor laagdrempelige doorgeleiding naar sportclubs vereenvoudigd wordt. Dit thema is ook in het Sportakkoord benoemd onder de noemer van Duurzame sportaccommodaties	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) Gaat het dan om alleen GLI's? in algemenere formuleringen zou ook ander aanbod uit de keten hiervan kunnen profiteren. (NB: gli is maar 1 vorm van aanbod)	Alle gemeenten hebben een actueel overzicht van sportaccommodaties waar deelnemers aan gecombineerde leefstijlinterventies naar toe (kunnen) gaan, waardoor laagdrempelige doorgeleiding naar sportclubs vereenvoudigd wordt. Dit thema is ook in het Sportakkoord benoemd onder de noemer van Duurzame sportaccommodaties en Vitale sport- en beweegaanbieders.	Meerwaarde tov sportakkoord?	Bekostigd uit Sportakkoord

		en Vitale sport- en beweegaanbieders.				
20j		Alle gemeenten werken op basis van gecombineerde data en een gerichte aanpak en monitoren bij voorkeur met bestaande instrumenten de voortgang en sturen waar nodig bij.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART / concretisering	-Alle gemeenten werken vanaf 2020 op basis van gecombineerde data en een gerichte aanpak en monitoren bij voorkeur met bestaande instrumenten de voortgang en sturen waar nodig bij.	Rol VSG? VNG ook betrokken?	Flankerend beleid vanuit VSG (mede namens VNG) gefinancierd vanuit VWS. Kosten bestaan vooral uit personele inzet en een klein deel uit middelen. 1 fte ca. 115.000 euro per jaar. Middelen ca. 50.000 euro per jaar. • Naast gelden gevraagd voor partijen die hier rol in hebben zoals: RIVM, KING, CBS, GGD GHOR, MI etc.
20k		Er is een landelijk dekkend netwerk van lokale/regionale preventieakkoorden.	(niet kunnen voorleggen ivm aanlevering) SMART / Concretisering	in 2020 werken alle gemeenten op basis van een lokaal/regionaal (preventie) akkoord.	Trekker?	P.M.
21a	VWS	2020: 25% Gezonde Scholen (vignet Voeding en Beweging) (van 6800 PO, 635 VO, + 50 MBO scholen, NB ≠ locaties)			(afstemming eerder genoemde, deze leidend). Uitwerking richting 2030/40?	Additioneel 1 mln p.j.
21b	VWS	2020: 50% Gezonde Schoolkantines (van 1800 locaties en kantine) 2025: 80% Gezonde Schoolkantines			(afstemming eerder genoemde, deze leidend)	Additioneel 800k p.j.
21c	VWS	2020: Aangescherpt convenant sponsoring PO en VO op voeding conform Akkoord Gezonde Voeding op Scholen	Convenant			X
21d	VWS	2020: Verschuiving naar meer water drinken, o.a. door: - 100% VO en MBO hebben	Eenvoudige maatregel, direct te implementeren.			X Deels via Gezonde School, Gezonde Schoolkantine, JOGG en evt belasting-maatregel

		watertappunt (huidig percentage 50%) - evt belastingmaatregel op water, sappen, suiker of anders - in publieke ruimte meer mogelijkheden voor kraanwater - gezonder aanbod (zie andere maatregelen)				
21e	VWS	2020: 50% Kinderopvang geschoold Gezonde KO (van 7500 KO-locaties) 2030 100%, in opleiding verankerd				200k p.j.
21f	VWS	2020: in inkoopdatabases groothandels gezonde keuze herkenbaar				25k, evt via topsectoren
21g	VWS	2020: start gezonder aanbod op vervoersplekken (weg+spoor)		In beeld brengen situatie, toeleveranciers tankstations VCN richtlijn gezonde shop laten ontwikkelen In beeld brengen situatie stations VCN richtlijn gezonde omgeving laten ontwikkelen (voor station/wijk/gemeente)		100k p.j.
21h	VWS	2025: alle restaurants in ziekenhuizen gezond	Targets komende 7 jaar. 2025 te laat Zie ook inzet Alliantie V&Z			100k p.j.
21i	VWS	2020: Gezonder aanbod in horeca door o.a. gastvrij water schenken	Overleg met KHN?	KHN lijkt niet te willen bewegen, dit zou kunnen betekenen deze maatregel op		25k, evt via topsectoren

Met opmerkingen [MJ19]: Waarom via Topsectoren? Voedingscentrum kan dit oppakken cf aanpak Kies ik Gezond-app voor supermarktassortiment.

Met opmerkingen []: Voorstel CBL: inschrappen 'inkoop'.

10.2.e

				te laten gaan in bredere maatregel 21d		
21j	VWS	2020: Schijf van Vijf aanbod herkenbaar in supermarkt en groothandel		Is met name aan CBL e.a. Mogelijk kan deze maatregel opgaan in iets van CBL en GroentenFruit Huis?		X
21k	VWS	2020: Verbetering handelingsperspectief consument: Schijf van Vijf	Zie ook CBL	Aanvullend op welke maatregelen er komen op dit gebied een mogelijke campagne		1.1 mln (+ LNV bijdrage)
21l	VWS	In 2020: alle kantines Rijksoverheid gezond				X
21m	VWS	2020: een passend sport en beweegaanbod voor mensen met overgewicht en obesitas.	Moet aan begin gedaan worden om 2040 ambitie te kunnen halen. Basis Overlapt met inzet NOC*NSF en Fietzersbond en Alliantie N&G	Kan mogelijk opgaan in maatregel NOC*NSF?	Hier moeten meer partijen bij betrokken worden om aanbod te genereren waar doelgroep behoefte aan heeft.	X
21n	VWS	2020: voor elke relevante beroepsgroep in de zorg wordt lokaal sport- en beweegaanbod en ondersteuningsaanbod inzichtelijk en gebruikt	Overlapt deels met inzet NOC*NSF	Idem		X
21o	VWS	2025: sluitende ketenaanpak en inzet op kinderen met obesitas in 50% JOGG-gem.	Overlapt deels met inzet Alliantie V&Z, Sociaal Werk NL, PON en JOGG			2019: 2 mln 2020: 2 mln
21p	VWS	2020 kennis over obesitas, voeding, leefstijl en samenwerking in keten in onderwijs zorgprofessionals	Overlapt deels met inzet PON en Alliantie V&Z		en bewegen!	?
22a	ZN			Aandacht voor leefstijl van verzekerden en in collectieve contracten: Zorgverzekeraars zijn actief in het beheersen van zorgkosten onder meer via een passend aanbod in de	Herformuleren en beter benutten. Deze maatregel is nu niet meer dan de huidige situatie.	Aanvullende reactie in de loop van volgende week

Met opmerkingen [MJ20]: Zie algemene opmerking boven tabel. VWS moet mogelijk maken via bijv etiketteringsVO.

Met opmerkingen [MJ21]: En alle andere verkooppunten van eten en drinken in Nederland. Voorstel: noem geen sectoren maar geef aan dat het om alle relevante producten gaat en alle verkoopkanalen.

Met opmerkingen [MJ22]: Prima, maar Sv5 is meer dan Groente en Fruit.

Met opmerkingen [MJ23]: Zie algemene opmerking boven tabel.

				collectieve polissen. Daarom is het belangrijk dat de wettelijke mogelijkheden daartoe behouden blijven		
22b	ZN			Zorgverzekeraars ontwikkelen in samenspraak met relevante stakeholders in 2019 een leidraad voor de inbedding van leefstijl in de inkoop curatieve zorg.		
22c	ZN			In 2020 wordt de leidraad geïmplementeerd zodat vanaf 2021 in alle inkoopcontracten structureel aandacht is bij zorgverzekeraars en zorgaanbieders voor leefstijl. Uitgangspunt blijft dat aandacht voor preventie binnen de bestaande financiële kaders plaatsvindt.		
22d	ZN			Beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen stellen uiterlijk in 2020 uitkomst indicatoren vast voor leefstijl, alcoholgebruik en rookgedrag binnen de reguliere zorgverlening en hoe de effecten daarvan gemonitord kunnen worden. Zorgverzekeraars toetsen dit op haalbaarheid en passendheid binnen het Zvw-kader en nemen deze indicatoren op in hun inkoopbeleid 2021, zodat deze indicatoren in 2022 onderdeel worden van de	Afstemmen met PON tav beroepsverenigingen. Het stuk over de wetenschappelijke verenigingen kunnen onder kennis vragen opgenomen worden (door VWS). Laatste deel maatregel opnemen.	

				afspraken met zorgaanbieders in zowel de eerste als tweede lijn.		
				VNG spreekt gemeenten aan op het ontwikkelen van een samenhangend beweegaanbod (ic de inzet van de buurtsportcoach) en het daarbij aansluiten bij de inkoop van de GLI door de zorgverzekeraars.	Deze maatregel herformuleren ism VNG. Beide partijen in overleg om lokaal aan te sluiten bij het (totale) aanbod waardoor een sluitende keten ontstaat.	
				VWS maakt in 2019 met het Zorginstituut en de NZa afspraken over de manier waarop de centrale zorgverlener geborgd kan worden in de zorgverzekeringswet. Als dat niet mogelijk blijkt, maakt VWS afspraken met de VNG.		
				Zorgverzekeraars zullen indien nodig en in lijn met de uitkomst in 2020 in samenspraak met stakeholders (ic Care4Obesity en VNG) afspraken maken over de opschaling van de JOGG aanpak.	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. Opname als bij JOGG en VWS. Welke rol ziet ZN hier?	
X1	MISSEND	Borstvoeding. Directe link met overgewicht. Support lacterende kan beter: lactatiekundige in pakket.			1000 dagen / Borstvoeding is nog niet opgenomen. Wel van belang om onder de aandacht te brengen. Mogelijke borging met andere trajecten die al lopen? (Kansrijke start / PSS?)	
X2	MISSEND	Afvallen wordt vrij beperkt benoemd: Om 2040 ambities te halen is het nodig dat x% van de mensen afvalt (RIVM)			Betrekken professionals hierbij. Dit kan alleen als dit volgens de uitgangsprincipes van de huidige visie/model gaat. Aanbod moet passend zijn, motiverend en niet gericht op afvallen alleen. In dat opzicht	

		Speciaal inzetten op zwangeren lijkt raadzaam: dan ontstaat vaak overgewicht.			Zwangeren (die na reguliere periode gewicht niet krijgt raken) niet als aparte doelgroep, maar onderdeel van al beschikbaar aanbod.	
X3	NDF, LUMC, Diabetesfonds, Bas vd Goor	Integrale leefstijlaanpak op diabetes type 2 via groepsaanpak, doel halvering DM2 in 2023				
X4	Platform Gezonde Voeding 0-4 jaar: Groentenfruit Huis, RIVM, JOGG VC	ontwikkeling screeningsinstrument voeding bij kinderen 0-4 jaar, in wachtkamer in te vullen. NB: sluit aan bij wens van andere partijen om iets dergelijks te ontwikkelen op meer thema's (o.a. brede anamnese)				
X5	<u>Gezonde School</u>			Intensivering en versterken van de ondersteuning van scholen in ronde 2019-2020		
				Verbinding tussen zorg en preventie ism VNG en GGD GHOR met focus op inzet effectieve screeningsprogramma's middels de pijler Signaleren.		
				Intensivering van de samenwerking Gezonde school en JOGG en GGD-en en gemeenten met als doel versterking lokale infrastructuur rondom scholen.		
				Ontwikkeling van een digitaal monitorinstrument voor het in kaart brengen van activiteiten en maatregelen die worden uitgevoerd op de		

				thema's en pijlers van Gezonde School.		
X6	Den Bosch (Jeroen Bosch Ziekenhuis)		Overlapt met ambitie PON	Doorontwikkeling van huidige methodiek van ketenaanpak naar volwassenen, vanuit de reeds bestaande samenwerking tussen 1ste lijn, GGD, gemeente en ziekenhuis	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat. PON partner aan tafel.	
			Sluit aan bij diverse wensen, zoals Platform gezonde voeding en brede anamnese	Determinering dan wel ontwikkeling van methoden om communicatie tussen ouder/kind en professional te verbeteren, niet alleen voor optimalisering van overdracht van informatie maar ook het stimuleren van de eigen regie rol in de aanpak van overgewicht	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat, PON partner aan tafel.	
			Sluit aan bij ambities JOGG en VWS	Door ontwikkelen van de lokale 1e 1000 dagen aanpak met als doel om een landelijk model op te leveren (inclusief toolbox voor basisprofessionals en andere professionals).	Volgt nadere correspondentie over vanuit secretariaat, huidige subsidie	

Concept 2 Preventieakkoord Overgewicht

Aanleiding

Overgewicht (en obesitas) behoren tot de belangrijkste volksgezondheidsproblemen van dit moment. Van de kinderen tussen de 4 en 20 jaar oud heeft 13,5 % overgewicht (BMI tussen 25 en 30) of obesitas (BMI van 30 en hoger). In 2017 heeft bijna de helft (48,7%) van de Nederlanders van 20 jaar en ouder overgewicht of obesitas. In totaal heeft 13,7% van de Nederlanders obesitas. Volgens het trendscenario in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning stijgen deze percentages de komende jaren nog verder.

Verwijderd: Volksgezondheids

Overgewicht en obesitas zijn na roken de belangrijkste oorzaak van ziekten en is verantwoordelijk voor ruim 10% van de incidentie van chronisch hartfalen, 15% van de gevallen van hart- en vaatziekten en 40% van de gevallen van diabetes type 2. Obesitas en aan obesitas gerelateerde ziekten zorgt na roken voor het meeste verlies van gezondheid. Voor obesitas gaat het om 3,0 levensjaren en 5,1 gezonde jaren; bij roken om 4,1 levensjaren en 4,6 gezonde levensjaren. Ook is bekend dat het hebben van overgewicht en obesitas een vaak negatief effect heeft op het mentale welzijn van mensen. Dit heeft ook maatschappelijke en economische gevolgen. Het aantal ongezonde levensjaren (doorgebracht met ziekte en beperkingen) als gevolg van overgewicht en obesitas vergroot de maatschappelijke kosten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de kosten door arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim en kosten in de gezondheidszorg.

Als we kijken naar de factoren die een rol spelen bij overgewicht en obesitas, blijkt dat deze in belangrijke mate context-afhankelijk zijn. Ook sociaal-economische factoren spelen een grote rol: in sommige wijken heeft 1 op de 3 kinderen overgewicht of obesitas, terwijl dat in andere wijken 1 op de 20 kan zijn. Daarmee is het niet alleen een probleem van het kind of het gezin, maar vaak ook een lokaal (wijk)probleem.

Onze inzet

Om de lokale problemen aan te pakken en de gezondheid te verbeteren van mensen en van Nederland als geheel, willen we meer doen ter preventie van overgewicht, obesitas en hieraan gerelateerde ziekten. Dit is een complexe opgave, waar **niemand individueel** voor verantwoordelijk is te houden, maar iedereen een steentje aan kan bijdragen. Samen zetten we ons in om overgewicht en obesitas te voorkomen en terug te dringen. Door het bevorderen van gezond eten, het aantrekkelijker te maken om meer en beter te bewegen, een gezondere omgeving te creëren en voor hen die het nodig hebben te zorgen voor een passende ondersteuning en zorg. Een integrale aanpak is hierbij essentieel. Daar waar de urgentie het hoogst is, zal de inzet het stevigst zijn. Hierbij nemen we gezamenlijk de verantwoordelijkheid om de doelstellingen te behalen en spreken we elkaar aan op ieders inzet.

Met opmerkingen [MJ1]: Tenzij het een ziekte betreft, zijn mensen wel individueel verantwoordelijk voor zichzelf of hun kinderen wanneer ze te weinig bewegen en te veel en/of ongezond eten. Akkoordpartijen zijn inderdaad niet verantwoordelijk te houden. Wellicht wordt dat bedoeld?

Ambitie

De partijen spreken de ambitie uit om de percentages van jeugdigen en volwassenen met overgewicht en obesitas te laten dalen. Dit is ambitieus, gezien de huidige stijgende trend. Echter, wanneer we niets doen, laat de trend zien dat in de komende 22 jaar 62% van de volwassen Nederlanders in 2040 zou kunnen kampen met overgewicht.

[invullen: 2 tabellen trends overgewicht]

Het is onze ambitie om in het Nationaal Preventieakkoord deze trend bij te stellen en een daling in te laten zetten. De partijen streven ernaar dit meetbaar te maken door in de komende 22 jaar (richting 2040) het overgewicht- en obesitasniveau terug te brengen naar het niveau van 22 jaar geleden (1995).

We spreken gezamenlijk de volgende ambities uit:

- Een daling van het percentage jeugdigen met overgewicht van 13,5% naar 9,1% of lager en een daling van het percentage jeugdigen met obesitas van 2,8% naar 2,3% of lager¹.
- Een daling van het percentage volwassenen met overgewicht van 48,7% naar 38% of lager en een daling van het percentage volwassenen met obesitas 14,5% naar 7,1% of lager.
- Een evenredige daling van 40 % t.o.v. 2017 van het aantal Nederlanders dat lijdt aan obesitas gerelateerde ziekten (zoals diabetes mellitus type 2, hart-, vaat-, en leverziekten).

Om bovenstaande ambities te bereiken dragen we allen bij aan het behalen van de volgende doelen in 2040:

- Alle inwoners van Nederland eten en drinken op een wijze die bijdraagt aan een gezond gewicht en een gezond voedingspatroon², door:
 - consumptie van groente en fruit naar Schijf van Vijf niveau en een stijging van het drinken van water of calorieloze dranken³;
 - een consumptie van kcal hoeveelheid naar niveau passend bij leeftijd en leefstijl⁴.
- 75% van de inwoners van Nederland beweegt (inclusief intensief bewegen) volgens de Nederlandse Bewegrichtlijn (t.o.v. 47% in 2017);
- Inwoners van Nederland hebben een gezonde sociale-, economische- en fysieke- omgeving, die gezond leven stimuleert. Dit uit zich expliciet in buurten, zorginstellingen, sportaccommodaties, onderwijs, bedrijven, overheidsgebouwen, supermarkten, horeca en op centrale plekken van het (openbaar) vervoer;
- Voor alle inwoners van Nederland met overgewicht of obesitas is een passend sport- en beweegaanbod en een passende ondersteuning, begeleiding en zorg toegankelijk.

Wat we gaan doen

Er gebeurt al heel veel om mensen grip te laten krijgen op de keuzes die ze kunnen maken om te komen tot een gezonde leefstijl. We beginnen niet bij 'nul' maar kunnen voortbouwen op de vorderingen die er zijn gemaakt. Tegelijkertijd liggen er ook nog veel kansen. Door onze inzet, en die

Met opmerkingen [MJ2]: Wij hechten eraan vermeld te hebben dat dit zeer ambitieus is en de vraag is of het realistisch is om te veronderstellen dat de helft van alle volwassenen met obesitas terug te brengen tot de categorie Overgewicht of lager.

Met opmerkingen [MJ3]: Dit is ook buitengewoon ambitieus, zeker als doelstelling. Wellicht zelfs onrealistisch. Hoe gaat dit gemeten worden?

Met opmerkingen [MJ4]: Wij gaan er van uit dat dit gebeurt onder de aanname dat de normen voor Sv5 de komende 22 jaar niet worden verscherpt. De voormalige normen werden al niet gehaald en we zullen als samenleving alle zeilen moeten bijzetten om de aangescherpte huidige normen te halen. Ook hier de vraag hoe dit gemeten gaat worden.

¹ Bron: CBS. Naar de meeteenheid van de groep 4-20 jaar. Ambitie is een gelijke inzet voor de groep -10 mnd tot 4 jaar.

² waarbij de Schijf van Vijf leidraad is

³ Groente en fruit inname 2017: 1-12 jaar = ca 40%, gemiddelde consumptie alle leeftijden is resp. 127 en 112 gram; waterinname vooralsnog niet gemeten

⁴ (dit cijfer verschilt per persoon en behoefte en leent zich niet voor een gemiddelde)

van alle professionals die lokaal aan de slag zijn en gaan met dit thema, hebben we de intentie om een aantal stappen voorwaarts te zetten. Door de ervaringen te benutten uit het verleden, de effectieve inzet van nu te intensiveren en door in te zetten op een aantal nieuwe maatregelen. Dit totaalpakket moet er toe leiden dat we met elkaar een stap verder zetten richting de ambities die we ons gesteld hebben voor 2040. Dit doen we via de specifieke thema's voeding, sport en bewegen en een integrale inzet.

Voeding

Iedereen moet eten. Eten heeft een belangrijke functie: het zorgt er voor dat we voldoende voedingsstoffen binnen krijgen om te groeien en te functioneren. Maar het heeft ook een belangrijke sociale functie. Eten doen we vaak gezamenlijk en is onderdeel van cultuur en tradities. En bovenal kan het erg lekker en leuk zijn. Deze uitgangspunten blijven centraal staan bij de inzet op gezondere voeding en een gezondere voedselomgeving. Immers, gezonde voeding is lekker en onderdeel van elke eetcultuur. Samen werken we aan een gezonder voedingspatroon voor iedereen.

In de **supermarkten en alle andere verkooppunten** en het voedselaanbod zal de lijn versneld worden doorgezet om in een aantal productgroepen **[nader concretiseren FNLI]** toe te werken naar minder kilocalorieën en suiker. Ondersteunend hieraan zal het ministerie van VWS **[mogelijke belastingmaatregel nader concretiseren VWS]**. Hierbij zal verder worden gegaan dan de maatregelen op **[xxx]** in het huidige Akkoord Verbetering Productsamenstelling. Dit Akkoord loopt af in **[xxx]**, maar de inzet op herformulering stopt niet. Gezamenlijk zullen we in 2020 met een nieuw integraal systeem voor productverbetering komen.

Mensen willen zelf ook bewust gezonde keuzes kunnen maken. Om hierin te faciliteren zullen we in **2020** komen met een nieuw "voedselkeuzelogo". Het eten van producten uit de Schijf van Vijf draagt in de basis al bij aan een gezond voedingspatroon. Supermarkten streven er naar om de omzet van producten uit de Schijf van Vijf jaarlijks met 5% te laten stijgen. **Hiertoe** worden 750 medewerkers uit de supermarkten per jaar geschoold op gezonde voeding **via de e-learning 'Meer Dan Lekker in de Supermarkt'**. Onderzocht wordt op welke wijze excessieve consumptie bij specifieke doelgroepen voorkomen kan worden.

Ook in de sport- en schoolkantines, in bedrijfsrestaurants, ziekenhuizen, op belangrijke vervoersplekken en attractieparken is de ambitie om makkelijker te kunnen kiezen voor een gezonde voeding. In 2020 zullen 2500 sportverenigingen zijn met een Bronzen kantine volgens de criteria van het Voedingscentrum en zijn er **[xxx aantal]** gezonde schoolkantines. De Rijksoverheid zal hierin ook stappen moeten zetten, gestreefd wordt naar gezonde kantines bij de gehele rijksoverheid in 2025. De sportevenementen die gericht zijn op kinderen zullen in 2020 een volledig gezonde sportsponsoring hebben.

In de komende jaren maken we voeding in een aantal ziekenhuizen gezonder: voor patiënten, personeel en bezoekers. Dit draagt bij aan het herstel na ziekten van patiënten en aan een gezonde werkomgeving. In 2030 is het voedingsaanbod in alle ziekenhuizen in Nederland gezond.

Sport, bewegen en een gezonde omgeving

Nederland is een prachtig land met een actieve cultuur. We houden van wandelen, sporten en de fiets is in geen enkel land zo'n serieus transportmiddel als in Nederland. Toch valt er ook nog veel te

Met opmerkingen [MJ5]: In supermarkten wordt ongeveer 50% van de bestedingen aan eten en drinken gedaan door de Nederlander. De andere helft is Out-of-Home, Horeca, catering, on-the-go. Dit moet genoemd worden. Hier niet de suggestie wekken dat supermarkten het enige verkooppunt zijn van eten en drinken.

Met opmerkingen [MJ6]: Alle AVP-partijen

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [MJ7]: Geen belastingmaatregelen of ernaar verwijzen als "stok achter de deur" Belastingmaatregelen en andere wettelijke interventies in het Akkoord of erna, kunnen een ontbindende werking hebben voor Akkoordpartijen

Met opmerkingen [MJ8]: 2020

Met opmerkingen [MJ9]: Het liefst eerder natuurlijk. De overheid heeft het Vinkje halsoverkop afgeschaft en we moeten nu zsm gezamenlijk werk maken van een alternatief.

Met opmerkingen [MJ10]: Er is geen koppeling of verband tussen trainingen en omzetsijging. Het trainen van medewerkers via elearning of anderszins is een aparte maatregel

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [MJ11]: Wij pleiten ervoor dat vergelijkbare doelstellingen bij alle verkopende sectoren worden ingevoerd. Bedrijfsrestaurants, horeca, ziekenhuizen enz.

Met opmerkingen [MJ12]: Of een vergelijkbaar pakket. Genoemde elearning is thans in ontwikkeling, gereed najaar 18

winnen. Om werknemers en werkgevers te stimuleren om actiever van en naar het werk te gaan wordt een alliantie Werken in Beweging opgericht en wordt werkgevers en werknemers inspiratie geboden op de meest effectieve maatregelen en kunnen zij zich profileren met hun actieve beleid hierop. Deze maatregelen sluiten aan bij de inzet vanuit het Klimaatakkoord.

In de periode tot 2021 worden verspreid in Nederland 12 Gezonde Buurten gerealiseerd met nauwe betrokkenheid van buurtbewoners en lokale partijen. Het ligt in de rede om ook in de rest van Nederland gezonde buurten te realiseren, zodat iedereen de kansen krijgt om een gezond leven te leiden. Lokaal kan dit door gemeenten en betrokkenen worden opgepakt door met buurtbewoners dit vorm te geven, verbindingen te leggen met uitnodigende, gezonde routes. We zullen gaan onderzoeken wat een gezonde omgeving is en welke criteria hieraan ten grondslag liggen. Voor de uitvoering liggen sowieso grote kansen in het kader van de Omgevingswet. De komende jaren kunnen gemeenten in hun eigen omgevingsvisie nadrukkelijk opnemen hoe een gezonde omgeving en een gezond leven wordt gestimuleerd.

De school is een belangrijke vindplek van de jeugd, waarin kinderen en jongeren zo goed mogelijk worden voorbereid op het nemen van verantwoordelijkheden en een actieve rol in de samenleving. Hierbij is het noodzakelijk om maatwerk te bieden. Ook bij sport en bewegen in het onderwijs is dit belangrijk: sommige kinderen kunnen prima meekomen in de gymlessen, en voor sommige kinderen is extra ondersteuning bij de motorische ontwikkeling nuttig. Binnen het ondersteuningsaanbod van de Gezonde School zal hiervoor extra ondersteuning beschikbaar worden gesteld. Hiermee wordt ook een brug geslagen tussen de ambities op het onderdeel "vaardig in bewegen" van het Sportakkoord, het Werkdrukakkoord op basis waarvan ingezet kan worden vakleerkrachten - CHECK OCW en dit Preventieakkoord.

Met opmerkingen [MJ13]: Wat is een vindplek?

Integrale inzet

Het is de ambitie om in 2040 de Gezonde School onderdeel te laten zijn van het DNA van het onderwijs. In de komende jaren wordt een kwart van alle PO-, VO- en MBO scholen een gezonde school. Zo wordt het voedingsaanbod in 50% van alle schoolkantines gezond en krijgen provincies, gemeenten en scholen worden ondersteund met kennis en expertise om lokaal gezonde schoolpleinen te realiseren. Specifiek voor kinderen met een beperking in het speciaal onderwijs wordt de Gezonde School aanpak doorontwikkeld. Om ervoor te zorgen dat ook de jongste kinderen in de kinderopvang een gezonde start krijgen, worden voor 50% van alle opvanglocaties pedagogisch professionals getraind op gezondheidsthema's als voeding, sport en bewegen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Met opmerkingen [MJ14]: Als het hier generiek blijft en niet gekwantificeerd, dan bij supermarkten ook geen aantal noemen.

Zorgprofessionals krijgen in het onderwijs extra aandacht voor gezonde voeding, een gezonde leefstijl en achterliggende problematiek bij obesitas. Niet alleen voor het herstel bij ziekten, maar ook om te voorkomen dat mensen ziek worden, of ziekte verergert. Met leefstijl valt veel te winnen, maar ook een brede blik naar de situatie van de burger of het gezin kan kansen bieden om in gezamenlijkheid te werken aan een goede gezondheid. Dieperliggende verbanden met armoede, schulden, sociaal isolement en laaggeletterdheid spelen hierin ook een rol. Om de opgedane kennis in het onderwijs in praktijk te brengen wordt voor de ondersteuning en zorg voor 0-4 jarigen een screeningsinstrument op verschillende thema's, aansluitend bij de brede anamnese, ontwikkeld. Daarnaast wordt de multidisciplinaire richtlijn voor overgewicht en obesitas herzien voor kinderen en volwassenen.

Per 1 januari 2019 wordt het uitvoeren van de gecombineerde leefstijl interventie (GLI) voor volwassenen met overgewicht vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet. Dit biedt perspectief voor de vele volwassenen die gecoacht willen worden op voeding, bewegen en hun gedrag. Zorgverzekeraars zullen een leidraad ontwikkelen voor de inkoop van deze interventie. De komende jaren worden de resultaten uit deze GLI nauw gevolgd, zodat duidelijk wordt of er nog aanvullend (GLI)aanbod noodzakelijk zijn voor specifieke doelgroepen. Voor de jeugd is er nog geen GLI vergoed. Om er voor te zorgen dat er een goede aansluiting is tussen de sport- en bewegingsmogelijkheden in het publieke domein en de zorg, worden Buurtsportcoaches door *communicaties of practice* ondersteund om deze verbindingen nog beter te leggen. Zorgverzekeraars zullen dit vanuit hun zijde doen door met een passend aanbod op leefstijl rondom overgewicht en obesitas te komen in de collectieve polissen. Daarnaast zullen zorgverzekeraars en gemeenten zorgen voor een sluitend lokaal aanbod op overgewicht en obesitas. Hiertoe is een uitspraak over de bekostiging van de Centrale Zorgverlener nodig. Het Zorginstituut wordt gevraagd om een hiervoor een handreiking te schrijven over de centrale zorgverlener en een GLI voor kinderen.

De huidige ketenaanpak zoals ontwikkeld is voor de jeugd zal in 2021 doorontwikkeld zijn voor volwassenen met obesitas en/of diabetes mellitus 2. Ook hierbij zal extra aandacht zijn voor volwassenen met een beperking.

Overgewicht en obesitas zijn niet geïsoleerde problemen, maar hebben een nadrukkelijk verband met de lokale omgeving. Om de huidige succesvolle lokale aanpakken verder te brengen wordt Jongeren Op Gezond Gewicht geïntensiveerd met focus op de wijken waar de urgentie het hoogst is. In 2020 willen we streven naar een stijging van gezond gewicht bij de jeugd in tenminste 75 gemeenten en een sluitende ketenaanpak voor kinderen met obesitas in 35 gemeenten. Ondersteunend aan de inzet op de thema's uit het Preventieakkoord zullen tenslotte lokale preventieakkoorden worden gesloten [zie tekst preambule].

Met opmerkingen [M315]: Hoeveel? Aantal supermarkten zijn partner van JOGG dus wij weten graag waar we aan toe zijn.